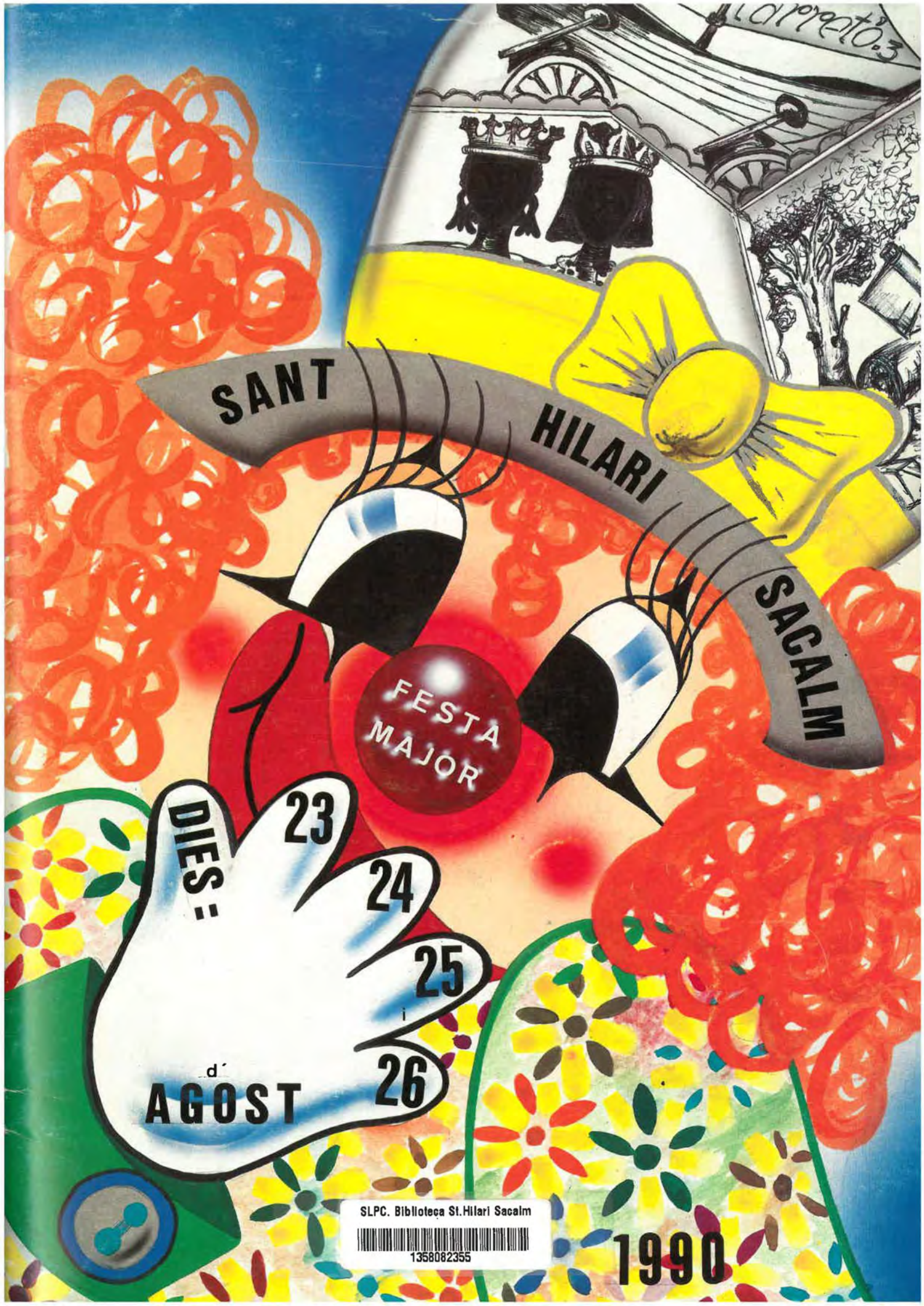

SLPC. Biblioteca St.Hilari Sacalm
1358082355

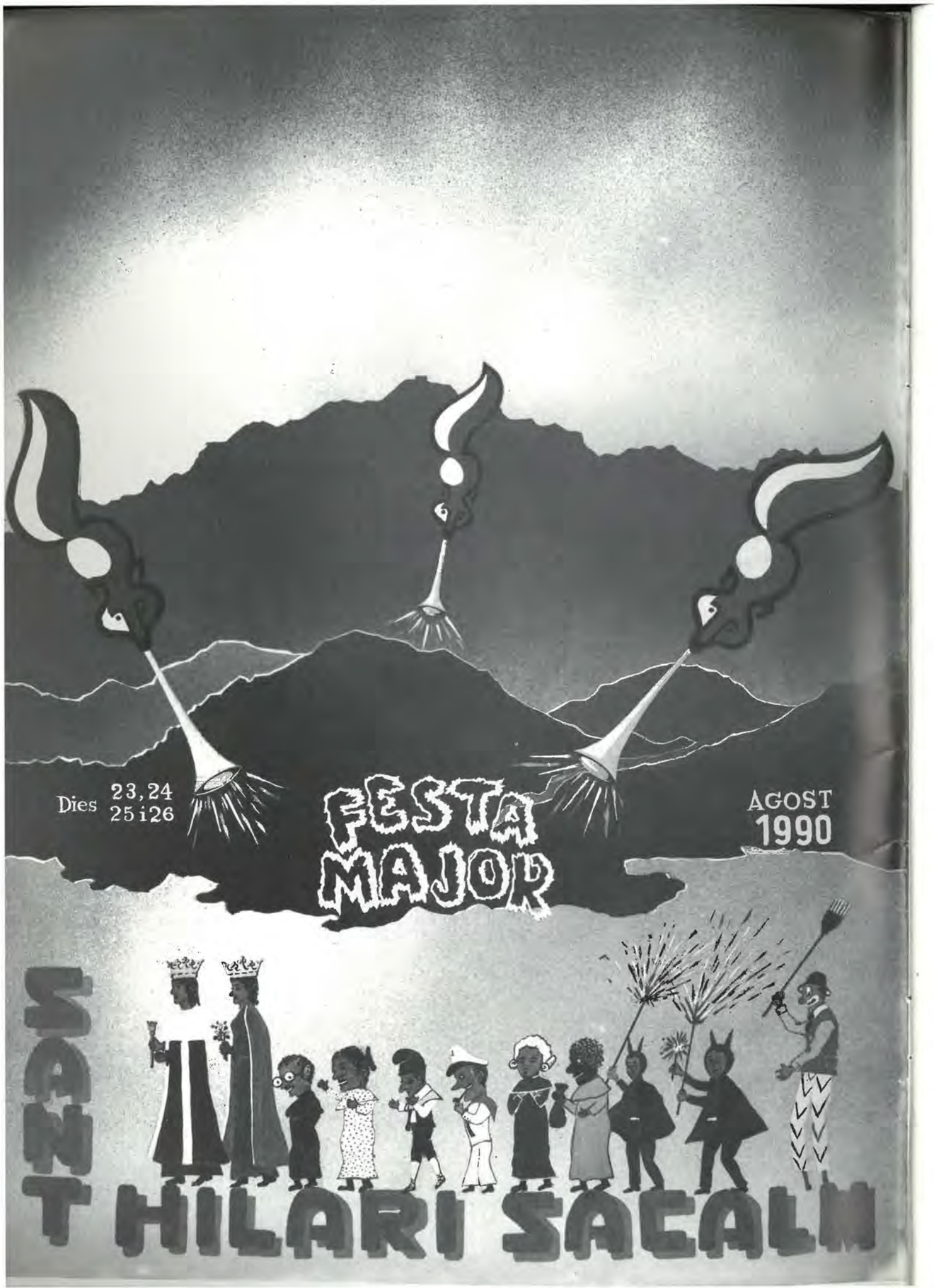

Salutació

Novament torno a agafar la ploma amb motiu de la Festa Major d'enguany. Vull que les primeres paraules d'aquesta, potser, la meva darrera Salutació —donat que l'any vinent hi haurà hagut noves eleccions municipals—, siguin d'agraïment a totes aquelles persones, entitats i companys de Consistori, que han col.laborat en la tasca de millora del nostre poble. Amb el seu esforç no han permès que certes persones fessin de la calúmnia i de les seves maquinacions enganyoses, un poble amb tensió i discòrdia.

Malgrat tot, crec que el balanç és positiu i durant aquest període de govern l'Ajuntament ha hanat superant tot un seguit d'obstacles per aconseguir fites importants de tot ordre, moltes de les quals heu vist realitzades. D'altres ja estan programades per a ser una realitat en acabar l'estiu: Depuradora, Col.lectors, arranjament d'entrada Sud del poble, Pista poliesportiva descoberta, Plaça General Moragues, Urbanització sobre la Cobertura del carrer Hospital, Casa de Cultura, Enllumenat i asfaltat de diversos carrers de la vila.

Aquesta tasca és fruit del treball d'un col.lectiu integrat per Entitats, particulars, i no cal dir del propi consistori, que ha procurat en tot moment estar sempre al servei dels ciutadans, per a millorar el benestar dels que vivim a Sant Hilari Sacalm.

Cal continuar fent poble per poder millorar la qualitat de vida, i seguir avançant tots junts cap un futur més esperançador.

Celebrem la Festa Major amb plenitud, satisfacció i alegria, ja que ens esperen dies de cercaviles, concerts, balls i il.lusions.

Hem d'allunyar les penes, els maldecaps i gaudir més i amb més afany la nostra Festa Major.

Rebem-la amb joia; que la mandra no ens espatlli la Festa. Vivim-la i així mantindrem les arrels de les nostres tradicions.

En nom del Consistori i en el meu propi, us convidem de nou a participar-hi activament.

Molt bona Festa Major!!

L'Alcalde

FRANCESC XAVIER ROSSELL i TERRIS

CRIDA DE LA FESTA MAJOR DE 1989

Hilariencs d'arrel i hilariencs d'adopció, tots hilariencs de cor, i en fi: senyores, senyoretes, cavallers, homes, mainada i nens de bolquers.

Suposo que ja sabeu, i aquest és un risc que heu corregut i correu en demanar-me que faci el Pregó de la Festa Major, que jo sóc un mag i que els mags tenim molts bruixots, però crec també que aquí, a Sant Hilari, aquesta paraula "bruixot" no us la preneu gaire seriosament perquè, és clar, estem a les Guilleries i les Guilleries és terra de bruixes. Aquestes contrades s'haurien d'anomenar de les "Bruixeries" i si algú no em creu li recordaré un refrany català -i ja sabeu que els refranys són l'olla on bull la saviesa popular, que diu: "De Sant Hilari a Arbúcies, dotze cases tretze bruixes".

Però això a mi, hilariencs, em satisfà molt, fa que em senti més a prop vostre, que sigui un més de vosaltres. Primer perquè he dit que sóc mag i bruixot, i els bruixots i les bruixes, encara que ens escridassem i barallem com a gat i gos, o com a home i dona dels que no han tingut la sort de no ser tocats per la vareta que ens ha donat el do de la màgia, nosaltres, a l'hora d'asseuren's a taula i de ficar-nos al llit -dos dels moments més importants de la vida- estem obligats a entendren's. I bé que ens entenem.

L'alcalde fa un obsequi al Màgic Andreu.

En segon lloc perquè sóc de Brafim, a l'Alt Camp de Tarragona, que també és terra de bruixes. Estic segur que alguna d'elles baixaria un dia des de Miramar, al Coll de Lilla on tenen refugi, a visitar les seves parentes d'Altafulla i de passada rentar-se les mans i els peus a les aigües del Mediterrani -que és el mar de la saviesa-, i com que les bruixes de tontes no en tenen ni un pèl i saben on han d'anar a remullar-se, des de l'escombra va dir: "Mira, l'Andreu el faré mag". I em va fer mag. Sort de sorts, perquè m'hauria pogut convertir en conill i ara tindríem l'Andreu menjant herba pels rostolls de Brafim. Però no, em va fer mag perquè fos jo qui us convertís en conills...

No tingueu por. Som gent de pau. El bruixot que us parla -i jo no sé què en diran els dimonis- aprofita les seves arts màgiques per a divertir i fer riure i el riure i la diversió són, sens dubte, els millors remeis que ha inventat l'home per a curar cossos i ànimes. I no solament el cos i l'ànima del que riu i es diverteix, sinó fins i tot dels que l'envolten, perquè la salut i la felicitat, que no acostumen a caminar gaire lluny l'una de l'altra, s'entenen, s'encomanen i desfan els maleficis de les bruixes. Rieu, doncs, avui i aquí, de bona gana i sense por, que ja he dit que som gent de pau. Penseu que les bruixes de Sant Hilari -i d'això en sabreu vosaltres més que jo mateix- són bruixes d'aigua, bruixes molles amb un toc de melangia, que transmeten pocs mals. Tenen en canvi la virtut de curar els espatllats, fet molt important perquè en aquests temps que vivim, amb tant de tragí i tantes corredisses, tots n'estem d'espatllats, ben espatllats. Són bruixes, en resum, que estic segur que si una nit es reuneixen a l'entorn de la foguera, no és per ballar danses satàniques; això ho deixen per la discoteca -allà sí que sembla que tots tinguin el mal de Sant Vito-, però a la llum de la lluna de Sant Hilari, al bell mig de la fragància dels vostres boscos, si s'ha de ballar, bruixes i bruixots, només podem ballar sardanes. Potser no estareu ben bé d'acord amb el que fins ara he dit, però sí que tots direu amb mi les paraules del poeta "La sardana és la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan". I ja n'hi ha prou de parlar de bruixeries. Tornem a les Guilleries.

(Ho faig bé, senyor Alcalde? Si no li agrada el converteixo... je, je!)

Sant Hilari, capital de les Guilleries!

Aquests dies, després d'haver rebut la invitació del vostre alcalde Xavier Rossell per fer la crida de les festes, he cercat per entre els alambins i els llibres de fòrmules màgiques què s'ha dit i escrit sobre aquestes vostres terres. He trobat coses molt boniques. He trobat, per exemple, les pàgines que us va dedicar el gran escriptor Josep Pla en la "Guia de Catalunya":

"Repòs profund, soledat deliciosa, que per a molts serà passada de moda, però que, quan es coneix, no es pot oblidar fàcilment..."

"...A Catalunya, que és una espècie de laboratori geogràfic que ofereix, en distàncies molt curtes, la successió de varietats més diferents que un pugui imaginar-se, encara hi queden aquests paradisos de dolçor i de pau, terres abstretes en la inevitable caiguda de les gotes del temps..."

I segueix en Pla: "...Quan arriba l'estiu, Sant Hilari s'emplena de gent acomodada, ben vestida i el poble es converteix en una petita capital de província, sense suburbis ni barris baixos, curiosa i amable. La vida és tranquil.la i assossegada..."

Tot això va escriure en Pla, però ara hi afegeixo jo: també a les viles tranquil.les i assossegades arriba la Festa Major i l'aviram s'esvalota; la festa petita i para de comptar. Ara un agafa un "catxarret" de quatre rodes i, si vol i la "pela" li permet, té festa major a tota hora.

El món ha canviat molt i d'aquí a cent anys tots calbs. A l'era engalanada del segle passat la va succeir la de l'envelat i als envelats els estan matant els pavellons esportius. És el preu del progrés i aquest no té gaires miraments amb el passat. Ben mirat, però, abans la gent anava amb burro, després amb tartana, fins que va arribar el cotxe de línia i més endavant el "Sis-cents", que és el profilàctic de l'automobilisme.

El progrés, doncs, ha canviat els pobles; però veig que sortosament no ha disminuït l'alegria que els hilariencs teniu quan arriba la vostra gran Festa. El programa és molt complet i n'hi ha per a tots els gustos. El ball, que segueix essent-ne el rei, i on no faltaran el ram, el fanalet ni la conga, amb acompanyament de concerts de rock, de jazz i d'havaneres amb el cremat inclòs. I futbol i sardanes. I xarangues i cercaviles. I la baixada de carretons, que s'ha convertit en quelcom tradicional i genuí de la vostra festa. No us repetiré pas ara i aquí tot el programa, perquè suposo que més de quatre se'l saben de memòria i està a l'abast de tothom. Senzillament us vull desitjar una bona i gran Festa Major, la millor Festa Major de la vostra vida. I perquè sigui així, ja que enguany el vostre pregoner és un mag -i el millor, nens, el millor dels mags- permeteu-me que us tiri una

El Màgic Andreu fent el Pregó.

mica de "polvos màgics". Què unes miques? Un bon grapat de "polvos màgics", perquè balleu força i lligueu força... Ah! Punyeteros...!

I perquè tot això ho pogueu fer en pau, permeteu-me també que converteixi aquest pregó en un símbol de pau... (i va sortir un preciós colom blanc...)

FELIÇ FESTA MAJOR!

El "Mag-bruixot" Andreu

AMOR I HUMOR

L'home necessita per a viure amor i humor. No hi ha humor perquè massa sovint falta l'amor. I, a l'inrevès. L'humor ens fa riure perquè fa pensar. La persona no somriu perquè no hi ha pietat, ni amor, ni humor. Humor és comprensió d'un mateix. Pietat és comprensió de l'altre. Amor és acceptar i respectar. L'amor i l'humor són complementaris.

L'humor no és cinisme, ni ironia. No és burla, ni sàtira, ni grolleria, ni mal gust. Ni ataca, ni enveja, ni odia. L'humor no és agressiu, ni violent. Hi ha l'humor fi, gòtic, transparent. Barroc, sorollós, eixelebrat. L'humor pesat, romànic i romàntic. Humor és fer pensar alegrement. És acceptar l'altre, les coses i la mateixa vida tal com són. És acceptar-se. És saber ser i estar. Saber ser el que hom és: vell o jove, ric o pobre, alt o baix, lleig o eixerit, home o dona, d'esquerres o de dretes. L'humor és una manifestació de l'esperit. És una bona sortida civilitzada de l'agressivitat de les persones. Cal educar per l'humor i amb amor. I no es fa. L'humor és alegre i democràtic. Un home trist és un trist home. I un sant trist és un trist sant. Potser com més civilitzats som, més perdem la capacitat de l'humor. No sé si els sociòlegs hi tenen quelcom a dir davant aquest fet trist i preocupant.

El temps de l'humor és petit, imprevist i espontani. És senzill, alegre i punyent. Com és ara: el de Patufet, la Pilarín, en Forges, Mingote, Máximo, Míster Hyde, Snoopy, etc. L'humor, com la sal, és invisible però present i necessari. Acompanya el néixer, el viure i el morir. Tots els temps a les nostres mans tenen mesures humanes. Però nosaltres en mans de l'humor, creixem més enllà del mateix temps. Caldria canalitzar les nostres vivències per la via del sentit de l'humor i ser gent que practica la intel.ligència del bon humor. Si un poble pel seu idioma, pel seu humor i si perd el seu humor perd la seva identitat. L'humor es cultiva i creix en el regne de la llibertat. Per això el dictador i les dictadures no tenen humor.

L'humor implica l'experiència del buit i és relatiu perquè es fonamenta en caducitat real de l'ésser. No és absolutista.

Hi ha temps d'esperança, d'amor i de fe. De democràcia i de covardia, de confiança. Tanmateix hi ha temps d'humor, de llibertat, de fraternitat i de solidaritat: temps d'humor i d'amor.

Som a la Festa Major: alegria, gatzara...

Siguem un poble i un col.lectiu amb humor i amor. Participem en la construcció d'una societat amb més humor, la qual cosa voldrà dir que hi ha amor, respecte i convivència.

Bona Festa Major per a tothom amb molt d'humor i amor.

Mn. Joan Coma, Vicari

L'ÚLTIM RODER

Quan vaig proposar-me anar a parlar amb en Palou pensava fer-ho des del punt de vista que és l'últim roder, l'última persona que es guanyava la vida fent rodells i considerava que podia ser un homenatge als homes que havien i han dedicat la seva vida al bosc. Vaig haver de canviar de pensament.

No hi havia enraonat mai gaire; quatre paraules i alguna visita amb els alumnes del col.legi per a veure l'ofici de roder. Ara que ho he fet m'adono que hem parlat poc dels roders i que el tema ha restat en un darrer terme. És un home d'una personalitat difícil d'enquadrar.

Les converses han estat molt planeres i no estaven gens preparades, ja que parlàvem del que ens semblava i així m'anava enterant de la seva vida. Per a ell eran una manera d'obrir-se, d'explicar les coses, i en certa forma és normal perquè no té gaire ningú a qui comentar res.

Els rodells són el seu món i sempre està acompanyat d'una portadora solitud. Quan s'obre ho fa ple d'ingenüitat i darrera la imatge d'home adust, poc accessible, nerviós i cridaner, hi ha un bon cor; gairebé diria que un nen amb cara i cos d'home.

Si dic que és una personalitat extranya, és perquè s'esforça en portar una vida diferent de la dels altres humans, amb la particularitat que ell no s'ha d'escarrassar per dur l'existència que porta, perquè li encanta. Podríem dir que fa una vida totalment *al marge de la societat que l'envolta.*

És difícil mantenir-hi una llarga conversa perquè s'esvera sovint i no accepta ser contradit en el mateix moment. Després ja afluixa, malgrat que la seva resposta hagi estat dominada per l'impuls i per una actitud violenta.

De tant en tant li comento que no porta una vida com tothom i s'enfila. Li exposo els meus arguments i ell diu que no canviarà pas, que un home si canvia la seva manera de ser, no és home ni és res.

Amb aquestes pàgines, per tant, més que la realitat actual de l'ofici de roder, pretenc donar a conèixer la vida d'un home que ha fet del treball el seu únic objectiu de viure, i de quina manera una persona pot arribar a adquirir una filosofia de la pròpia existència que xoca amb la de la resta de convilatans. Ell argumenta que la seva vida és seva i de ningú més.

En Palou, l'últim roder.

Un altre aspecte afegit ha estat veure com prop de l'any 2000 hi ha persones que per pròpia voluntat volen viure, i poden, d'esquenes a la societat, de la qual no en diran res que els complagui.

En Ramon Palou Noguer té 47 anys. El seu pare era roder de tota la vida i la mare agombolava els fills, portava la casa i l'ajudava en el que podia.

És el més gran de cinc germans, tres noies i dos nois, i guarda un bon record de la seva infància.

Va anar a ''estudi'' fins als tretze anys i hi va aprendre per a ''defensar-se''. De més gran feia llargues caminades per anar des de l'esteller al poble i acudir al vespre a ''estudi amb el Sr. Mestre''; l'endemà a les 6 de la matinada era de peus a terra i cap a la feina.

De ben petit anava a ajudar el pare a les esterres que tenia al darrera de la Font de la Baga i feia el que convenia. Als 10 anys pelava bastons a Can Crous i als 13 ja va poder començar el que era el gran somni de la seva vida: fer rodells.

Sempre ha viscut —i n'està enamorat— al barri de l'Hospital. Juntament amb en ''Fogona'', l'Esteve, ''L'Espereume'', en Savalls i altres, formava part de l'estol de marrecs que s'enfrontava al dels altres barris, principalment als del Petrinxo.

El seu esbarjo era al carrer i a l'aire lliure. Jugaven a cuit, a bales i retrats, a apedregar pagesos i, sobretot, a ''espases'', que les feia molt ben fetes amb tronc d'avellaner...

La ''casa'' d'en Palou.

Molts dies amb l'Esteve seguien la riera recollint papers i cartrons que després venien al drapaire i obtenien quatre peles.

Es banyaven a les basses d'en Mimó i d'en Folgaroles o a la Riera de la Font Picant, la piscina d'abans...

El pare no era gaire a casa, perquè sovint es passava setmanes a la barraca de roders sense anar a vila. La mare se'n sortia com podia i l'havia estomacat fort més d'una vegada.

Els diumenges normalment anava a jugar amb el vailets i les mosses del barri. Havent dinat anaven a ''doctrina'' perquè així es reduïa el preu de l'entrada al cine del ''Centre''. Diu que al ball hi anava quan a casa li donaven algun diner més i encara recorda quan es trobaven tots plegats sota can Pito Noguer; jugaven a bales i a retrats, s'empaitaven i a vegades acabaven a garrotades.

De jove va portar una vida normal i corrent com tots els de la seva edat fins que va arribar el moment d'anar a la mili.

—Allà vaig canviar. Vaig fer tant el gandul que, en acabar-la, em vingueren les ganes de treballar que ara tinc.

Des dels vint-i-tants anys porta una vida com la d'avui mateix.

Com és un dia en la vida d'en Palou.

S'aixeca abans de les set del matí, surt de casa i trenca el cuc pel camí, amb tres o quatre galetes i uns glops de llet per no perdre temps.

Durant el dia només fa una cosa: treballar.

S'emporta el fato i sols menja calent alguns dies, no tots, quan arriba a casa més enllà la mitjanit. Tots els àpats els fa al tros.

Esmorza a quarts de deu, dina a la una, berena i fa un darrer queixal al vespre. Menja assegut a una caixa de fusta de fruita i una altra li serveix de taula; no té pas feina a netejar cap plat.

El ''menjador'' està ple de tot: de la moto, de trastos inútils, d'eines i sent la companyia musical i flairosa d'una granja de porcs. El dinar sempre el té ja fet i no cou mai res, ni al bosc.

Això de menjar calent diu que són manies que tenim.

La seva barraca és una casa sense parets, amb quatre pals que aguanten unes uralites que al mateix temps descansen sobre la granja. Només una fullola i un saüquer el protegeixen de l'aire i l'ombregen. Si fos al bosc diríem que eś com un Robinson...

Per amics té un parell de gats, escanyolits, que malviuen per aquells camps.

Ara a l'estiu fa rodells tot el matí, dina, fa una migdiada terra enllà i agafa la moto per anar a tallar bastons que dies més tard treballarà. Tornarà a la barraca quan fosquegi i no plegarà fins a mitjanit. A l'hivern sol passar tot el dia al bosc i, com que es fa fosc aviat, després li queden dues hores per a fer rodells.

Treballa de 7 del matí fins a la mitjanit tots els dies de l'any, sense conèixer ni festes ni diumenges. Abans li feia cosa treballar els dies de festa, però ara diu que els temps han canviat. Per treballar el dia de Nadal havia tingut problemes amb algun propietari...

En Palou és solter i viu amb dues germanes més i fa una vida totalment solitària. Té un desinterès absolut per tot el que passa al món i el que no és la seva feina li resulta indiferent.

—La tele la miro a la nit quan arribo, però moltes vegades només hi surten els polítics que parlen d'impostos i ja la tanco.

No fuma, no pren cafè, ni prova l'alcohol. Acostuma a beure molta llet.

La seva vida es desenvolupa igual que si estés a qualsevol baga, amb la diferència que aquí veu gent i enraona...

Els diumenges comença un xic més tard perquè és dia de neteja general i menja una mica millor. No porta mai rellotge i s'orienta per la feina que fa; ho té tot tant per mà, que controla el temps a la seva voluntat.

En Palou Roder.

Va escollir l'ofici de roder perquè li agradava moltíssim. Sempre va fer colla amb el pare i el seu primer jornal fou de 15 ptes. la setmana. Gràcies a l'ofici, ha ''voltat'' tots els boscos de les Guilleries i ha marxat temporades de casa per la feina.

Recorda molt bé que anava a fer la baga de Can Calabrès, que vol dir fer els rodells que els talladors de bastons havien preparat. Per una carga que equival a quatre rodells, cobrava vint duros, o sigui 5 duros per rodell.

D'altres roders com ell, eren el petit de Can Sidric o en Barraca. Els altres companys feien de torner o de paleta, però ell tenia vocació de roder. Diu que aquesta feina li permet ser lliure i no li agrada treballar tancat. Aquí ningú no el mana i l'amo és ell.

Està enamorat de la feina.

No et cansa fer sempre el mateix i fer-ho tantes hores?

—Mira, aquest bastó és diferent del que he fet abans

En Ramon en plena feina.

i també del que faré després. Aquest treball m'ha agradat sempre i m'agrada. Si no fos per la son, no plegaria mai de treballar.

La persona ha de treballar i fent-ho em distrec i em canso menys que els de la torneria. Aquells sí que estan fomuts perquè només de pensar que els manen ja estan cansats.

Té una barraca que escandalitzaria qualsevol roder perquè ho té tot atapeït i ple de coses. El cavallet és molt gastat i el xapador no talla; diu que ho farà el dia de Nadal de canviar-lo. No té temps.

A estones s'enfada perquè amb la calor el sol asseca els bastons i els fa de mal elaborar. Sovint diu que plegarà, però ho fa quan vol que li apugin el preu per rodell; quan ho ha aconseguit, ja hi torna estar ''enganxat''.

Va a preu fet i té tanta feina com vol. Treballa per a en Ramon Minó i els rodells s'envien a Isla Cristina (Huelva) i van per caixons d'arengades. No ho sembla i guanya diners. M'ho va comentar i el meu sou és un tip de riure al costat del seu. Els diners els destina a comprar terres per a quan deixi la feina de roder poder-les treballar...

En la seva llarga vida de roder, i principalment abans, no ha tingut mai cap relació amb organitzacions sindicals. Recorda que el seu pare era de la ''Cooperativa'' i que li explicava els conflictes que abans s'havien viscut. Les colles es disputaven les bagues i els estellers, i com que hi havia prou misèria, l'un per l'altre, en sortien perjudicats.

Els propietaris diu que els escanyaven, que guanyaven més ells sense fer res que els roders treballant molt. No eis tocava altre remei que ajupir l'espatlla. No és que els homes d'abans fossin burros, comenta, sinó que no hi havia alternativa; considera que avui passaria el mateix.

L'ofici de roder exigeix una gran potència física i no molta tècnica, però ell admirava en Lluís de Matamala, segons ell, el millor roder de Sant Hilari... Mentres, en Ramon Palou està treballant amb la mateixa il.lusió que el primer dia en què va començar i d'això aviat farà quaranta anys.

És l'únic i últim roder de Sant Hilari. No té cap aprenent que li vulgui seguir l'ofici...

De les llargues converses que hem mantingut no en puc treure unes conclusions, perquè al costat d'unes opinions dominades per la lògica i el sentit comú, n'hi ha

d'altres que són sorprenents, per no dir absurdes.

Té una dèria tan gran per treballar que manifesta:

—Tots els que feu vacances, sou una colla de ganduls. S'ha nascut per treballar.

Els japonesos són dels meus, perquè no paren mai.

Va fer la mili a Girona i deu ser de les poques vegades que ha sortit del poble. Fa anys que no ha arribat ni a Arbúcies i menys a ciutats més allunyades. Fa un mes per feina va haver d'anar a carregar un camió d'aspres a la Cellera... No surt mai. No recorda l'última vegada que va estar al camp de futbol i no ha vist mai el pavelló municipal. Diu que les piscines només serveixen per criar ganduls.

Cotxe? No m'agrada i la moto tampoc, únicament la faig servir per anar a la feina.

Impost de circulació? Això, només faltaria! Si no passo pas per carreteres de govern; si que faríem riure...

Palou, un polític?

Cap, ni un. Tots són una colla de lladres. No he anat a votar mai i no hi aniré pas si no m'obliguen. Solament hi aniria si fos per votar que Catalunya únicament fos pels catalans...

El tema dels impostos el té obsessionat i amargat. De cap manera no entén que si es volen tenir serveis cal que els ciutadans hi contribueixin amb els arbitris, única manera de poder fer coses comunitàries.

El rodell rodó sempre i més difícil.

—Pagar, pagar, sempre pagar. Aquests de l'Ajuntament són uns mangants i uns lladres. Per què haig de pagar escombraries si sempre estic al bosc? No hi ha dret! Mira, si els cèntims anessin per als esgarrats, ho veuria molt bé...

Estava encès perquè feia pocs dies havia anat a pagar una forta quantitat de la contribució territorial.

Molt sovint eleva el to de veu i crida. Quan hi ha una cosa que no hi està d'acord, diu un ''per què'' amb una llarga cantarella.

En el fons en Palou no és el que aparenta i un cop li han sortit els udols, es converteix en una persona mansa i raonable. Quan diu coses que no són gaire veritat i exagera massa, se li veu de tres hores lluny. Parlant amb ell em venia a la memòria aquella pel.lícula d'en Truffaut...

Ramon, i les noies què?

Aquest és un tema que no li agrada gaire tocar, perquè és tímid, aspecte que intenta dissimular amb agressivitat.

—Quan anava a treballar a Viladrau vaig fer broma amb una nena, però la cosa no va anar bé i ho vam deixar córrer. Ja me n'han sortit de ''planillos'', però jo no canviaré pas i una dona s'hauria d'adaptar al que jo faig. L'home no pot canviar si vol se un home.

Sovint li dic que està equivocat, que va al revés de la gent. Després del seu llarg ''per què?'' comenta que no pot pas vanviar, que una persona només s'ha de deixar portar pel seu seny i que si està equivocada, alabat sia Déu. No tothom és igual.

Creus en Déu?

Oh i tant! No crec amb els capellans, però haig de dir que no m'han fet cap mal. El meu pare em deia: ''aquesta gent no t'ensenyarà res de dolent, però al seu costat t'hi fotaràs de gana''.

Sí que crec que hi ha un cel, però el que no pots fer és deixar-te dominar per aquesta idea, perquè hi ha gent que hi té una ceba; allà ells, que facin el que els sembli...

Qui hi posaries d'alcalde?

No en veig cap de bo. Tu no saps gaire res de les coses que passen al poble. Mare de Déu si t'ho expliqués, jo sí que en sé de coses...

Quan se li apreta comença a despotricar contra uns i altres i al cap d'una estona fins i tot es contradiu.

. . . . . .

Estic segur que en Palou ha arribat a assimilar de ple el paper que fa d'home de comportament diferent i d'això es val. En el fons té por d'enfrontar-se a la vida. Relaciona les persones amb problemes i la cosa no és així. Es defensa amb la seva particular manera de ser i d'aquí que s'allunyi d'una societat que si alguna cosa té bona és que tothom necessita tothom.

Deixo aquí l'escrit amb el dubte de si li agradarà el que hem posat, ja que cada dia m'amenaçava amb una querella criminal...

Potser sí hauré aconseguit que els hilariencs coneguem millor com és Palou per demostrar que sota aquella imatge d'home violent hi ha una persona amb bons sentiments i humanitat.

Me n'oblidava. En Ramon Palou és l'últim dels grans roders. La darrera persona d'aquella nissaga que durant molt de temps varen treballar per sobreviure als boscos de les Guilleries. D'aquells homes que havien fet del treball la seva subsistència i del bosc la seva llar. Era una lluita brutal per la supervivència que els temps han reduït a un llunyà i meritós testimoni.

ÀNGEL SERRADESANFERM i VALLS

Un esteller ara fa molts anys.

CLUB DE BÀSQUET ST. HILARI - FONTDOR

Volem aprofitar l'oportunitat que ens ofereix aquesta publicació per a informar del desenvolupament del bàsquet a la nostra vila. Així mateix donarem compte de la gestió de l'actual Junta Directiva, la qual ha complert la tercera temporada al capdavant del Club.

Durant aquests anys hem anat polint i perfeccionant l'organigrama inicial en base a les necessitats de l'entitat i dels objectius a assolir. Així doncs, sempre hem volgut fer les coses sense còrrer massa, meditant i contestant tots els punts de vista, conscients que un pas en fals acabaria amb tots els esforços i sacrificis fets fins al moment.

Es començà a competir amb dos equips de base i un de superior, tots masculins. Es va contractar un entrenador de fora per aquest darrer equip. Posteriorment s'ha afegit un equip femení responent a la imminent demanda de les noies del poble. Però, com tots sabem, per a poder arribar a obtenir un primer equip amb veritables garanties esportives s'han de treballar molt a fons els equips inferiors. Per a aquest motiu ens hem fet amb els serveis d'un monitor de contrastada experiència en el món del bàsquet, el qual serà l'encarregat de coordinar

L'equip sènior del C. B. Sant Hilari.

els equips base i, el més important, de la formació d'entrenadors de casa que podran ensenyar als nois i noies moltes coses sobre la pràctica del nostre esport.

Per acabar el balanç del que han estat aquests tres anys, potser caldria fer esment del gran suport que hem rebut per a poder dur a bon terme totes les fites marcades, puig que sense el recolzament de tots els socis, locals i empreses comercials, del propi Ajuntament que ens ha donat tota mena de facilitats i, sobretot, del patrocini de FONTDOR, no hauria estat possible proporcionar al nostre jovent un al.licient tan enriquidor per al seu esperit com és la convivència en l'esport.

Enguany, en l'àmbit estrictament esportiu, destacarem el tercer lloc a la classificació final del Campionat de l'equip sènior, també el tercer del juvenil masculí, l'onzè del cadet masculí i el setè del juvenil femení.

I això és tot, desitgem per a tothom bona Festa Major i fins l'any que ve.

S'ACOSTA EL DESÈ ANIVERSARI

Aquest any vinent el nostre Agrupament començarà a preparar el seu desè aniversari de funcionament al nostre poble, fruit del compromís i la constància de joves i petits.

Durant aquests deu anys han passat pel nostre Agrupament molts caps i moltes noies i nois. Tots ells han anat escrivint a les pàgines del temps la història del moviment escolta a Sant Hilari. Una història plena d'anècdotes, d'aventures i de records; de trobades, de projectes i de reunions; de col.laboracions, d'activitats i d'excursions; d'il.lusions, de fracassos, de problemes... Però aquesta història ha estat possible gràcies a tota aquella gent que ha donat un xic d'esforç, de dedicació i part del seu temps lliure. Val a dir, però, que moltes de les nostres accions, durant la vida del nostre Agrupament, no haurien estat possibles si no haguéssim tingut present i seguit la pedagogia escolta.

Un fet que caldria destacar quan es celebri el desè aniversari, seria la fundació del primer agrupament

La vida a l'aire lliure.

escolta que es va crear al nostre poble. No en sabem quasi res i seria un bon moment per a desenterrar aquelles fotos, foulards, records, vivències i aventures que alguns de vosaltres guardeu com el tresor més preuat de la vostra infantesa o pre-adolescència.

Aprofitem, doncs, aquestes pàgines per fer una crida a tota aquella gent: caps, nois i noies i pares, que han passat per l'Agrupament. Alhora la fem extensiva a tots aquells escoltes del primer moviment perquè ens ajudin a preparar el desè aniversari. Amb la col.laboració de tots farem una celebració més al gust de tothom.

Els caps de l'Agrupament Escolta "Als Quatre Vents"

SILVICULTURA I MEDI AMBIENT

El nostre territori és absolutament humanitzat i la presència de l'home i, en certa manera, la seva pressió ve de lluny. Podríem afirmar que en gran manera l'home ha modelat el seu medi, que resulta impregnat del seu esforç en transformar-lo per humanitzar-lo i per a fer-lo a mida de les seves necessitats dins del marc dels, fins avui, limitats mitjans. Bàsicament el treball físic humà, amb una gran capacitat d'imaginació i voluntat per assolir majors possibilitats en les seves minses explotacions agràries, ha aconseguit marcar el nostre Medi Ambient. Això ho ha aconseguit amb arrencades, preses, canals, regadius, construccions, xarxes vials, erms, prats, feixes amb marges i plans, boscos completament humanitzats intervinguts i conduïts segons les necessitats del moment —fustes, llenyes, escorces, pastures, etc.—.

L'home primitiu procurà la seva adaptació al medi per a sobreviure i l'home actual tendeix a adaptar-lo a la seva conveniència. No en té prou de protegir-se del fred o la calor sinó que es procura l'ambient més adient al seu entorn.

El nostres millors boscos, els més ben conservats, els que millor compleixen la funció productora, —la protecció del sol, conservació, social, paisatgística— són aquells els quals hi recau una ordenada intervenció silvícola. Contemplant el nostre entorn hi veiem extenses zones cobertes de sureda, de castanyer, d'alzina o pineda, que demostren que quasi la totalitat de la seva superfície fou roturada recentment. Ho testifiquen quantitat de restes de parets de pedra seca, pedres apilades que foren retirades de la zona treballada i situades a les voreres i fins i tot els mateixos topònims ho testifiquen: la vinya d'en..., el quintar de..., les feixes d'en..., i molts d'altres que no ens han arribat.

Si deixem de cantó els bacs d'alta muntanya i excepcionalment algun racó molt abrupte o inhòspit, la mà de l'home ho ha transformat tot.

Al llarg de la nostra dilatada història, tots els nostres boscos han estat manipulats i intervinguts per afavorir o castigar una altra espècie, sovint amb una introducció més o menys radical; és el cas del castanyer, de la sureda, etc. Es recent la gran importància econòmica que tingué l'alzinar, font del carbó vegetal més estimat, que feu arrencar tota altra espècia vegetal que pugués competir-hi —majorment roures— i que provocà sobretot la desaparició de tota mena de pi dins els aulets. El mateix fenomen es repateix a la sureda, a la perxada, etc. Aquestes són mesures silvícoles que ens han ensenyat els anys i que normalment són sàvies.

La sureda s'ha de mantenir en massa pura, és massa fràgil per admetre competències, ja que el seu sistema radicular no pot lluitar, per exemple, amb el del pi pinyoner.

Una silvicultura aplicada sàviament i de manera ordenada és la gran aliança del Medi Ambient. Cal garantir la rendabilitat de la producció forestal per a que possibiliti portar a terme les inversions necessàries.

Alguns han comès l'error de voler enfrontar silvicultura amb la Conservació del Medi Ambient i a casa nostra formen una gran unió, no hi ha contradiccions. En llocs ''verges'' o selves no intervingudes, aquest lligam pot resultar més trencadís i s'haurà de ser prudent en situar límits a l'activitat silvícola.

Sant Hilari emergeix de la pròpia naturalesa.

La terra té una flora extraordinàriament rica i variada. Hi estem acostumats i no ens n'adonem. Molts països més rics i amb més possibilitats es mouen en ben poques espècies. El clima també hi juga un paper prou important i si reflexionem un moment veurem que els nostres boscos són de capricì de jardiner, d'hortelà —el bac, el solell, la carena, la sotelada, la vall— i només ho sabem percebre a la tardorada quan el bosc sembla que capriciosament esculi jugar amb tota la gamma de colors.

Sobtadament sembla que ha sorgit un nou ús de la natura, un ús social, del lleure. De forma molt mesurada pels veïns més immediats no és cap novetat; el que sí ho és es la manera massiva en què es fa i que còmicament en podem dir ''d'autocar'' per gaudir del paisatge, dels bolets, de les castanyes, de la neu,... sense oblidar les motos trialeres, els vehicles 4x4, les tot terreny i altres formes que aniran sorgint.

Sortosament, avui es distribueix el treball de manera que bona part de la població disposa de diades més o menys llargues de lleure. Majorment la de ciutat, que potser durant molts anys o generacions havia oblidat els seus lligams amb el món rural i ara torna a gaudir de forma una mica peculiar de les ''delícies del camp''.

El problema greu és la seva poca adaptabilitat al Medi i d'alguna mena, a curt termini, s'haurà de regular el dret a fruir de la Natura. Difícilment es pugui seguir regulant per la norma escrita en la ment dels que coneixem el Medi, perquè cada dia som menys i representem una minoria.

Fa uns anys van sorgir unes teòriques fòrmules de protecció d'Espais amb els ''Parcs''. Però la normativa de la creació d'aquests espais —alguns ja declarats fa anys— oblidava la gent que vivia dintre, aquells que s'hi tenien de guanyar la vida.

Les normes de ''protecció'' dels parcs són força restrictives quant a l'activitat econòmica, principalment agrària —agrícola, ramadera i forestal— i han provocat que aquestes zones es buidessin d'habitants rurals i que la intervenció humana fos cada cop menys marcada, desvirtuant el que es volia protegir. A més, el sol fet de declarar una zona parc, ha comportat un augment turístic important i per tant una pressió humana, totalment aliena al medi extraordinàriament, intensa. Els Parcs Naturals haurien d'estar regits —com a França— per un patronat amb representació equivalent dels afectats per un cantó —propietaris rurals, caçadors, pescadors, etc.— i els representants del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i Ajuntaments corresponents, amb un Comitè Executiu paritari que unànimement prengui decisions.

Actualment la Generalitat de Catalunya està tramitant un PLA D'ESPAIS D'INTERÈS NATURAL que en un principi temíem com una declaració imposada, amb una normativa totalment restrictiva i capriciosa, que no tindria en compte els interessos dels sectors afectats i que de fet repercutiria negativament sobre el que es volia protegir.

Perxada recent tallada.

Actualment tenim l'esperança posada en l'Honorable Conseller d'Agricultura, Sr. Joan Vallvé, que pretén una declaració raonada i vol lograr una normativa pactada per cadascun dels espais, entre les parts interessades. O sigui entre l'Administració, els Ajuntaments, els propietaris, els arrendataris, els ramaders, caçadors, pescadors, representants de serveis turístics, etc. i d'aquí n'ha de sortir una política que millori els Espais Naturals i els seus habitants.

Crec precipitat i contraproduent establir de cop una xarxa d'Espais d'Interès Natural com la proposada per la Política Territorial d'aproximadament un 20% del territori català. La proposta del Consorci Forestal de Catalunya té com a punt de partida la reordenació i millora de la xarxa d'E.N.P. existents i en una segona fase, immediata, l'estudi un per un dels Nous Espais Naturals a crear. Aquest estudi el faria un òrgan *paritari* capaç de resoldre els possibles conflictes entre els legítims interessos dels propietaris i les altres parts afectades i els suggeriments de l'administració. Repeteixo que aquesta anàlisi s'hauria de fer de manera individual de cada un dels nous E. N.

Aquests òrgans *paritaris* són absolutament necessaris degut a les importants restriccions que de tot tipus poden comptar els E.N.P. Creiem que únicament sobre la base d'una positiva col.laboració entre els responsables de la gestió dels terrenys afectats, els seus propietaris, i l'administració es pot aconseguir el grau de conservació que aquests espais requereixen.

Es podrien enumerar altres i greus problemes com és el de la dualitat de competències a l'hora de demanar autoritzacions per una actuació determinada, però tot plegat seria llarg.

El sector forestal passa per moments molt difícils motivats per una escassíssima rendabilitat, un augment dels costos de producció i d'inversió —superiors moltes vegades a les possibilitats— i una fiscalitat absolutament desorbitada —també aquest capítol seria extens—.

Crec que estem vivint uns moments que necessiten més d'unes decisions estudiades i reflexionades, fruit d'un diàleg entre les parts implicades, que no pas d'unes disposicions que a voltes poden estar mancades de realisme.

JOSEP M.ª RIBOT i MUNDET
President del Consorci Forestal de Catalunya

RACÓ POÈTIC

A L'AVI VALENTÍ

Avi, jo us felicito
perquè heu complert 100 anys,
quina sort si es viuen bé
entre família i companys!

Si tenim fills, néts i besnéts,
que no ens espanti la vellesa,
que no hi ha millor tresor
si ens estimem amb tendresa.

És cert que ja són molts anys
que ens cansen en caminar...
Si tens un braç amb qui recolzar-te
no són de tan mal passar.

Els records de la infantesa
s'acumulen en la ment
i ens fa viure la vellesa,
amb els records sempre presents.

La vellesa és molt bonica
on tothom vol arribar,
si la vivim amb alegria
farà de més bon passar.

Vivim amb goig la vellesa
que a poc a poc va arribant
i ens va minvant nostres forces.
Però nosaltres, ENDAVANT!

Rosa Huguet
Abril 1990

HIMNE DE L'ESCOLA PÚBLICA DE SANT HILARI

Si entre boscos i muntanyes
o al mig d'arbres i fonts,
cerques la pau que acompanya
a tots els bons minyons;
arribaràs a Sant Hilari
villa bonica del Montseny
on els canaris entonen
càntics dolços com la mel.
On els nens en fan rotllana
tot donant-se de les mans,
on ressonen amb lloança
eixos joiosos cants:
som els nens que dia a dia
cap al col.legi anem corrent,
portant al cor l'alegria
del nostre bon comportament.
Oh col.legi! Que ens ensenyes
no només a sumar i a restar,
sinó que quan cal també ens renyes
perquè sapiguem estimar.
Au, cantem! Agraïts!
Fem-ne tots gran cabal
que a l'escola hi tenim
una amiga com cal!
Carme Timoneda i Gallart

LA LLAR INFANTIL

No sabeu el que és la llar?

És un casalot de pedra
de les mares del carmel,
on es vesteixen les parets amb l'heura
i es satura l'aire de veuetes i mel.

Amb els seus sedosos til.lers,
aquells pins, els castanyers,
aquella petita campana
en sa torreta d'argila...!
És com un cor que batega
al pit de nostra vila!

No sabeu el que és la llar?

És com un jardí de somnis
exhalant fantasia,
un ram d'estels que llueixen
més que el sol del migdia!
És un terbolí d'amors
lliure de tota malesa,
de tota llordesa,
ple de llums i colors!
És la font on beu feliç
el gegant de la il.lusió.
És un racó d'innocència la llar,
la llar de les cent fonts.

Quan la lluna plena argenta
la teulada ennegrida,
els cors de les mares
són flors entristides,
flors que només somien
amb cent abelles dormides.
M. Ruiz

AMISTAT

Com una tendra poncella
rebrollant amb anhel,
perfum de rosella
que allunya el recel.

Com una nena enjugassada
albirant un món millor,
es desclou, esperançada,
lliurant-s'hi de debò.

Com una rosa ufanosa
curulla de vitalitat,
no es marceix ni s'acluca,
la referma l'adversitat.

Amistat, humil tresor
de qui comprèn i perdona,
de qui tot ho dóna
només a canvi d'amor!
Carme Timoneda i Gallart

L'ORACIÓ DE LA SARDANA

LEMA
Si les mans tots enllacem
no podran disparar les armes
que fan que ara ens matem.

Tots hi caben dins l'anella,
sols es trenca per a entrar,
mes, sempre queda soldada
amb les mans d'un nou germà.
Ara un, després un altre,
es va eixamplant, eixamplant
i es fa gran aquesta anella,
que és com una estrella
del foc que porten els cors saltant.
La sang que corre per les venes
és tota una quan s'enllacen les mans,
perquè aquesta dansa és l'espiga
que pel món s'escampa dia a dia,
fent que ens estimem com a germans.
Se'n diu sardana, d'eixa dansa,
i és poesia, amor i cants,
ella a tots els homes convida
a que s'ajudin com a cristians.
És la sardana eixa dansa
que en ballar-la esclata en flor,
amb un perfum que emplena l'ànima
d'un poble noble, cristià i bo.
És la sardana eixa dansa
que arriba al cel perquè és amor
i un sospir de fe i esperança
que dóna a l'ànima vida i frescor.
És la sardana eixa dansa
que en puntejar-se,
esquitxa espurnes d'amor
i encén la flama
que ens agermana,
fent que els cors siguin
tots un sol cor.
Això i molt més és la sardana,
és pura essència del Creador.
Ell la va inspirar a una raça
peruqè a més de ball fos oració.
Oh, que n'és de formosa
aquesta dansa,
quan la sardana anem puntejant,
és una rosa del jardí del cor d'un poble
que en ballar resa i,
mentre treballa, mira endavant.
En refilar la tenora
lluny, molt lluny se'n van els seus cants,
tothom que la sent fa l'anella
i fins els àngels i la Verge
es donen les mans.
I el bon Déu que a tot ens mira
diu, fent un somrís: estic content,
veig que allí baix no, no,
no tot és guerra.
Mireu allí;
allí aquell poble de ponent,
a Catalunya, encara hi ha gent
que els braços estén.

Poesia de JOAN JOSEP MESTRES
Un poeta del poble i per el poble.

NOSTRA TERRA

Terra nostra estimada
que molt lluny estem de tu
no seràs mai oblidada
i sols pensem en tu.

Et defensem i lluitem
fins i tot si és precís
nostra sang sacrificarem
sens recança ni encís.

Amb amor i valentia
tots junts hem de lograr
que nostra terra sigui digna
que és l'orgull del català.

Endavant amb la bandera
que amb sang la van marcar
amb aquestes quatre barres
que sempre hem de defensar.

Així doncs tots a la una
amb la senyera al davant
nostra terra gloriosa
serà la més triomfant.

Amb orgull i gallardia
amb sacrifici i treball
nostra terra estirada
serà més ferma que mai.

De tot cor vull dir-vos,
i amb gran satisfacció,
no deixem la nostra terra
que ens uneix tots de debó.

Sant Hilari és un exemple
d'un heroi a ressenyar
el gran General Moragues
que sempre ens defensà.

Donà tot per nostra pàtria
defensant els Catalans;
amb el seu gran coratge
morí per Catalunya, Catalunya triomfant.

Joaquim Fàbregas

CLASSES D'ALFABETITZACIÓ

L'Ajuntament de Sant Hilari, dins la tasca de l'educació d'adults, va creure oportú crear unes classes dedicades a aquelles persones que per diferents circumstàcies no tenen la sort de saber llegir ni escriure.

Un bon dia em varen demanar si m'agradaria donar-les, aquestes classes, i haig de reconèixer que la idea i els objectius m'entusiasmaren.

En un principi, després de fer-ne molta propaganda, només s'hi apuntaren tres persones, la qual cosa no animava gaire. Malgrat tot, vàrem iniciar les classes al local del Casal dels Avis el 19 de novembre. Devia ser que els primers alumnes n'engrescaren d'altres, perquè a la setmana següent ja s'hi afegien quatre persones i més tard tres més, amb un total de 10.

No cal que expliqui amb quin interès s'agafaren el "curs" i amb quin esperit treballaren per aconseguir uns magnífics resultats d'acord amb les seves aspiracions. Quan els demanava els motius per haver-se apuntat al curset, les respostes solien ser molt diferents. Un deia que volia millorar la seva cal.ligrafia i aprendre les matemàtiques que es fan servir en la vida quotidiana, com percentatges, sistema mètric, "regla de tres", etc. I ho va aconseguir.

Altres, els més nombrosos, estaven il.lusionats en aprendre a llegir i, sobretot, a escriure principalment per a poder-se comunicar amb els seus parents que viuen fora de Catalunya. N'hi havia que coneixien algunes lletres, d'altres ni això; uns sabien llegir però no escriure.

SANT HILARI SACALM

Val a dir que en acabar el curs, tots havien aconseguit llegir, escriure, seguir un dictat i fins i tot expressar els sentiments per escrit...

Els últims dies es dedicaren a unes primeres nocions de matemàtiques i a temes d'interès comú.

En general, el treball i l'experiència han estat molt positius. Haig de dir que algunes persones s'hi volgueren afegir pel maig i els vaig aconsellar que esperessin a l'octubre amb l'obertura del nou curs.

Han estat 10 persones que a base d'esforç i dedicació han aconseguit uns bonics objectius i mereixen la més sincera felicitació. Des d'aquí encoratjo les persones que tenen aquests tipus de dificultats a venir l'any vinent i també l'Ajuntament perquè segueixi amb aquest lloable camí iniciat.

Germana Modesta Viñas i Pascual

ESCOLA D'ADULTS

Un any més l'Ajuntament ha organitzat unes classes per adults que en general es pot dir que han tingut uns satisfactoris resultats si tenim en compte els objectius que es pretenen amb aquests cursets.

Les activitats han estat fonamentalment de dos tipus, unes orientades al camp professional com pot ser el curs per obtenir el títol de Graduat Escolar i les altres han tingut més una finalitat cultural, cas de les classes d'anglès i de català.

Volem destacar que per primera vegada s'han impartit classes d'alfabetització i que davant el considerable alumnat, s'espera que pel curs vinent s'amplii amb cultura general. D'aquesta manera es diversifica l'oferta i permet una continuació als que han fet aquest curset d'alfabetització.

Tots els cursos programats van dirigits a la gent adulta que per diferents motius i circumstàncies no han pogut accedir a uns coneixements bàsics ara estan al seu abast; també poden arribar a ser per a molts una ampliació del que ja saben.

De cara al curs vinent es programaran les matèries que ja s'han impartit aquest any i confiem en oferir alguna novetat.

Esperem que la gent s'animi i se n'aprofiti.

Mestres de l'Escola d'Adults

AVIS AMICS DELS OCELLS I OCELLS AMICS DELS AVIS

El títol no us ha d'estranyar. Nosaltres, "Els sis de bastons" i molta gent som amics dels ocells. Potser hauria d'aclarir que aquesta amistat s'ha incrementat des de que anant a la Font d'en Gurb, i ja fa d'això deu anys, els hem conegut més a fons. Hem vist alguns dels seus costums i, ni més ni menys, la relació ha esdevingut ferma i hem aconseguit que gairebé parlessin amb nosaltres. En una paraula: ells també ens coneixen. Això sí, cada dia els portem engrunes de pa i alguna galeta.

Oi que senzill? Bé, fins aquí tot normal i corrent. Què vol dir això? Doncs que "Els sis de bastons" (hem augmentat en un la colla) que hi anem, veiem que aquest fet ens serveix d'estímul per continuar-hi anant cada dia; això fa que quan arribem a la font, alguns dies ja ens esperin a l'entrada del camí i ens acompanyin a la deu. A partir d'aquí, volten constantment, mengen i ens saluden amb els seus trins. Finalment vénen tranquil.lament a menjar a la mà. Aquest fet ens produeix una alegria gran. Els més manyacs són els rupits, però també vénen les mallarengues. Tots ells són molt bonics.

Podríem dir que fins aquí hem vist la part més bona, però com que no hi ha felicitat que cent anys no duri, i tenint en compte que cada any ens passa quelcom semblant, ens trobem que hi ha qui gaudeix fent les coses al revés, ço és, agafant i matant els ocells.

Oi que sembla impossible? Doncs és així. Potser són "gamberros", potser no. Qui ho sap? Queda clar, però, que no coneixen aquests sentiments d'estima i apreci que nosaltres sentim envers ells, els ocells.

Enguany a la font hem trobat plantes, que recentment havíem plantat, fetes malbé, baranes estimbades, etc. Més enllà i sobre l'asfalt, aplanats com dos segells, dos rupits aixafats, tot semblant que havien sofert un accident, cosa avui dia molt freqüent; però no, perquè els cotxes no els agafen mai. Ja havíem notat que ens mancava algun dels nostres amics...

Els que fan això, planyeu-los. Hi ha moments que tenim com un remordiment per atansar-nos-hi i amanyagar-los, perquè veiem que altres aprofiten aquest Amansiment per a liquidar-los.

Si hem de demanar quelcom, és que deixin els ocells tranquils, que hi juguin com nosaltres i tindran la satisfacció d'obrar bé.

Alguns comentaran que aquestes ratlles, que normalment feia la Sra. Soledat Ridaura (e.p.d.), suara traspassada a millor vida, no parlen del Casal dels Avis Can Blat. Quan les coses marxen bé no cal matxucar. De moment tot va endavant. Enguany s'han fet algunes obres de millora com han estat pintar l'escala, el despatx i la sala de la llar. Pensem en el Casal i l'estimarem de debò.

Res més. Només el desig del patronat de que tots plegats passem una bona Festa Major.

Josep M.ª Vila i Bassols

Llar Infantil "Les Cent Fonts"

L'AVALUACIÓ EN L'EDUCACIÓ INFANTIL

L'avaluació, en l'educació infantil, és un procés permanent que ens permet valorar, pas a pas, el desenvolupament de l'alumne, com també els coneixements que va adquirint durant aquest període d'aprenentatge.

Uns dels aspectes fonamentals de l'avaluació és que ens dóna a conèixer el nen; és llavors, a partir del coneixement de l'infant, quan estem en millors condicions per a facilitar-li un ambient favorable pel seu aprenentatge.

Paral.lelament en conèixer qui és aquest infant en el seu aspecte físic, cognoscitiu, socio-emocional, psicomotriu... i de llenguatge, és quan podem recolzar l'alumne, estimar-lo, orientar-lo i, en definitiva, respectar-lo cada vegada més.

Per altra banda, en saber com són els alumnes, podem satisfer les seves necessitats i interessos; això ens facilita una planificació més realista i significativa.

En cap moment l'avaluació ha de convertir-se en un instrument destinat exclusivament a detectar "els errors" del nen, sinó tot el contrari; l'avaluació ha de tenir més en compte les possibilitats de l'alumne que les seves limitacions, ja que cal recordar que l'infant està en un procés de "construcció" de la seva personalitat, de la confiança en sí mateix... i de l'autoestima. Per això és més efectiu pel nen, adonar-se del que pot fer, ja que un nen segur d'ell mateix està en millors condicions per afrontar i superar les seves limitacions.

Menys encara hem d'utilitzar l'avaluació per "etiquetar", "discriminar" o "classificar" un infant.

L'avaluació, en el nivell d'educació infantil, té per objecte:

-Conèixer els procés de desenvolupament aconseguit pel mateix nen.

-Detectar els canvis significatius de l'alumne, en funció de les seves necessitats, interessos i nivell de desenvolupament.

-Descobrir les condicions que enriqueix o empobreix el seu aprenentatge.

-Determinar si els diferents aspectes del currículum, contribueixen al desenvolupament de l'alumne.

La importància del control individual.

Qualsevol activitat és bóna per observar l'infant.

-Estimular en el nen la motivació per tal que aprengui en funció de les seves necessitats, habilitats i interessos, i no en funció de rebre uns premis o càstigs.

-Oferir als pares uns elements de judici per a una sincera acceptació i comprensió dels seus fills.

Alguns aspectes a tenir en compte, per a una correcta precisió, a l'hora d'avaluar un infant:

1.- RESPECTAR EL NEN COM A ÉSSER INDIVIDUAL INTEGRAL:

El nen ha de ser respectat com a ésser únic i diferent amb les seves característiques pròpies. El respecte ha de ser incondicional. El nen es valora pel que és, no pas pel que fa per complaure l'adult. Per exemple; a un nen que és mogut, no li podem exigir que passi una bona estona assegut a fi que complagui els pares perquè l'infant s'haurà violentat, cosa que perjudicarà el seu estat físic i mental.

2.- PERCEBRE L'ETAPA EVOLUTIVA PER LA QUAL PASSA L'INFANT:

En cap moment hem d'exigir a l'alumne conductes que no pertanyen al seu nivell de desenvolupament. Per exemple: si un nen dibuixa una figura humana flotant, és millor no dir-li res; quan tingui assolit el concepte d'espai, ja dibuixarà la figura humana amb una bona base. Igualment hem de ser conscients que el nen pot passar per un període de "transició" d'una etapa a l'altra.

3.-VALORAR MÉS EL QUE PASSA DURANT EL PROCÉS D'APRENENTATGE QUE EL RESULTAT:

El procés d'avaluació l'hem de centrar més en el treball individual del nen, tenint en compte el que està fent i com ho fa; els dos aspectes són importants. Per exemple: en l'etapa dels gargots controlats, és necessari observar si l'infant sosté el foli amb una mà mentre mira els gargots que realitza. Si ho fa voldrà dir que el nen controla els seus moviments. Si observem el dibuix sense tenir en compte el procés, no tenim una visió clara del control motiu del nen.

4.-REALITZAR LES APRECIACIONS EN UN AMBIENT ESPONTANI I TRANQUIL:

El procés d'avaluació s'ha de fer dins un ambient favorable, d'acceptació i informal. El nen no ha d'estar mai en tensió ni rígid quan l'avaluem; si no és així l'infant actuarà diferent.

L'avaluació en les llars d'infants és una tasca complexa i difícil; en conseqüència requereix dedicació i estudi a fi d'estar al corrent sobre Psicologia Evolutiva de l'Infant.

Referent a l'avaluació dels nens i nenes d'aquestes edats, que tenim a la nostra escola, aquest és el criteri que seguim.

L'equip educatiu

SERVEIS SOCIALS D'ATENCIÓ PRIMÀRIA

Els Serveis Socials d'Atenció Primària, constitueixen el punt d'accés immediat i el graó del sistema de serveis socials més a prop de l'usuari i dels ambients familiar i social. Es fan tasques d'informació, orientació i assessorament del ciutadà i de promoció i desenvolupament comunitaris; es gestionen serveis d'atenció domiciliària i adrecen el vilatà al servei social especialitzat o als serveis de benestar social corresponents.

El Parlament de Catalunya aprovà el desembre de 1985 la Llei de Serveis Socials que assenta les bases per a substituir gradualment el vell sistema establert per la Llei de Beneficència del 1849 i per la Llei del Fons Nacional d'Assistència Social del 1960. El sistema de serveis socials que estableix la nova Llei es caracteritza per una concepció de llibertat, igualtat, universalitat i solidaritat. I configura un sistema de Serveis Socials de responsabilitat pública i la seva prestació és un dret dels ciutadans.

Els Serveis Socials d'Atenció Primària a Sant Hilari Sacalm, són a càrrec d'una Treballadora Social... Els seus objectius primordials que enquadren tota la seva tasca professional es fonamenten en el treball social encaminat cap a una acció preventiva, educativa, de relació assistencial i rehabilitadora.

La tasca de la Treballadora Social és:

"Ajuda a individus i famílies a comprendre i resoldre llurs conflictes socials i personals. Entrevista els usuaris i esbrina la naturalesa, l'extensió i les causes dels conflictes amb respecte a la intimitat de la persona, tenint en compte els factors socials, econòmics, ambientals, mèdics, psicològics, legals i de tota mena que puguin ésser pertinents. Diagnostica i orienta el tipus d'ajuda que necessita i aconsegueix llur cooperació per fer front als problemes plantejats. Actua com a catalitzador dels problemes socials de la població i promou la creació i/o utilització de serveis socials.

Antònia Canudas
Treballadora Social

VIA CRUCIS VIVENT ANYS 1990

Ja fa molts anys que Sant Hilari celebra el seu Via Crucis Vivent i podríem dir que aquest ha estat un any com qualsevol altre, però alhora diferent dels anys anteriors.

Igual, perquè suposa una continuació en la línia de superació i creixement que darrerament s'està portant a terme; i perquè la il.lusió i les ganes de fer-ho millor són les de sempre.

Diferent, perquè no hi ha hagut cap any que s'hagi fet exactament el mateix que l'anterior; sempre hem intentat millorar i enguany s'han produït canvis importants.

El sistema de finançament del Via Crucis ha sofert variacions en aquests darrers anys. Era difícil trobar una fórmula que ens permetés mantenir el nivell d'anys anteriors i poder millorar aspectes del Via Crucis que havien quedat abandonats. Aquest any creiem que vam tenir l'encert d'organitzar una monumental panera pro-Via Crucis Vivent, i hem de dir que ens va sorprendre l'acceptació que va tenir al nostre poble. Gràcies a la panera i a la subvenció de l'Ajuntament vam poder cobrir les despeses que va originar el Via Crucis i les millores que es van fer en l'escena del Judici, a la plaça de l'Església, així com l'exposició de fotografies que va tenir lloc al Casal dels Avis.

El Via Crucis de Sant Hilari és conegut arreu, i això comporta que cada any l'organització sigui més complexa i costosa. La nostra intenció és tornar a organitzar la panera, si hi ha una bona resposta del poble.

Sempre hem dit que el Via Crucis és un esdeveniment cultural de tot el poble, al qual tothom hi és convidat i pot participar-hi. En ser l'organització cada vegada més complexa, necessitem que més persones hi dediquin temps i esforç; és precisament amb l'esforç de tots que podem tirar endavant la tasca de fer cada vegada més important, més conegut i més estimat el Via Crucis.

Per aquest motiu, demanem a tothom qui vulgui participar en algun aspecte organitzatiu del Via Crucis, que es posi en contacte amb qualsevol membre de la Junta.

La Junta

ASSOCIACIÓ D'EMPRESARIS D'HOSTALERIA DE SANT HILARI SACALM (GIRONA)

Benvolguts amics, veïns de Sant Hilari Sacalm, apreciats visitants que ens acompanyeu en aquestes dates significatives, companys de l'Associació, digníssimes autoritats: la meva felicitació més afectuosa a aquesta gran família que formem a Sant Hilari en aquests dies de Festa Major. Hi uneixo la de la meva pròpia família i també, de manera especial, la de la resta dels membres que formem aquest petit grup d'empresaris. Abans que res, doncs, la nostra enhorabona i congratulacions.

Tots sabem, a través dels mitjans de comunicació i dels propis (televisió, ràdio, premsa), incloent-hi Autoritats Competents que el turisme disminueix, i especialment el de qualitat. Quan parlem d'aquest últim ens volem referir a aquell que disposa d'un poder adquisitiu almenys mitjà.

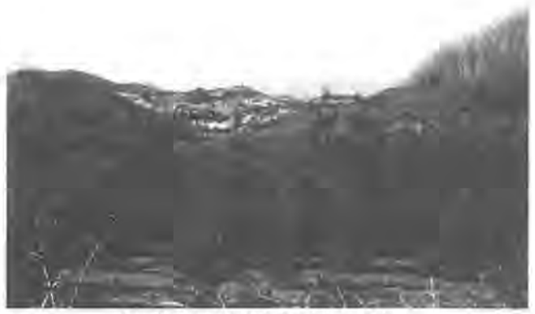

Sant Hilari emergeix de la pròpia naturalesa.

Les causes, pel que sembla, són diverses i diversos els criteris segons el qui ho analitza: forta baixa del poder adquisitiu, mals serveis, falta de professionalitat, etc. D'altres, en canvi, atribueixen la crisi a la mancança d'infraestructura: carreteres, serveis de sanitat i molts altres aspectes que seria llarg enumerar.

Nosaltres voldríem centrar la nostra opinió -sense oblidar ni menysprear la general- en la vila de Sant Hilari, anomenada de les Cent Fonts, i a això anem.

El món on ens ha tocat viure gira entorn de la pressa i el soroll. Les conseqüències d'aquesta situació són ben conegudes de tots i gens fàcils d'evitar: depressions, angoixes, estrès...

Les solucions per aconseguir la pau són, en canvi, poques. Uns pensen que les trobaran en els viatges llargs en avió, autocar, cotxe i en alguns casos en moto. Un caos.

D'altres, sens dubte més encertats i que també pensen més, opten pel relax, el descans a l'hotel, hostal, fonda que ofereix Sant Hilari, amb menjars casolans i especialment catalans, tracte familiar, a bon preu i amb garantia de qualitat, ja que els establiments són regits per les mateixes famílies propietàries. Aquí es poden efectuar excursions pel bosc i les muntanyes i gaudir de la vegetació i dels rierols pels quals corre aigua cristal.lina. Tot plegat es presta a la lectura i a aficions que requereixin una gran pau, tant pel visitant com per la seva família. A més a més, oferim piscines, privada i municipal, pavelló poliesportiu, pistes de tennis i una vila amb tradició turística de més de 200 anys, que podríem comparar amb un lloc al cel, amb deus d'aigua minero-medicinal, recomanada per curar les pedres de fetge i de ronyó.

Amb molt d'afecte i sense entrar en crítiques malintencionades, ben al contrari, volem demanar als nostres veïns de Sant Hilari i especialment a les nostres autoritats, que tots plegats posem els nostres esforços a mantenir la infraestructura ja existent ben cuidada i que mirem de posar, amb feina, diàleg i disposició de fer-ho, mans a l'obra per realitzar la que falti.

Fa mal, i molt, escoltar a vegades amb reiteració: "El turisme, per què?"

Nosaltres no compartim aquesta opinió. Estem convençuts que tots som necessaris. Si tenim una vila ben cuidada, els primers en gaudir-ne serem els que hi vivim tot l'any. Per tant, siguem flexibles en tot; és qüestió de reflexió.

Quina? Com?

Panoràmica de Sant Hilari.

Gràcies al turisme, vam donar a conèixer les nostres deus d'aigua i pensant en el turisme artesanal de la nostra vila, avui, per desgràcia, a la baixa.

Varen crear-se diverses indústries, entre elles les d'embotellament d'aigua minero-medicinal, en principi inspirades pel turisme i avui esteses a tota la població.

Comerç divers, bars, xarcuteria i encara més que seria molt llarg d'explicar: el turisme, a la nostra manera de veure, directament o indirectament genera feina i no només a uns quants, que pel seu tracte directe amb ell sembla que n'obtinguin en exclusiva els beneficis, sinó que considerem que és un bé més o menys general.

No voldríem passar per alt una recomanació humil: no ens cansem de donar la mà a tots, però especialment als que en aquests moments tenen la responsabilitat de complir i fer complir, sense ànim especulatiu, els plans d'urbanisme, amb la finalitat exclusiva que en un futur el nostre Sant Hilari sigui millor. Entenem i no dubtem que, més o menys, tothom ho interpretarà així.

Sabem que tots seran sensibles a tot allò que es refereix al nostre suggeriment, en interès de la col.lectivitat i especialment pensant en les generacions futures. Som una entitat amb una història curta, però no per això deixem de tenir una gran il.lusió en el demà. Per això ens unim a l'alegria de la celebració de la nostra Festa Major i desitgem molta felicitat per a tots i que en un futur proper la nostra vila sigui la millor. Per això demanem que els nostres ànims no decaiguin.

Una cordial salutació i la nostra consideració més entranyable.

Associació d'Empresaris d'Hostaleria de Sant Hilari
Hotel Ripoll. Hostal Isidre. Hostal París. Hostal Brugués. Hostal M.ª Verdolet. Hostal Rita. Hostal del Grèvol. Hostal Mimó i Hostal Torras.

Bon retorn a Sant Hilari

— M'agrada venir a St. Hilari, la vila verda, aquest indret fresc, de bones aigües, per retrobar-me amb amics, companys, coneguts i veïns, com també poder exercir la humana, cristiana i bonica costum dels vilatans de socaarrel que, quan passes per un carrer et saluden o tu saludes amb un ''adéu'', un ''bon dia'', o un ''bona nit''.

—Qui retorna a St. Hilari, la vila verda, aquest indret fresc, de bones aigües, és per poder endinsar-se, o pujar a un cim i veure el mar immens de fulles verdes que, a voltes, es mouen com onades d'un mar verd, blau o fosc.

— Són molts i des de sempre, que vénen a St. Hilari, la vila verda, aquest indret fresc i de millors aigües, perquè s'hi troben bé. Els carrers i places, asfaltats i nets, i això des de fa molts anys; amb cases, façanes, botigues, fondes i hotels de bona aparença i de millor estada, la vila de St. Hilari es converteix, sense ella voler-ho, en un incomparable balneari, on la gent, d'ací i de fora, passeja, es relaciona, conviu, gaudeix i fa salut.

— Qui retorna a St. Hilari, la vila verda, aquest indret fresc, de bones aigües, li agrada albirar velles cases, velles pedres, vells camins, vells o nous establiments i edificis per recordar fets i persones que foren i ara ja no són.

Hom recordaria, per exemple, dos fets. El primer, que a la fonda Espanya, més tard hotel Espanya i avui ampliació de l'hotel Suís, s'hi va hostetjar el gran poeta català Mossèn Cinto Verdaguer.

El segon fet és que St. Hilari va tenir la seva ''belle-èpoque'' i que fou posterior al descobriment de les aigües de la Font Picant i la declaració d'utilitat pública el desembre de 1879.

Com demostra la fotografia, en el cafè-teatre Tívoli, propietat de J. Argila, venien fent-se representacions teatrals i musicals, on, en la foto, es veu un pintor de decorats vingut expressament de Barcelona a St. Hilari (1910-1912).

J. M. ALIMBAU i ARGILA

Terrassa de l'antic cafè-teatre Tívoli de St. Hilari. Mirant de dreta a esquerra: Venturita Martí, que fou mestre de St. Hilari, amb un pinzell llarg a la mà. Germanes Argila, nades a St. Hilari: Rosa és la que cus a màquina amb un munt de roba pels decorats, és l'única que viu i té 97 anys; Maria, cosint a mà; Conxita, asseguda i el pintor de decorats vingut d'un teatre de Barcelona.

NOTES DE SOCIETAT...

ABANS

ARA

Sant Hilari

Un sector molt notable de la comarca de la Selva té un nom propi, les Guilleries, i també unes característiques peculiars de relleu, vegetació i fins de tarannà de la seva gent.

Les Guilleries és una àmplia zona muntanyosa, dita segles enrera la Muntanya d'Osona, que separa i enllaça a la vegada Osona i la Selva, el Montseny i el Cabrerès o Collsacabra.

La capital d'aquesta regió, trencada, emboscada i bonica com poques, és indubtablement la vila de Sant Hilari de Sacalm, una població dinàmica i feinera que conserva encara bona part del prestigi que des de principis del segle passat li donaren les seves aigües picant i medicinals. Avui dia és tota mena d'aigua, l'aigua que brolla generosa de més de cent fonts repartides per tot el terme, la que s'envasa i s'expedeix arreu de l'estat i fora d'ell i ella és una deu de treball i de riquesa que beneficia molt a la població.

Sant Hilari de Sacalm centra un gran municipi, el segon més extens de la comarca, de 83,56 km i d'un cens en constant creixença que el 1986 tenia 4.500 habitants, gairabé el doble del que tenia fa només 25 anys.

La vila de Sant Hilari és troba acotxada en una alta depressió, a l'indret on s'origina la riera d'Osor, a uns 740 m. d'altitud, sota el Pla de les Arenes o antiga calm que li donà el cognom tradicional de *sa-calm*. És alterosa però resguardada a la vegada i disfruta d'un clima ideal per atreure forasters i per saber-los retenir més endavant.

La gran creixença dels darrers temps ha transformat tots els voltants de la població, però aquesta conserva en el seu centre l'entramat medieval de petits carrers i placetes que recorda el temps, situat entre els segles XIV i XVI, en el que es repoblava gràcies als privilegis i franquícies que li otorgaren els seus senyors, els Gurb i Sarriera, per atreure nous pobladors.

La dinàmica que li donaren els estiuejants i gent qe prenia les aigües medicinals el segle passat féu transformar i renovar la majoria de cases i aparèixer algunes torres o edificis modernistes, noucentistes o eclecticistes.

Com edificis singulars es pot destacar l'esglesia parroquial que guarda un tros de mur i elements del seu antic portal romànic, però que es va transformar totalment gràcies a les obres fetes entorn els anys 1877 i 1921. També conserva el sarcòfag dels senyors del Castell de Solterra i Casal de la Rovira, Ramon de Gurb i Alamanda de Blanes, fet vers el 1390. És notable, a una placeta del poble, el casal de Can Rovira, una antiga família benestant de la població, renovat el 1692 i ara abandonat. El nucli antic té alguns altres bonics casals com la casa dels Ribot o Saleta del poble, propietaris de les aigües picants, que té al seu costat l'edifici noucentista conegut per "Taverneta de l'aigua", on s'expedia i s'expedeix aigua de la Font Picant, situada a uns cinc quilòmetres de la població.

Però més que edificis singulars és el seu conjunt i l'ambient estiuenc els que donen una estampa curiosa i pintoresca a la població

Una de les darreres fotografies de la capella neoromànica de Mansolí del 1895.

El terme ha tingut des de sempre antics masos d'història multisecular, tant en el sector de Sant Hilari pròpiament dit, com en el de Querós, que perllonga pel NW el seu terme fins a la vall del Ter. Alguns masos són notables per la seva arquitectura o elements decoratius com el mas Soler de Mansolí o les Auledes; altres, per estar relacionats a grans personatges, com el mas Moragues, pàtria del general antiborbònic Josep Moragues, mort a Barcelona per ordre de Felip V el 1715 o el mas Serrallonga de Querós, on visqué com a pubill a partir del 1618 el bandoler Joan Sala, conegut com en Serrallonga; i altres masos per haver-se transformat en castells o grans casals residencials. Així l'antic mas Saleta, camí de Montsolís, en un casteil amb afegitó d'una torre i capella amb elements gòtics i la creació als seus baixos d'una interessant col.lecció de carrosses. Semblantment, bé que amb menys mitjans i més fantasia, l'antic mas Roca, al peu de la carretera de Santa Coloma i dintre de la demarcació d'Arbúcies, es va convertir en un "castell" neomedievai, dit abans de Marsans i després d'Estruc, a causa dels seus propietaris.

Més interessant és el casal-castell de Villavecchia, construït a llevant del terme, sobre l'antic mas Joanhuix, obra romàntica, de tall centroeuropeu, aixecat vers el 1893 per l'arquitecte Enric Sagnier a càrrec de la família Villavecchia-Dalmases, després marquesos de Mura. En aquest casal tingué lloc el 1898 una famosa trobada entre el bisbe Josep Morgades i el poeta Mn. Jacint Verdaguer, que marcà la fi del seu distanciament, que durava des del 1894.

L'estiueig de Sant Hilari fou causa de la trobada aquí, a principis del segle actual, de poetes, literats i historiadors, que cantaren i descriviren la població i els seus voltants.

El gran terme santhilarienc té tres antigues parròquies: Santa Maria de Mansolí, Santa Margarida de Vallors i Sant Martí de Querós, pràcticament deshabitades.

Només Mansolí manté una certa activitat, gràcies als manantials de la Font Picant, principals agents de la funció balneària i d'estiueig de la població, situats a uns cinc quilòmetres, al peu de la carretera d'Osor.

L'aigua fou descoberta el segle XVIII i estudiada i divulgada per primera vegada el 1779. És apropiada per les dolences de royons i vies urinàries, herpes i malalties de la pell, gota i sobretot per la litiasi renal i hepàtica. Té cinc fonts o manantials, cadasquna de composició diferent i la principal d'arquitectura noucentista-classicitzant, fou feta per Josep Mª Pericas el 1927.

El gran Hotel Martín o Balneari, aixecat el 1880, s'ha transformat en un centre de rehabilitació de la drogaadicció.

L'antiga parroquial de Mansolí, restaurada el 1969 per la família Pallejà, es convertí en santuari marià. La nova Parròquia, bastida el 1895 prop la Font picant, un gran edifici neoromànic, que va esdevenint cada vegada més ruïnós per falta de feligresia.

Santa Margarida de Vallors, que el 1960 tenia 18 famílies, ara es troba totalment despoblada i l'església va caient com els seus antics masos. Només el santuari de la Mare de Déu del Pedró, a l'extrem llevantí del terme, manté el culte i és visitat per antics devots de la rodalia. És documentat des del 1285, però l'edifici actual correspon als segles XVI - XVII, quan es va fer la nova imatge, ara guardada a Sant Hilari.

L'antiga parròquia i demarcació de Querós allarga el terme de Sant Hilari fins als peus de les cingleres del Coll-sa-cabra, a la vall del Ter. El coll de Querós, abans lloc de pas i molt conegut i ara gairabé oblidat, uneix ambdós sectors del terme.

L'embassament de Susqueda va anegar les millors terres i cases del terme, així com el seu històric pont. Resta a l'esquerra del pantà l'antiga església romànica de Sant Martí, pràcticament inaccesible i que es va esfondrant dia a dia.

El mateix passa amb els seus antics masos despoblats. Entre ells el mas Serrallonga, famós pel bandoler que hi visqué i que fou pubill, que quan era perseguit es refugiava aquí i a les coves de Vallbudeny, sota el mas, on l'imaginació popular hi suposa tresors amagats.

Serrallonga morí executat a Barcelona el 8 de gener de 1634, Morí pobre i acorralat, sense tresors ni amics, la fama, però, de les seves gestes, magnificades pels autors romàntics, l'ha sobreviscut i l'ha fet popular encara als nostres dies.

La població de Sant Hilari que guarda antigues tradicions, com la representació del Judici i mort de Crist o Passió popular pels carrers de la població del Divendres Sant, lluita per mantenir el seu dinamisme i la capitalitat de les Guilleries, subcomarca molt despoblada però bonica i atraient.

El traçat del futur Eix transversal de Catalunya omple d'esperança i a la vegada de temors als habitants i autoritats de Sant Hilari.

Antoni Pladevall i Font

Vista de l'Església Parroquial.

Text publicat al llibre de ''La Selva'' editat per la Caixa de la Diputació de Girona.

FOTOS QUE FAN HISTÒRIA

Exercicis Espirituals de l'any 1943, dirigits per P. R. Palau. H. Masnou, J. Montalt, Ll. Comas, M. Subirà, M. Alimbau, J. Tarrats, M. Brugués, P. Serras, J. Puigderrajols, P. Puig, A. Masó, R. Fauria, J. Ripoll, R. Masó, J. Bruguera, F. Rigalós, C. Camprodon, R. Crous, J. Clopés, J. Collbataller, J. Ripoll, J. Voctori, J. Serras, J. Estrada, J. Danés, J. Talleda, J. Pla, J. Timoneda. (No estan per ordre).

Can Jombo, La Caserna, Can Puntí... i a la dreta el Turó d'en Rovira.

En ''Pepet de Saleta'' i les deixebles: C. Duran, A. Verdolet, P. Soucheiron, germanes Tort, Camprodon, M. Fornés, C. Masó, M. Ridorsa, M. Brugués, A. Noguera, Raset, Casas i altres.

L'antiga banda que acompanyava ''Les Majorettes''.

LA SOLEDAT ENS HA DEIXAT

Enguany en aquest programa de festes hi manca l'escrit de la ''Soledat de Can Ridaura'' a qui Déu va cridar després de mesos de penosa malaltia. Era la passada tardor quan la ''Sole'', que s'havia destacat en la tasca de millorar i augmentar les atencions i serveis a la gent gran a través d'un casal, ens deixava.

Els seus objectius de sempre s'han acomplert en part, perquè sí bé és veritat que tenim un Casal dels Avis que funciona estupendament, ella ara instava sempre al Patronat la creació d'una residència per a la gent vella, somni que no ha pogut veure concretat.

Els avis del poble han perdut una ''lluitadora'', però el seu exemple en aquest camp tindrà continuïtat.

Descansi en pau.

Reproduïm aquí una poesia que en Manel Ruiz li havia dedicat l'any passat.

A Soledat Ridaura

EN SUS PALABRAS

Palabras, siempre palabras,
que todos van a entender
como se entiende a la lluvia
al caer,
o a las hojas cuando sopla el viento,
mas yo...
no sé qué hay en sus palabras,
que murmullo perdido entre maleza,
qué fue cansada.
No sé qué flor congelada, pensativa,
nostálgica de Abril y lejanía.
Qué sueños enlazados
cual ramo de jazmines
por la nieve atrapados
o qué luna redonda y hechizada
o qué rayo de estrella no apagada
que se afana en dar luz a los barrancos
de una noche lejana, muy lejana...
¡No sé qué hay en sus palabras!
mas sé que son algo más
que unas gotitas de lluvia
que caen al mar
porque en cada una veo
no sé qué profundidad;
algo sediento de vuelo,
cargado de anhelo,
¡de paz!.
Palabras, siempre palabras.
Palabras de soledad.

M. Ruiz

La Soledat l'any 1988 ens deia:

''...Tothom procura atendre degudament els seus avis a casa seva, però hi ha casos en què aquests es troben sols o sense adequades possibilitats econòmiques. Si disposéssim d'una Residència seria una tranquil.litat i una gran obra per a tot el poble. Podríem visitar els residents diariament i a tot hora, amb una trucada per telèfon sabríem com segueixen i si ells es sentissin amb força podrien anar a veure la família...''

L'any passat manifestava:

''...Caldria que avis i joves junts ens ajudéssim. Que féssim jardins, que plantéssim arbres... i que deixéssim ben present el nostre pas per aquesta vida per tal que els que vinguéssin darrera nostre gaudissin del nostre treball i ens recordessin amb amor. Tots a treballar, però no a destruir!

Voldria poder-vos parlar de la Residència i haig de dir que els primers passos per aconseguir-la ja estan donats i cal esperar i confiar en el treball del nostre benvolgut batlle.

Tot vol el seu temps i hem de tenir esperança. Jo ho desitjo tant... que la vetllo.

Bona Festa! Una forta abraçada.''

. . . . . .

Abans de morir va dir que li agradaria que al seu fèretre hi figuressin aquestes dues frases:

ME'N VAIG... US HE ESTIMAT

VIVIU EN PAU I AGERMANATS...

RETALL DE PREMSA

QUAN ELS ESTIUS PORTAVEN BARRET DE PALLA

Alexandre Cuéllar i Bassols

Els estius dels anys vint portaven barret de palla; vull dir que es caracteritzaven per l'abundància d'aquest tipus de barrets.

Eren els clàssics "canotlers", fets de palla, amb ala petita, tots ells forts i d'una peca, amb una copa de poca alçada i una franja de roba negra a tot volt.

No eren els capells de palla flexibles, típics dels indians, que tenien l'ala més ampla, sinó el barret que, juntament amb les seves cançons, va popularitzar el famós cantant francès Maurice Chevalier.

Aquests barrets els duien a l'estiu els senyors-senyors; els qui dinaven de tres plats i postres i eren socis d'algun casino entonat, pretensiós i de coll fort, o d'alguna societat cultural - recreativa amb nas a la cara.

El barret de palla al qual ens referim, tenia més de galeta de confiter que de barret vulgar i corrent, i només es duia a l'estiu. Quan sant Joan o Sant Pere es preparaven per celebrar la seva festa, aquests barrets sortien al carrer i feien joc amb els vestits masculins de ratlles fines (de "rayadillo") generalment blaves.

Les noies joves, aquells anys 1920 - 1930, lluïen faldilles curtes i colors clars, fets expressos per ballar xarlestons. Aquells estius eren golafrement assaborits per la gent de diners, gent els pares dels quals s'havien traslladat a Barcelona a posar-hi fàbriques i guanyar diners i, uns anys més tard, ells i els seus fills -amb les butxaques plenes- durant els mesos calorosos, tornaven als respectius pobles disfressats d'estiuejants.

Aquesta gent constituïa la colònia forastera d'una veritable institució de l'època. La colònia forastera no solia barrejar-se mai ni amb els quatre caps de brot del poble, a menys que fossin uns aristòcrates de pura raça, baldament no tinguessin un ral.

Aquells estius dels anys vint, els pobles de la costa no sofrien encara les massives invasions del turisme indígena o forà, com ara ho fan. Encara conservaven la seva autenticitat i la seva personalitat.

Camprodon, per entendre'ns, tenia tanta o més importància que no pas Calella, Palamós, Lloret o Roses. Els estiuejants de llavors eren pacífics; estiuejaven amb sordina, sibarítica ment i sense fer la gatzara, la cridòria i l'esvalot que fan els d'ara.

El matí, els senyors de barret de palla solien fer una minsa passejada pels volts del poble i ja en tenien prou. Les dones es quedaven a casa, ajudant les criades o fent "labores". A la tarda la distracció, el desideràtum, consistia a anar a la font. Com més font hi havia, millor. Anar a berenar a la font era un autèntic ritu, una cerimònia protocolària de part de bo. Es feien algunes reunions familiars, es representava alguna comèdia i sovintejaven els balls dels casinos. Tot plegat no podia ser més ingenu, ni més innocent, ni més seràfic, llevat dels familiars escàndols que produïen els tangos, de recent aparició, en els cercles mundans.

Sant Hilari aquells estius tallava el bacallà, com el tallaven també Caldetes, Camprodon, Olot i algunes localitats per l'estil.

A Sant Hilari Sacalm, el matí, la gent acudia a la Font Vella i allí, asseguda en unes tauletes, es bevia, amb devoció semilitúrgica, un got d'aigua amb anissos. Ja n'hi havia prou.

El tipisme anava a càrrec d'un tal Jaumet, un home d'Amer que els estius anava a Sant Hilari per muntar-hi el que ara en diríem el seu "show". En Jaumet, sense ser bo del tot, tenia quelcom de criatura però, en el fons, era un murri força astut. Era mut, però no pas sord. Tocava el flabiol i duia una brusa a l'estil dels mercaders de bestiar i una barretina vermella. Era menut i, tocant el flabiol i fent quatre gestos dels seus, a tall dels medievals bufons, es ficava els estiuejants a la butxaca. Vivia de propines. El temps que li sobrava el dedicava a repartir aigua de la Font Vella. De tipus semblants, n'hi havia arreu. Els senyors, perdonant-los la vida, es ventaven la cara amb el barret de palla, com feien les senyores amb els ventalls de costelles de nàcar.

A Sant Hilari, en havent dinat, l'Arturo de Figueres, al cafè - teatre Tívoli, feia sessions de putxinel.lis i les seves titelles pessigollejaven la imaginació de les criatures i amorosien el cor de les persones grans.

Aquells estius a Sant Hilari ja han passat a la història. Ara són una altra cosa i han perdut força prodigament. El que fou cèlebre balneari - hotel Martín és ara un casalot destinat a la rehabilitació de drogaddictes!

A Camprodon, els fabricants barcelonins es gastaven els duros aixecant torres al passeig Maristany. Aquell era, llavors, el país de les "niñeras" uniformades... i dels primers automòbils particulars. L'estiueig a Camprodon era d'alta societat, emfàtic, ple de senyorassos barcelonins, carregats de bitllets i de criats enclenxinats. No cal dir que els barrets de palla hi feien el seu elegant paper.

Caldetes omplia de torretes noucentistes el passeig de vora el mar, com les dels "indians" posaven la nota exòtica al de Sant Feliu de Guíxols.

A Olot la colònia forastera anava a les fonts i al Teatre Principal, on en Borràs, la Casals i els tenors de sarsuela procuraven donar el millor plomall del seu repertori. També anava al casino i ballava sardanes i, a la sortida de missa de dotze, prenia un auster vermut al passeig del Firal.

Aquells inefables estius els associem irremissiblement als barrets de palla, lleugers com una ploma i, al mateix temps, durs com un cartó gruixut. Recordo amb tot detall el que duia el meu pare (q.e.d.) perquè el pobre barret va fer la fi d'en durs com un cartró gruixut. Recordo amb tot detall el que duia el meu pare (q.e.d.) perquè el pobre barret va fer la fi d'en cagamiques. Va quedar arraconat al fons d'un armari del qual va sortir perquè nosaltres el féssim servir per fer comèdia.

Però com a personificació que foren d'una classe social que es podia permetre el luxe d'anar a estiuejar a Palamós o a les torretes de Sant Gervasi, van deixar una petja avui esborrada del tot.

Aquells estius van exhalar el darrer sospir; van fer el darrer badall, quan el país començava a conspirar contra la monarquia i la dictadura de Primo de Rivera va penjar després els hàbits.

Arribaren llavors els estius amb platges farcides de carn humana, disposada a rostir-se i a tornar-se morena. El mar havia guanyat la batalla a la muntanya i ara les fonts bosqueroles, si no han quedat desertes, els falta ben poc.

Aquells barrets de palla es van esfumar perquè ja havien complert la seva refinada missió, coronant les closques de la flor i nata d'una societat que ja fa malves!

(Diari de Girona). Dimarts 17 de juliol 1990.

TRAÇAT DE L'EIX TRANSVERSAL ENTRE VIC I GIRONA

Jaume Amat

Arran de la tramitació reglamentària de l'avantprojecte de traçat de l'Eix Transversal de Catalunya entre Vic i Girona, es pretén ressuscitar una vella polèmica a favor d'una alternativa de traçat entre Vic i Olot, polèmica que ara és totalment extemporània, ja que en el Pla de Carreteres de Catalunya, aprovat el 25-X-85, va quedar clarament establert que l'Eix Transversal es traçaria entre Vic i Girona, mentre que el vial Vic - Olot formava part de la xarxa bàsica de Catalunya com una bifurcació de l'Eix, però no com a alternativa a aquest. I curiosament, en tota la informació institucional i en l'àmplia presentació pública d'aquell Pla, ni els tècnics ni els polítics ara opositors, ni els representants de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori que ara encapçalen aquesta oposició, no van fer cap al.legació ni suggeriment al respecte. Però, a part d'aquestes consideracions, cal remarcar que, en qualsevol cas, es tracta d'una polèmica absurda: El Pla de Carreteres, i aquesta Direcció General ho reafirma, dóna una importància cabdal al vial Vic - Olot i l'inclou en la xarxa bàsica de Catalunya amb la missió d'enllaçar les comarques interiors gironines, d'escurçar els trajectes internacionals i de facilitar un important trànsit de vehicles; certament, aquestes no són les missions que el Pla de Carreteres encomana a l'Eix Transversal, que són clarament definides i són prou conegudes pels qui s'han preocupat d'analitzar-les. Podríem resumir en dos els objectius de l'Eix: equilibri territorial i millora dels índexs d'accessibilitat general de tot Catalunya. Alguna vegada hem comparat aquests objectius amb els que s'assignen a les artèries diametrals, però la seva existència permet millorar la pressió de servei de tota la xarxa. En el nostre cas la comparació ens permet dir que, d'acord amb les previsions del Pla de Carreteres, l'any 2005 la carretera entre Vic i Olot podria assolir una major intensitat de trànsit que la de Vic a Girona, però ja hem dit que la missió d'aquesta no és exclusivament transportar vehicles, sinó ordenar i equilibrar el territori i la seva accessibilitat.

Segurament la intensitat amb què es debat aquest tema neix de la mitificació de la paraula Eix. Encara que en el Pla de Carreteres es recull aquesta definició tot respectant unes qualificacions populars, a l'hora d'establir característiques aquell Pla tan sols accepta diferenciacions de xarxes i, en conseqüència, tant de xarxa bàsica són els vials que són definits com a eix com els que no ho són. En definitiva, a l'usuari d'una carretera li és igual, quan hi circula, que aquesta sigui reconeguda o no com a eix; el que té dret a exigir és que les condicions circulatòries d'aquesta siguin adequades al servei que ha de prestar. La realitat ens permetria plantejat diverses qüestions al respecte, però n'hi ha prou de preguntarnos per què un itinerari com el d'accés a Osona, amb una de les intensitats de trànsit més importants de la nostra xarxa i amb desdoblament de calçada, és conegut com la C V-152 i mai no se l'ha definit com a eix i, en canvi, l'itinerari que segueix el Baix Ebre i la seva Ribera, amb un trànsit molt més petit que l'anterior i amb secció transversal convencional, de

7 sobre 9, sempre se l'ha conegut com l'Eix de l'Ebre.

No voldríem deixar aquest tema sense desqualificar algunes afirmacions errònies que s'han fet públicament o s'han escrit en lletra impresa i que, si no s'aclareixen, podrien causar una greu confusió al públic:

-El disseny proposat ara per a l'Eix Transversal no és fruit d'un canvi de darrera hora, sinó que és el que va ésser definit i aprovat en el ja esmentat Pla de Carreteres i correspon al que internacionalment es defineix com a via ràpida i vies lentes per a rampes amb pendent de més de 4% radis superiors a 250 m., rasants màximes del 6%, etc.

-La decisió presa no solament no és mancada de reflexió o d'informació prèvia, com s'ha dit públicament, sinó que recolza en els estudis inicials del Pla de Carreteres i ha tingut una publicitat molt superior a la normal.

-És prou contradictori que alguns opositors basin el seu atac dient que aquest traçat permetrà un perillós creixement urbanístic, mentre que altres s'hi oposen dient que les seves condicions topogràfiques, l'estretor de les valls i l'altitud, dificulten el desenvolupament d'assentaments urbans de dimensió suficient.

-No és correcte interpretar erròniament el que de forma ben clara estableix la redacció del Pla de Carreteres i pretenir que la definició de Vic - Olot com a bifurcació de l'Eix Vic - Girona vulgui dir que es tracta d'una solució alternativa que s'haurà de decidir posteriorment. Ni és correcte dir que el Pla de Carreteres rebutja el traçat escollit de Vic - Sant Hilari - Vilobí quan precisament el Pla estableix aquest traçat com una de les dues alternatives (l'altra és l'anomenada dels Pantans) que cal estudiar més profundament abans d'optar per la solució definitiva.

-No és cert que la solució Vic - Olot per la collada de Bracons faci més accessible el territori de Catalunya, sinó que és precisament al revés. Les dades que s'han aportat per arribar en aquella afirmació errònia es basen en la simple suma de recorreguts i no en l'aplicació de les fórmules avui dia vigents per calcular els índexs d'accessibilitat d'un territori. Però, a més, aquella consideració es fa tan sols sobre la base de les poblacions de les comarques gironines quan, com ja hem indicat, la missió de l'Eix Transversal en la xarxa catalana és millorar l'accessibilitat de tot Catalunya. Aplicant la fórmula establerta en el Pla de Carreteres, la millora de l'índex d'accessibilitat de la xarxa vial de Catalunya, amb la solució Vic - Girona, supera per 10 punts la millora que s'assoliria amb la solució Vic - Olot.

Com a final d'aquesta exposició volem apuntar els arguments pels quals, d'entre les dues alternatives Vic - Girona del Pla de Carreteres, és a dir, la solució nord pels pantans o la solució sud per Sant Hilari Sacalm, hem optat per aquesta última:

L'estudi previ efectuat mostra que la diferència de longitud i de pressupostos de totes dues és inapreciable i insignificant.

-Des del punt de vista geològic i climatològic els estudis efectuats donaren resultats similars en ambdues solucions.

-La raó, favorable a la solució nord, d'arribar tan sols a la cota 590 contra la cota 815 de la solució sud, no és tan concloent com de la simple exposició numèrica podria deduir-se, ja que el perfil longitudinal de la solució nord té més trams de pujada i baixada que el de la solució sud, i per això el càlcul de la diferència de consum energètic d'ambdues solucions dóna resultats certament favorables a la solució nord, però poc significatius en números relatius.

-Tant els informes de societats privades que es preocupen de l'ecologia i l'impacte ambiental, com els estudis reglamentaris dels organismes oficials, indiquen que aquell impacte, estimat en el seu sentit més ampli, és més gran en la solució nord que no pas en la solució sud.

-Els organismes i les institucions oficials i privades que han aportat les seves opinions al respecte, s'inclinaren majoritàriament per la solució sud.

-Existeixen dues consideracions finals a favor de la solució sud que cal remarcar: aquest traçat comporta una major connectivitat amb la xarxa vial existent i serveix més nuclis de població de forma directa i, a més, permet un aprofitament econòmic més gran de les inversions successives, ja que es poden anar executant trams de traçat que, immediatament, tenen utilització vial gràcies a aquella connectivitat. Aquesta circumstància no es produiria en la solució nord, on el tram intermedi, amb una inversió de més de 12.000 milions, s'ha de començar i acabar d'una sola vegada perquè pugui donar qualsevol tipus de servei.

Esperem que l'exposició que hem fet servirà per aclarir conceptes que fins ara no s'havien explicat prou i que, si més no, hagi servit per donar a conèixer àmpliament els criteris i els objectius que hem mantingut en aquesta Direcció General a l'hora de proposar les decisions preses en relació amb aquesta part de l'Eix Transversal de Catalunya.

Del diari "El Punt" del dia 28 de juliol 1990.

CANTANT I DIVAGANT, QUE ÉS GERUNDI

Com cada any complim amb el compromís de posar-nos en contacte amb el nostre poble de Sant Hilari i ho fem d'una manera escrita, col.laborant així en la confecció del programa de la nostra "FESTA MAJOR D'AGOST". En diem contacte escrit perquè les altres vegades que ho fem, l'aproximació és cantant, o sigui, interpretant peces corals: NADAL -Missa del Gall i Casal d'Avis-; PASQUA -caramelles-; SANT JOAN - homenatge a la vellesa- i també per la Festa Major d'agost en l'acte del Pregó de les Festes.

Tot això que hem esmentat és per nosaltres molt plaent i a l'ensems demostra a tothom que, malgrat tot, procurem mantenir alta i voleiadissa la nostra "senyera" i el nostre nom. Podem fer-ho millor o pitjor, però el que ningú no ens pot retreure és el desig de complaure tothom amb qui cantem.

És cosa palesa que mai no ens ha mogut el lucre i que amb el cant solament hi busquem l'esplai artístic i cultural. Veiem, però, que la nostra il.lusió no té una correspondència en la forma deguda -i no forma material- per tots aquells que després de fer durant uns anys cursos de solfeig i de música en una escola o a l'EGB, una vegada n'han sortit -per estudiar o treballar en una altra cosa- no formen part de cap agrupació coral que ens rellevi i que segueixi en el que ja fa quaranta anys portem a terme "Els Nois Alegres".

Nosaltres preguntem, per què és així? No volem pas, si no ho desitgeu -hilariencs joves, nois i noies- que vingueu amb nosaltres. Només us diem que si vàreu aprendre a l'escola quelcom de música o solfeig, ho continueu posant en pràctica

L'escut de la coral "Els Nois Alegres"

ara que en sou fora. Si voleu venir amb nosaltres, BENVINGUTS sigueu. Si preteneu fer una coral nova, feu-la. Estem segurs que arreu del poble sereu ben rebuts.

Apa! Animeu-vos! La vida és curta i no tot s'acaba amb el ball i l'esport. Sense deixar cap d'aquestes dues coses també podeu cantar. Penseu que també hi ha cultura i cultural és crear una agrupació del caire de la nostra o formar-ne part.

Us assegurem que aquells que encara mai no heu pertangut a cap coral, que una de les complaences més plenes que hi ha a la vida i a l'art és la interpretació correcte de les melodies que han escrit competents professors i mestres musicals. És, o millor dit, se sent l'intèrpret com un creador, un portador i un executor d'una obra mestra.

El jovent, sobretot, té la paraula.

Cantar és: CULTURA I ESBARJO.

"Els Nois Alegres"

CRIDA DEL GRUP DE TEATRE "ELS NOIS ALEGRES"

Aquest any volem sortir del tòpic d'altres vegades i no us parlarem de les nostres activitats, sortides, ni premis obtinguts en algun concurs, encara que de tot n'hi ha una mica.

Volem aprofitar l'oportunitat que ens brinda aquest programa de "Festa Major" per a fer una "crida", dels resultats de la qual en depèn en bona part la continuïtat del grup de teatre.

Ja fa un temps, que per diversos motius estem mancats de personal femení en les activitats del grup, o sigui que ens falten "dones" en el bon sentit de la paraula. Noies o dones que les-hi agradi el teatre i que tinguin ganes de treballar en la nostra agrupació.

En una companyia o equip de teatre no es dóna gaire que hi faltin dones o noies per a representar personatges femenins, ja que acostuma a succeir al revés, segons podem constatar en les relacions amb altres col.lectius teatrals d'afeccionats que coneixem. Els passa totalment a l'inrevès i tenen problemes a l'hora de programar determinades obres per manca d'actors masculins. D'aquí la nostra crida.

Per tant, tota noia o dona que estigui interessada en formar part del grup de teatre local es pot dirigir a qualsevol membre de la Junta del "Grup de Teatre ELS NOIS ALEGRES" i amb molt de gust l'acceptarem.

Aquest estiu i per no trencar la tradició dels darrers anys, gaudirem també d'alguna funció teatral. Tanmateix ens hem preocupat de patrocinar dues sessions interpretades per grups d'afeccionats de pobles veïns.

Esperem que ben aviat ens podrem tornar a retrobar i que puguem comptar amb els vostres aplaudiments.

Ens acomiadem tot desitjant-vos una divertida "FESTA MAJOR".

La Junta

AMICS DE LA MÚSICA

Entre les activitats principals dels Amics de la Música hi ha, sens dubte, la celebració anual del Festival Internacional de Música de Sant Hilari del qual s'està realitzant en aquests moments la tretzena edició. Sovint hem parlat de la precarietat de mitjans amb què comptàvem per a la seva finançació i és ben veritat que fa tres anys perillava seriosament la seva continuïtat. Aquesta és, sortosament, una etapa superada si bé, com s'evidencia en el programa d'enguany, hem hagut de reduir, ni que fos mínimament, el nombre d'actuacions i prescindir, en algun cas, de conjunts o intèrprets d'èlite que arriben a preus en aquest moment inassequibles per la nostra migrada economia. No és que la fidelitat, moral i econòmica, dels nostres socis ens hagi mancat, però és ben cert que els preus del mercat musical s'han disparat en una proporció que no té res a veure amb els augments de quota que som capaços de proposar. El mateix passa amb les subvencions que les institucions públiques i les empreses privades generosament ens van fent arribar i que no augmenten pràcticament d'any en any atès que, cada vegada més, han d'atendre altres necessitats culturals que els són plantejades.

Amb tot plegat, hem pensat que avançar més lentament era sempre millor que no pas una fugida cap enrera que comporta moltes vegades la pèrdua d'un terreny després difícilment recuperable.

Som, doncs, encara aquí amb la dignitat de sempre i conscients, sobretot, que la nostra activitat és una mica com la punta de llança de tota una altra activitat musical al nostre poble, més important i àmplia, que es desenvolupa ja normalment i que es refereix bàsicament a les activitats de l'Escola de Música, els Petits Cantaires, i sobretot a l'ensenyament normalitzat de la música a l'escola. Si modestament hem contribuït a la consolidació d'aquesta realitat, la nostra tasca haurà assolit el seu fi fonamental. Constatar, per exemple, que actualment es poden seguir cursos a Sant Hilari de solfeig, piano, violí,

Actuació de la coral jove de Sant Hilari i Arbúcies.

violoncel, flauta travessera i guitarra, és un motiu d'íntima satisfacció per una realitat que, fa pocs anys, era una autèntica utopia. Les activitats concertístiques que s'han desenvolupat durant tot l'any són una mostra més de la bona salut musical de què gaudim. De tot això, ells mateixos en donaran detall en un altre article en aquestes mateixes pàgines.

Per la nostra banda, hem de dir que, juntament amb Joventuts Musicals de Catalunya, hem organitzat un cicle d'audicions musicals per a escolars amb l'intent de proporcionar a través de la música en viu uns mitjans capaços de desenvolupar la sensibilitat i l'interès per la música dels nostres alumnes joves. Al cinema Catalunya i durant els mesos de gener, març, abril i maig s'han fet sessions monogràfiques de percussió, piano, vent i veu durant les quals un animador-presentador donava un fil conductor a aquestes sessions alhora que vetllava pel seu rendiment didàctic.

Pel maig tingué lloc, també en col.laboració amb l'Escola de Música, un concert de primavera, el contingut del qual fou íntegralment de cançons i danses de Mompou interpretades al piano per Joan Rubinat i comentades per Santi Riera.

Tot plegat, i insistim sempre en el mateix, va adreçat a aconseguir que el fet musical -en la seva vessant pedagògica i com a fenomen d'expressió artística- arribi al final del seu procés de normalització i aconsegueixi, finalment, una situació de normalitat.

Quan això s'assoleixi definitivament -i no cal dir que l'última paraula la tenen les autoritats competents en matèria d'ensenyament- els Amics de la Música- ens sentirem plenament satisfets i pensarem que el nostre esforç pot haver aportat ni que sigui un ínfim gra de sorra a l'assoliment d'aquest objectiu al qual aspira qualsevol poble que entengui la cultura com una eina de progrés irrenunciable: l'ensenyament normal i generalitzat de la música. En aquest moment la nostra feina de franctiradors de la cultura ja no tindrà, sortosament, cap sentit.

Francesc Danés

El pianista Gironella.

VINT-I-CINC ANYS DEL COL.LEGI SANT JOSEP

L'edifici del Col.legi l'any 1965.

Reflexar la història del Col.legi Sant Josep en un parell o tres de pagines no deixa de ser una quimera. Podria dir poques o moltes coses i potser serien imprecises. No puc, però, deixar passar per alt l'ocassió de fer-ne una pinzellada amb motiu d'acomplir-se els vint-i-cinc anys de la seva inauguració. Òbviament em conformo amb encetar el tema, fer-lo saber i donar a conèixer l'efemèrides.

Un mes de setembrre de l'any 65, amb les parets de guix encara no gaire seques, dependències per acabar i amb la façana sense fer, una colla de nens i poques nenes passaven per aquestes portes del pati i s'instal.laven —ja no recordo si amb goig o temor—, sense gaire rebombori, en unes grans i espacioses aules, on els pupitres eren nous i les pissarres lluents i... D'aquesta manera podríem anar explicant les circumstàncies i els fets que s'han viscut fins avui.

En farem una mica d'història.

Cal per endavant fer una precisió, en parlar de la història del col.legi. Aquest curs farà vint-i-cinc anys que funciona l'actual col.legi Sant Josep tal i com ara estem acostumats a veure'l, amb el present edifici.

Malgrat que els començaments no foren del tot optimistes, només l'empenta de determinades persones i institucions i l'esforç d'un col.lectiu de pares va permetre tirar endavant una escomesa que venia a omplenar desitjos inicials i a fomentar unes realitats que fructificarien més tard.

Encara que en un quart de segle pugui ser no molt temps —perquè tot és relatiu— sí que és una mostra de continuïtat en un treball que ha estat guiat per l'esperit de servei als nens i nenes de Sant Hilari.

En aquells anys, el Sant Josep va obrir les possibilitats a molta mainada de cara a un ensenyament que sempre havia estat reservat a minories: el Batxillerat; tot un somni.

Com podeu suposar, altra cosa és l'existència de l'antic Col.legi Parroquial, el dels ''capellans'', que se'n deia Sant Josep, documentat des de la segona meitat del passat segle i portat pels vicaris de la parròquia —abans n'hi havia dos i el rector—. Són dues coses diferents i per tant també ho ha de ser la seva història, ja que només estan lligades ambdues institucions pel fet material, o més ben dit formal, d'una continuació.

Pels anys 60 el poble de Sant Hilari va arribar a una conjuntura que precisava amb urgència solventar el greu problema de la deficient escolarització de la població infantil. La situació de l'ensenyament en general era força llastimosa. Tota l'oferta es reduïda a aules on s'impartia el que se'n deia ''Ensenyament Primari'', que després de superar unes ínfimes proves et facilitava el ''Certificat d'Estudis Primaris''. Alguns, ben pocs, i a vegades fora de l'horari escolar, feien uns cursos de ''Comerç''. Les aules eren, dues al Col.legi Parroquial, el dels ''capellans'', una al Col.legi Nacional amb el Sr. Reixac, pel que fa a nens, i un parell a les Carmelites i una al Col.legi Nacional amb la Srta. Soldevila respecte a les nenes. Aquestes eren totes les possibilitats que s'obrien a la canalla de Sant Hilari. L'absentisme escolar era molt elevat a tots els centres.

Per un cantó semblava que l'ensenyament impartit al centre estatal havia de seguir amb les dificultats i indiferència que des de la guerra havia patit des de diferents sectors. Per l'altre, malgrat les dificultats legals, es va creure que a través de l'església s'obririen més portes i es podrien fer passos més esperançadors. Per contra, Sant Hilari vivia en aquells instants una situació de desvetllament econòmic considerable. S'anava a la revolució de ''l'or negre'' de les torneries i uns pares començaren a inquietar-se per la desassistència que sobre ensenyament tenia el poble.

Un grup de pares va creure que havia arribat el moment de prendre decisions i que calia adoptar mesures ràpides. Aquest malestar va arribar al bisbat de Vic i d'aquí sorgiren idees de millora. És per aquest motiu que arriba a Sant Hilari un jove capellà amb 23 anys, que va aterrar a aquí de vicari. Venia amb la missió específica de fer el que es pugués per a remeiar la lamentable problemàtica de l'ensenyança.

Aquest vicari ràpidament es va fer ressò de les inquietuds d'un ampli sector del poble i després de cercar diferents propostes i calibrar diverses alternatives va emprendre la tasca de fer el batxillerat a les antigues aules del que era el Col.legi parroquial Sant Josep a més de continuar amb l'ensenyament primari. Es tractava d'oferir un millor i gran servei als escolars.

Ben aviat aquestes aules foren insuficients i s'hagueren d'habilitar noves dependències, fins i tot habitacions reservades als vicaris.

Es feren varis contactes i temptatives entre els estaments docents de la població i l'administració per a solventar el problema de l'espai, però arribar a solucions negociades va ser impossible.

En Tresserra, que aquest era el nom del nou vicari, va parlar amb unes quantes persones i van decidir que la solució final passava per la construcció d'una escola nova i amb visió de futur. Era necessari iniciar l'aventura de construir un nou col.legi: l'actual que ara tenim.

Les peripècies, dificultats econòmiques, permisos i d'altres obstacles s'anaren solventant de la millor manera possible. La construcció de l'actual cinema Catalunya ja foren figues d'un altre paner.

La generositat de la Parròquia i dels responsables eclesiàstics va facilitar en gran manera que Sant Hilari tingués un centre escolar que estés a l'altura de les circumstàncies que el moment requerien. Aquest centre havia de ser, més en el fons que en la forma, una reestructuració total del que havien estat durant tant de temps les dues aules de l'escola parroquial.

Una colla d'alumnes que varen començar el Batxillerat en una excursió a Sau.

Proves d'atletisme d'una ''Setmana de Sant Josep''.

Amb aquest escrit solament voldria que recordéssiu els bons moments —els dolents no val la pena recordar-los— que us van fer viure el cos material del centre, l'edifici i les seves instal.lacions, i després la gent del Col.legi Sant Josep. Entenc per aquests darrers els molts alumnes i pocs mestres que any rera any anaven escalant junys, uns cap a l'adolescència i els altres cap a l'edat madura.

Els temes seriosos de la construcció, de la consolidació, del llistat d'alumnes i mestres que hi han passat, dels problemes que s'han viscut durant aquest període, del recull de les anècdotes més divertides, etc., tot això ja suposo que ho podrem explicar en un altre lloc, amb més espai, perquè l'esdeveniment s'ho mereix i són moltes les coses a dir.

Ara fa vint-i-cinc anys que una colla d'alumnes entràvem per primera vegada a les aules del que amb el temps ha esdevingut una institució al poble: el Col.legi Sant Josep. No hi poso cap adjectiu; ni parroquial, ni dels capellans, ni dels uns ni dels altres, perquè considero —sense por d'equivocar-me— que el nostre-vostre col.legi ha superat els temps inicials de les etiquetes i ha adquirit una solidesa i una identitat pròpia, que ve significada pel treball fet. En dir això no caic en un xauvinisme fàcil i demagògic perquè la realitat és més que evident.

Clausura del Concurs de Teatre Infantil.

De cap manera vull treure mèrits a l'esforç material i humà que va fer la parròquia, però cal compartir-los amb les persones que, cadascú dins les seves possibilitats, es convertiren en pioners i mecenes de la lluita per un millor ensenyament. D'aquells inicis en va sortir la idea que el Sant Josep era el col.legi ''dels capellans''; considero que l'escola —i això és evident— ha tingut i donat una imatge pròpia i ben definida dins d'un concepte modern i progressista de vida cristiana, perquè aquesta és la voluntat dels pares que en són propietaris i responsables.

El resultat de tot aquell esforç és el ''NOSTRE COL.LEGI SANT JOSEP''.

El sentiment

Quan llegiu aquestes ratlles alguns centenars d'homes i dones —i nois i noietes— pensareu: ''Jo també he escrit la meva particular pàgina d'aquesta història, perquè un dia, quan tenia pocs anys, els pares decidiren confiar la meva formació i educació al Col.legi Sant Josep.

Això, vulgues o no, refresca la memòria i evoca moments que solament es viuen quan es va a ''estudi'', a ''col.legi''. Nostàlgicament es torna als 8, 10, 12 anys en què les classes, el pati, els amics i companys, els mestres, ''les notes'', els primers enamoraments... donaven sentit a la nostra vida.

Última ''fornada'', els de 8è. d'E.G.B., 89-90.

Seria molt bonic —i és un dels objectius d'aquestes pàgines— que tots plegats revisèssim els fulls del calendari i ens anéssim a parar als anys en què formàvem part de la família del Sant Josep. I que ho comentéssim amb els que havien estat companys, perquè seria inequívoca senyal que hi ha una estima, un reconeixement o simplement una sincera evocació a moments viscuts que es volen recordar.

Enguany les persones que tenen responsabilitat en el Col.legi, des de la Junta de Pares de Família fins a l'últim alumne passant per pares i mestres, volen recordar la creació del que avui és el centre escolar dels nostres fills.

Per a fer-ho cal retrocedir a un llunyà 1965. Les torneries funcionaven d'allò més, la gent abandonava pagès, d'Andalusia, principalment d'Ecija, venia molta gent a treballar, a l'estiu el poble no podia encabir el gran nombre d'estiuejants i en general es pot dir que Sant Hilari sortia una mica de l'ou, de l'aïllament natural i monotonia a què havia estat sotmès per una economia gairebé de subsistència.

D'ençà, han anat passant moltes primaveres i el temps va esvaint estones que abans es manifestaven amb més nitidesa. Personalment —i junt amb la meva dona— he tingut la sort d'haver estat a la inauguració del col.legi com a alumne i la d'ara treballar-hi com a mestre. És possible que aquest fet no em deixi ser objectiu del tot, però hi ha productes que es venen sols.

Aparenta que fa quatre dies que en Treserra superant no poques complicacions tenia la satisfacció de brindar al jovent de Sant Hilari unes grans realitats en el camp de l'ensenyament. No podem passar per alt que al Col.legi Sant Josep, durant un llarg període i de manera oficial, es podia fer el Batxillerat Superior, la qual cosa suposava que per seguir estudis secundaris ningú no havia de marxar del poble. Eren altres èpoques.

Dels primers moments encara recordo el Sr. Parera, amb els seus ''mitjos cigarros'' i el seu castellà d'Osor, donant les classes de ''Lengua Española''. El Sr. Gasull, gairebé recent estrenat i pagant l'aprenentatge, amb els llargs esquemes de Naturals que no cabien a la pissarra. En ''Fernández'', que no ens deixava fer ''la processó del Dijous Sánt'' i ens fomia ''cosses'' al cul i ens estirava les orelles,... En Tresserra, que vigilaba les classes des de Vic... En Corrons que estava de nosaltres fins al gorro... Totes aquestes persones i algunes altres varen deixar rastre en la nostra vida. Us convido a recordar les vivències d'altres ocasions perquè estic segur que encara no heu oblidat aquella ''peripècia'' que vàreu fer al mestre —potser fins i tot a mi—, aquella ''enganxada'' i el càstig o la sorna que en seguí. Tot plegat són uns fets que encara recordem amb enyor i que s'han endut per davant vint-i-cinc anys de la nostra vida.

Us n'adoneu com passa el temps?

M'agrada molt remenar papers vells, fotografies, gratar una mica en les coses del passat i resulta sorprenent veure com aquells companys, un per un, i fins i tot un mateix, formen part de l'existència d'un centre escolar, d'un lloc que durant anys ha estat la segona llar. Sense cap mena de dubte les vivències de l'escola deixen una empremta que després els anys tenen dificultats en esborrar.

No em ve a la memòria que es fes cap celebració especial ni cap inauguració del col.legi quan aquest va obrir les portes. Suposo que potser era degut a la ''semiclandestinitat'' que en els seus començaments implicava el fet de tenir nenes a les classes —el Sr. Bisbe no ho volia— o perquè aviat es va engegar la construcció del cinema i es pensà que la cosa es faria de manera conjunta, com així va ser. Només recordo quan per primera vegada accedíem a unes aules grans, asolellades, amb un pati enorme i amb molts de serveis que abans eren una utopia.

Els ''grans'' fèiem 4t de Batxillerat i si mal no recordo érem els següents: Josep Güell, Jaume Fàbregas, Pere Cullell, Pere Solergibert, Ramon Masó, Francesc Miralpeix, Josep Masnou, Ramon Comas, Josep Brugués i les nenes Margarida Fàbregas i Núria Ungé.

Ara veig alumnes a l'aula que són fills dels que jo havia tingut a classe i sento primerament una decepció, per allò que el temps fuig més de pressa del que voldríem, però després m'adono que és una gran satisfacció perquè vol dir que els pares serven un bon record del seu pas pel col.legi i reconeixen una tasca intencionadament ben feta. Tanta o més alegria em dóna trobar com a companys de treball nois i noies que han sortit del mateix Sant Josep.

Podríem aquí explicar mil i una coses perquè a voltes el sentimentalisme és més fort que la reflexió serena, però no és pas pecat deixar-se portar per la nostàlgia, ser romàntic i enyorar el passat, però ho deixarem per un altre dia.

Bé, el Col.legi Sant Josep ha fet vint-i-cinc anys i cal celebrar-lo. Amb la col.laboració de tothom es volen fer una sèrie d'actes i festes al llarg del curs. Es faran diferents grups per demanar opinions i programar les activitats a portar a terme i la manera de realitzar-les. Se n'informarà oportunament.

Ja podeu començar a remenar calaixos i capses velles on es guarden fotografies, treballs, papers, etc. per a donar-ho a conèixer. Des d'avui cal que remoguem, individualment i tots plegats, les vivències que dia rera dia i curs rera curs han configurat la història del Col.legi Sant Josep.

Serà bonic.

VINT-I-CINC ANYS DE DEDICACIÓ DEL SR. GASULL AL COL.LEGI SANT JOSEP

En Gasull, i perdoneu que el tutegi, fa vint-i-cinc anys que treballa al nostre col.legi, mostra irrefutable de treball i dedicació a una causa, la de col.laborar en la formació dels molts nens i nenes que al llarg d'aquests anys han passat pel Sant Josep.

Cal afegir-hi, però, un matís, un detall, i és que aquesta tasca ha estat ben feta, plena d'entusiasme i dedicació. D'aquí el plural i unànim reconeixement.

Encara recordo els primers dies en què vares arribar —jo el vaig tenir de mestre— i la sorpresa i els problemes que vares tenir en veure l'alumnat que et "tocava" i la molta feina que havies de fer. Tot ha canviat i aquelles dificultats es convertiren en un bon camp d'aprenentatge i en la consolidació de la teva dedicació al món de la docència.

Potser no sóc el més adequat ni tampoc és aquest el marc oportú per a fer lloances i elogis o afalagaments. Primer perquè no és el meu estil i segonament perquè considero que en Gasull està satisfet del que ha fet, ja que així li dicta la seva consciència.

Les coses ben realitzades deixen solatge. Aquest és el teu cas i n'has d'estar content.

En nom meu i de tots els companys de feina et felicito per aquests 25 anys i t'encoratjo a seguir en la mateixa línia.

ÀNGEL SERRADESANFERM i VALLS

"Els mestres, ho varen celebrar".

L'ANCIÀ I EL SEU ENTORN

Havia començat la primavera. L'avi de Ca l'Esclopeter, cansat de fer esclops durant tot l'hivern, estava assegut sota les branques del bell castanyer de la plaça. Era una mica pagesot, anava amb els seus grossos esclops de fusta d'alzina que estaven plens de palla. Feia una mica de fresca encara. Portava uns pantalons de vellut marró, la seva estimada boina al cap i una camisa de quadres. No tenia gaires cabells i els seus ulls eren de color marró. Sempre reia. Li agradava molt llegir encara que no s'hi veia gaire. Jo me'l mirava des del balcó de casa. Era feliç amb els seus altres companys. Allà, reunits sota el gros arbre, s'explicaven belles històries del passat. Ell es deia Joan. Li agradava molt anar a buscar bolets. També li agradava molt anar a pescar amb canya. De vegades portava quatre o cinc truites i força bolets. Tenia també una caseta a la vora del mar, un jardí florit i una petita barca. Sempre estava voltat de mainada. Li agradaven molt les criatures. Els explicava contes. En sabia molts. De vegades explicava coses de quan era petit. Li agradava recordar coses del seu passat.

Tenia molt de respecte a l'arbre de la Plaça Major. Deia que tenia l'edat del seu avi, ja que l'havien plantat el dia que va néixer. El castanyer era de tronc gruixut i de branques esteses i plenes de fulles a l'estiu. A la primavera treia nous i verds brots. Quan arribava aquest nou temps s'omplenava de petits nius d'ocells. A l'hivern quedava pelat, semblava un gros esquelet. Tenia unes arrels grosses i ben subjectades al terra. Quan els avis s'asseien al seu voltant semblava que els escoltés. Quedava quiet i sense fer fressa. El poble on vivia l'avi era un poble petit, tranquil i bonic, amb cases pintades de blanc, amb balcons plens de flors, carrers de sorra i pedres, bells prats i horts sembrats de patates. S'hi respirava un aire pur. Els més grans del poble jugaven a cartes al mig del carrer i es reunien sota l'arbre de la plaça i allà conversaven, reien i s'ho passaven molt bé.

-Animeu-vos, avis, demà serà un nou dia! -deia l'avi de Ca l'Esclopeter bo i jugant a les llargues partides de dòmino.

Ell mai no estava trist, sempre animava els altres companys. Ara l'avi només esperava que tornés l'hivern per tornar a fer els seus bonics esclops de fusta d'alzina. A l'hivern no sortia gaire de la seva casa calenta. Els nens i nenes del poble alguns vespres l'anaven a veure i ell els explicava les seves històries a la vora del foc. Tots se l'escoltaven bocabadats. La veritat és que s'expressava molt bé. Era un avi dels més trempats que mai no he conegut.

Emma Colon i Bosch
1er. premi 6è. d'E.G.B.

El món dels avis.

EL VELL I EL SEU ENTORN

Quan la lluna s'adorm en la claror, quan les estrelles es desfan en l'horitzó, quan els núvols barallant-se deixen caure la seva morada, els meus pensaments em porten a un poble desconegut, on l'aigua dels rius remuga, on les gegantines muntanyes juguen a tocar els núvols i on la claror hi és tot el dia.

Un vell jeu davant l'entrada. Els seus ulls desolats hi amaguen records. Fumant una pipa i escoltant el silenci, deixa anar ara un núvol de fum, ara un altre.

Dins de cada núvol, hi veig moltes coses. De bon primer, un nen petit, molt feliç, juga amb un tren de fusta. Els seus ulls resplandents no amaguen res. És pobre, s'ha de reconèixer, però els diners no ho són tot. En una altra bafarada de fum, s'hi endevina un noi de vint anys que treballa la terra, que sua i amb aquesta suor, es guanya el pa de cada dia. A la darrera bafarada, que ja està a punt de desfer-se a miques, hi surt un soroll espantós, ple de gent que moren: LA GUERRA!

Potser n'hi ha d'altres, però que ja s'han esvaït. Tot això és aquest home i el seu entorn. Ha viscut pobresa, felicitat, treball, esforç, guerra... Ara s'ha fet vell, i en la seva ment només hi queden records. I al seu entorn, només la seva pipa i el seu balancí.

Núria Malet i Duran, 7è. curs

CLUB TENNIS SANT HILARI

Sembla que va ser ahir que una colla d'afeccionats a l'esport del tennis vàrem fundar el Club de Tennis Sant Hilari. Va ser, concretament el desembre de l'any 1983. És a dir, que el proper desembre farem set anys. Volem manifestar que durant aquests set anys hem assolit molts dels objectius que ens vàrem proposar en el moment de fundar el Club. Hem aconseguit una continuïtat d'activitats i estem augmentant el nombre de socis. Actualment, entre grans i petits, som 156 socis. Cal destacar també que comptem amb una considerable quantitat de sòcies i que, enguany, també s'ha organitzat un campionat femení amb la participació de catorze jugadores. El tennis és un dels pocs esports que poden practicar les dones del nostre poble d'una manera organitzada i d'això ens en sentim especialment orgullosos.

També hem treballat durant set anys per aconseguir promocionar el tennis al nostre poble organitzant cursets per tal d'ensinistrar la nostra quitxalla. Enguany el campionat infantil ha comptat amb una participació de divuit jugadors, xifra que no dubtem que anirà augmentant de manera considerable.

Les activitats que anem celebrant d'una manera fixa són les següents:

-TROBADA TENISTICOGASTRONOMICODIVERTIDA, a Camp Pla, a l'octubre.

-TORNEIG D'HIVERN "EL PORRO", de novembre a març.

-RÀNKING PRIMAVERA, d'abril a juliol.

-OPEN CLUB TENNIS SANT HILARI, durant el mes d'agost.

Potser caldria fer un comentari d'aquest Torneig Open que enguany es celebrarà per quarta vegada. Hi participen jugadors d'arreu de la nostra comarca: Hostalric, Santa Coloma, Vidreres, Breda... Els campions de les passades edicions han estat en Palomo, del C.T. Vidreres (1987) i en Xavier Clos, del C.T. Sant Hilari (1988 i 1989). L'edició d'aquest any es presenta, a priori, com una de les més disputades, ja que a més a més dels jugadors del nostre club, han formalitzat la seva inscripció jugadors de reconeguda categoria dins de la nostra comarca i també de la comarca d'Osona. Les eliminatòries d'aquest "IV OPEN C.T. SANT HILARI" s'aniran desenvolupant dins d'aquest mes d'agost per desembocar en les grans finals que tindran lloc els dies 1 de setembre a les quatre de la tarda pel que fa als dobles i 2 de setembre a la mateixa hora, pel que fa als individuals. El dia 2 a les set tindrà lloc el lliurament de trofeus als guanyadors del Rànking de primavera i als del IV Open. Hi haurà també, com ja és tradicional, un refresc per a tots els assistents.

No volem acabar sense remarcar, un cop més, que el Club Tennis Sant Hilari és un Club obert a tothom i que el tennis és un esport que està a l'abast de totes les edats, de tots els sexes i de totes les economies. Recordeu també que tots els membres del Club estan a la vostra disposició per aconsellar-vos i aclarir-vos qualsevol dubte que tingueu en la pràctica d'aquest esport. La nostra aspiració és engrandir la nostra família i ens sentirem enormement satisfets si ho aconseguim.

Ara ja, tot aprofitant l'ocasió que ens brinda el Programa, us volem saludar i us volem desitjar, de tot cor, una bona Festa Major.

Club Tennis Sant Hilari

TARÀNTULA

"Els hiverns a Sant Hilari han canviat".

Buscant on l'avi té els més bells records, he trobat una fotografia. En ella es reflecteixen els hiverns d'una infantesa plena d'alegries. Uns hiverns molt recordables per la presència d'una neu ara ja llunyana.

La neu, neguitosa, va sortint d'entre els núvols com una aixeta que va rajant gota a gota i sense gaires presses va omplint el got.

Els cristalls van caient l'un sobre l'altre i es forma així, una enorme estora blanca que es troba davant les cases i pacient espera que alguna persona la pugui trepitjar.

La neu ha acabat de caure. La canalla surt al carrer desitjosa de poder jugar amb ella. Uns corren i li dibuixen sense voler petjades al damunt, d'altres es tiren boles i es diverteixen molt, d'altres fan dues grans boles, l'una més gran que l'altra, per després ajuntar-les i crear un elegant ninot de neu. A aquest li posen una bonica pastanaga que li fa de nas, botons que seran els alegres ulls, un barret i una bufanda.

La canalla es diverteix molt i li agrada que sigui l'hivern per poder jugar amb la neu, que callada i sense moure's gens ni mica, deixa que l'agafin i la trepitgin.

Veure aquest poble nevat és veure un bonic quadre que fa recordar uns temps de joia ara ja molt llunyans.

Tots aquests records ara ja han passat i aquells hiverns plens de joia són només els somnis que nosaltres hem pogut tenir alguna vegada.

Els hiverns ja no són tan glaçats sinó que el sol, molt potent, ens escalfa amb forta intensitat.

Àngel Garriga i Llopis
1r. premi de 8è. d'EGB
ex-aequo

Una mica de neu a la Placeta.

ST. JULIÀ... *"ELS HIVERNS A ST. HILARI HAN CANVIAT"*

Avui han caigut quatre boles de cotó, quatre de comptades que ni el terra han deixat blanc, ni ha portat cap gran nevada. A l'hivern no li agrada St. Hilari? Sí, sí que li agrada, jo ho he sentit dir pel vent, aire fresc, pel corrent del riu. I... això és veritat ningú no ho pot negar. Els ocellets ho cantaven, que la neu no vindria, piulant com ara fa poc ho feien les caramelles. Tan bé potser no, perquè els cantaires són els cantaires!, però... Déu n'hi do.

L'hivern aquest any té feina i la neu l'està ajudant i per això a St. Hilari la neu no ha pogut arribar. Però St. Hilari vol neu, petites bales blanques que fan feliços els nens. I les petites boletes del color més net del món, es disculpen tot dient:

Oh!, perdona'ns St. Hilari..
Ho sentim, ho sentim molt
però fins que la feina s'acabi
no podem venir a aquest racó.

Quan l'hivern tornarà a venir, els núvols ploraran tot el camí, portaran la neu a sacs i la repartiran com aquell que sembra blat. Després ningú no es queixarà, tothom saltarà d'alegria des del més gran al més petit.

I per aquesta raó demano jo: Vent, corrent d'aigua que no mulla, arrossega fins aquí els núvols. Núvols, trossos de matalàs tou, porta'ns la neu a aquest racó de les cent fonts, a aquest racó de St. Hilari que tant t'estima. Hivern, neu, alegra'ns la vida amb una gran nevada, que és per tots tan esperada.

I això va pels ocells, els ocells de totes classes, i canten pel món!

Neu, si us plau, fes realitzada
la nostra gran il.lusió,
i que caigui una gran nevada!
a St. Hilari el bell racó.

Raül Herranz i Maiden
1r. premi 8è. d'EGB
ex-aequo

Concurs literari del Casal dels Avis

EL VELL I EL SEU ENTORN

El casal és el meu refugi
el camp, el meu treball
un passeig faré sempre que pugui
"Miranda amunt, Miranda avall".

De vegades veig el cel fosc
i de color gris tota la terra
i recordo aquell bel bosc
on vaig estar durant la guerra.

Ara només tinc l'hortet i el jardí
i recordo l'estimada companyia
que deu estar ben lluny d'aquí:
a partir de llavors em fugí l'alegria.

Ja no tinc problemes
només algun de tant en tant,
quan aquella pedregada
s'emportà la feina de tot un any.

El casal és el meu refugi
el camp el meu treball,
un passeig faré sempre que pugui
"Miranda amunt, Miranda avall".

Josep Güell i Riera
1er. premi 7è curs EGB

La joventut ha passat
i la vellesa ens ha arribat.
Ja no podem fer aquells crits, salts i corredisses.
Les nostres cames ens fallen,
la vista també i així ho fa tot el cos.
El jovent ja va a la seva,
no és pas com abans,
que ens cuidaven i estimaven
fins que arribava la nostra mort;
ara ja no ens volen
i en tot moment es queixen perquè els fem nosa.
Nosaltres ens fem els sords,
però en arribar la nit,
ens posem dins el llit
i pensem en tot el que ens han dit.
Llavors entristim les nostres ànimes i pensem:
"Com m'agradaria tornar a ser un infant!
Podiem còrrer pels prats,
cridar i saltar sense parar i
la vida era jove i bella".
Però ara només seiem tot el sant dia
i ja no pensem belles paraules,
sinó que creiem que millor és morir
i no fer nosa als altres.
Ara ja la vida és vella, cansada i avorrida.
Si us plau, no ens deixeu arraconats,
perquè a vegades val més la companyia a un avi vell,
el qual és bona persona i serena,
que no el d'un qualsevol,
que no té cultura ni ensenyances.

Sandra Vilamala, 7è.

Aquell ancià que cada dia veig passar pel meu carrer, té tot un aspecte senyorívol. És tot un "dandy" de cap a peus!

Amb un barret de copa, lluent com el cristall, sobre la seva testa, que pren un to ataronjat quan comença a pondre's el sol, fa acte de presència. Amb unes ulleres sobre la punta del nas, rodones com dues monedes i aquells ulls que miren a través d'elles cansats d'estar oberts, ja que és molt gran, observa el seu entorn.

Té un bigoti refilat, cargolat i eixerit, com el d'en Dalí; la cara arrugadeta, amb un to de près sec a cada galta. Amb una camisa blanca, i amb una petita corbata vermella i amb un coll ben curt, que la camisa gairebé li tapa, el veig passejar pel carrer. Porta una americana i un rellotge d'or que té a la butxaca; les hores veu passar, quan està cansat de voltar.

Un cinturó negre, uns pantalons de conjunt amb l'americana, acaben de fer joc amb unes sabates una mica velles però, segons ell, semblen noves de tan bé com s'hi va. Un bastó a la mà dreta, prim i amb un punt d'argent, acaben de completar aquest equip que ell sempre porta.

De caràcter agradable, pacífic i carinyós, saluda la canalla quan la veu travessar pel seu davant.

Les tardes, no les perd mai! Quan fa sol, se'n va a passeig pel parc; quan està núvol, a fer la partideta, amb la colla d'amics; i quan plou, vora la finestra, no gosa marxar: es perdria algun detall de la poca vida que li queda... A través del finestró veu la gent transcòrrer mig molla, els cotxes que fan anar els neteja-parabrises, garranyic-garranyec.

I quan arriba el capvespre, vora la llar de foc, una torrada es fa per a sopar i un cop ben tip, se'n va a descansar: el dia ha estat esgotador.

Gemma Raset i Busquets
1er. premi 8è.

EL VOLUNTARIAT DE LA PARRÒQUIA DE SANT HILARI SACALM

Enguany m'ha semblat oportú aprofitar aquest selecte programa de Festes com a eina adient per a cridar l'atenció vers un grup de feligresos, de vegades anònim, que empeny d'una manera sempre eficient i, a la vegada evangèlica, la tasca pastoral de la nostra feligresia. Voldria, doncs, saber-vos presentar el voluntariat de la parròquia.

Què és? El voluntariat de la parròquia està format per persones que valoren la pastoral que desenvolupa la parròquia i que, d'una manera desinteressada -en llibertat i gratuïtat-, es comprometen a donar part del seu temps i el seu treball al servei de la comunitat de creients. I cal advertir que a l'hora de demanar col.laboració per als diferents serveis programats per la parròquia es pensa en tothom; grans, joves, adolescents, mainada..., no es fa cap discriminació ni d'edats, cultura, pràctica religiosa, etc.

Iniciar els feligresos, seguidors de Jesucrist, en l'actitud de servei és una veritable revolució. Quan es proposa ser servit o només treballar per guanyar, els que volem fer parròquia, comunitat cristiana, ens proposem servir, oblidar-nos de nosaltres mateixos i descobrir el que podem fer pels altres. És per això que a la nostra parròquia no s'acostuma pagar els serveis pastorals (escolans, repartidors del Full, zeladores, catequistes, monitors, neteja del temple, directors i corals al servei de la litúrgia, voluntaris de Càrites, etc.) L'evangeli cristià i els més alts missatges de la humanitat proposen aquest estil de vida. Les experiències ètiques més rellevants al llarg dels segles convergeixen en aquesta paradoxal inivitació.

Com a botó de mostra del que poden fer els voluntaris de la parròquia exposaré una mica per alt la tasca que porta a terme el nostre voluntariat parroquial que està al servei de la mainada.

-Mantenir oberta una casa, avui ja reconeguda per la Direcció General de Joventut de la Generalitat, com a lloc d'esplai i formació per jovenalla; "Llar Parroquial, Joanet". Són 12 anys seguits de dedicació voluntària i de treballs gratuïts de diferents persones que des de la seva responsabilitat o prestació voluntària ocasional han arranjat aquesta casa que tan bon servei ens fa a tots.

-Equip de monitors (jovent al servei de la mainada). Són varis els grups parroquials i molta, gràcies a Déu, la mainada que rep educació cristiana de la parròquia a través de monitors joves; Coral "Petits Cantaires", agrupament escolta "Als quatre vents", colònies d'estiu, diferents grups de catequesi, grup xitxarel.los, trobades i sortides de convivència... Darrera d'aquesta vida pastoral de joventut, cal apreciar-hi tota una munió d'hores i d'esforços que uns joves, els monitors, han brindat desinteressadament en bé de la mainada.

-Aplecs a l'entorn de les ermites o parròquies confiades a la cura pastoral de Sant Hilari Sacalm. Tothom reconeix que

Aplec a la casa parroquial de Joanet.

aquests aplecs són una manifestació de religiositat popular que mereix tot el nostre respecte i ensems una bona manera de fomentar la convivència entre persones originàries de la mateixa parròquia o que hi tenen records comuns. Així ho cantem en els goigs de la Mare de Déu del Pedró:

Castanyet i Sant Hilari
sol pujar-hi,
Osor, Santa Creu, Vellors...
i reben sempre tresors
del vostre Erari,
ja que els dispenseu favors
en l'ocasió perillosa.

El millor testimoni de voler evocar les vivències religioses experimentades en aquella ermita o parròquia, i de la necessitat de relació cordial i humana amb amics d'anys passats ens el dóna aquest equip de voluntaris que hi ha a cada ermita, i que any rera any organitzen el seu aplec.

Aquests tres exemples esmentats són més que suficients perquè tots ens congratulem de comptar amb persones que fan camí vers el descobriment de la vitalitat cristiana del voluntariat entorn de la parròquia com a signe de servei evangèlic i de germanor cristiana.

Que aquest testimonial grup de voluntaris amb els que compta la parròquia sigui cada vegada més nombrós. A tothom, gràcies.

Joan Tuneu i Mir

ACTES RELIGIOSOS

DIJOUS, DIA 23

Tarda a 1/4 de 7: Repic de campanes per anunciar la Festa Major.

DIVENDRES, DIA 24

Matí a les 12: Missa Solemne Concelebrada. Farà l'homilía Mn. Àngel Riba, Director de Càritas de Veneçola. Els cants aniran a càrrec de la coral parroquial "Els petits cantaires".

DIUMENGE, DIA 26

Tarda a les 8: Missa solemnitzada en sufragi dels difunts de la parròquia.

DIMECRES, DIA 29

Tarda a les 8: Missa solemnitzada en commemoració del martiri de Sant Joan Baptista.

ACTES CÍVICS

DIJOUS, DIA 23

Tarda a 2/4 de 7: Al Cinema Catalunya, actuació de l'Esbart Dansaire "BALLETS DE CATALUNYA".
A la mitja part el Dr. JOSEP M.ª ARIMANY I RIDAURA farà el Pregó de Festes 1990.
Seguidament es farà el lliurament de premis del Concurs de Cartells per a la portada del Programa de Festes.
A continuació actuarà la Coral local "Els Nois Alegres" i acabarà l'acte l'Esbart Dansaire.
Nit a 2/4 d'11: Correfoc pels diferents carrers de la vila amb el grup ''LA INFERNAL DE LA SAGRERA".
A 2/4 de 12: Concert de ROCK al Camp de Futbol, amb la participació dels grups LORENZO (Pop-Rock), KITSTH (Rock) i el conjunt local ATRAUT (Heavy).

DIVENDRES, DIA 24

Durant tot el dia hi haurà una FIRA-MOSTRA de tradicions populars catalanes a la Plaça del Dr. Gravalosa, organitzat pel Grup Divulgatiu Català de tradicions populars.
Matí a les 12: Cercavila i espectacle amb el grup "LA SINFOROSA", acompanyat dels GEGANTS i CAPARRUTS de Sant Hilari.
Tarda a les 5: Al camp municipal d'esports gran partit de futbol sènior (programes a part).
A 2/4 de 6: CONCERT de Festa Major al Pavelló Municipal amb l'Orquestra MA RAVELLA.
A les 7: Audició de SARDANES per la Cobla GENISENCA a la Plaça Jacint Verdaguer. La segona serà la del Ball dels Gegants.
Nit a 2/4 d'11: BALL de Festa Major al Pavelló amb l'Orquestra MARAVELLA. A la mitja part actuarà l'humorista J. LOUIS i el grup local JAZZ RÍTMIC.

DISSABTE, DIA 25

Matí a 2/4 de 12: Animada cercavila amb el grup "GOC I MAGOC", amb els Gegants i Caparruts de Sant Hilari. Acte patrocinat per "Font Vella".
A 2/4 d'1: Audició de SARDANES al Passeig de la Font Vella amb la cobla GENISENCA. La segona sardana serà la del Ball dels Gegants.
Tarda a partir de les 3: IX BAIXADA DE CARRETONS (programes a part).
A les 7,30: CONCERT de Festa Major al Pavelló d'Esports amb l'Orquestra de JANIO MARTI.
Nit a 2/4 de 12: Animada cercavila amb el grup "GOC i MAGOC", amb els Gegants i Caparruts de Sant Hilari. Acte patrocinat per "Font Vella".
A 2/4 d'1: Audició de SARDANES al Passeig de la Font Vella amb la cobla GENISENCA. La segona sardana serà la del Ball dels Gegants.
Tarda a partir de les 3: IX BAIXADA DE CARRETONS (programes a part).
A 2/4 de 8: CONCERT de Festa Major al Pavelló d'Esports amb l'Orquestra de JANIO MARTI.
Nit a 2/4 de 12: BALL de Festa Major al Pavelló amb el conjunt "TRAFIC" i l'orquestra de JANIO MARTI.
En acabar el ball, s'anirà a un lloc sorpresa, acompanyats de les Xarangues i es ''trencarà el cuc''.

DIUMENGE DIA 26

Matí a les 12: Espectacle infantil a la Plaça Jacint Verdaguer amb el grup "ARTRISTRES".
Tarda a 2/4 de 6: Al Cinema Catalunya projecció de la pel.lícula "LOS ARISTOGATOS".
A les 7: Audició de SARDANES per la cobla GENISENCA a la Plaça del Dr. Gravalosa.
Nit a 2/4 d'11: Al camp municipal d'esports CASTELL DE FOCS ARTIFICIALS, amb el patrocini de Fontdor.
A continuació, i en el mateix lloc, CANTADA D'HAVANERES amb el grup CAVALL BERNAT, amb rom cremat per a tothom.

HI HAURÀ "XARANGUES" QUE RECORRERAN ELS CARRERS I LES PLACES DE LA VILA TOTS ELS DIES DE LA FESTA.

NOTES.

-Per reserva de taules del Pavelló en les sessions de ball, podeu dirigir-vos a l'Ajuntament.
-Durant els dies de la Festa Major estaran exposats al Museu els Cartells que han participat en el concurs per ocupar la portada del programa de festes.
-Els organitzadors es reserven el dret de modificar el present programa si causes imprevistes hi obliguessin.

Patrocina: Ajuntament de Sant Hilari Sacalm.
Organitza: Àrea de Cultura i Festes de l'Ajuntament.

C.E. SANT HILARI

El balanç de la passada temporada pot tenir, certament, més d'una lectura. Ha estat negatiu en un aspecte concret: no hem assolit l'ascens de categoria del primer equip. Malgrat això, és indiscutible que s'ha fet una bona temporada en la qual hem ocupat gairebé sempre els primers llocs de la classificació, posició que s'ha mantingut fins al final. El fet de no haver estat campions de grup -si fem una anàlisi atenta de la trajectòria de l'equip- és sobretot imputable a la mala sort que hem tingut a l'hora d'executar els penals. Vuit penals fallats és tot un rècord. Al marge d'això, l'equip ha funcionat bé i jugadors i entrenador han demostrat que el futbol amateur és encara una activitat seriosa i digna i que encara per a molts l'esport és un lleure i un negoci. Amb l'experiència d'aquest any -en alguns partits hem estat força ingenus- la propera temporada pot oferir-nos la satisfacció definitiva de l'ascens. Tenim un altre factor a favor nostre: deixem el grup 30 i passem al grup 31. Això comporta haver-nos d'enfrontar amb equips filials de clubs que es troben en categories superiors -Girona, Farners, Cristinenc, Guíxols, Blanes- que possiblement faran un futbol de major qualitat tècnica que molts dels equips contra els quals hem hagut de jugar fins ara. Això, d'acord amb les característiques de joc del nostre equip, pot afavorir-nos més que no pas perjudicar-nos. A més, l'aficionat també ho agrairà.

Equip d'alevins escolars.

El futbol a Sant Hilari, però, no se circumscriu únicament a l'activitat del primer equip. Quatre equips inferiors componen la gran família futbolística. Els Alevins Escolars i els Alevins Federats han fet un bon paper i han acabat la temporada a mitja classificació, els Juvenils s´han situat entre els sis primers de la seva categoria de la 2.ª divisió provincial. La gran proesa, però, l'ha realitzada el nostre equip infantil que ha quedat campió amb una autoritat inqüestionable i que ha assolit, per tant, la 1.ª divisió provincial

Aquesta ha estat, a grans trets, el balanç esportiu. Hi ha, evidentment, altres balanços a fer, com l'econòmic, per exemple. Tothom és capaç d'intuir sense haver de fer gaires càlculs que, després d'aquesta activitat, amb cinc equips en competició, els comptes no poden sortir de cap manera. Per moltes raons, Sant Hilari que havia estat una de les primeres aficions futbolístiques de les nostres comarques ha desertat del futbol. Al camp només hi ha els incondicionals de sempre, l'aportació econòmica dels quals a través de l'entrada, no arriba a pagar les despeses del dia. Socis de tota la vida rebutgen ara el carnet perquè una tercera regional no és categoria pel Sant Hilari. Com si nosaltres no fóssim els primers de lamentar-ho. Les institucions han d'atendre moltes altres activitats i el pastís és molt petit. L'empresa privada no té diners. No fóra just, però, deixar de referir-nos a l'apartació econòmica que ha fet Font Vella a favor del Club, aportació que l'any vinent esperem que sigui més important.

Equip sènior.

Hi havia una solució que hauria alegrat la nostra penúria econòmica i que vàrem dur a la pràctica perquè ens va semblar ben lícita i coherent. Es va adreçar una carta a tots els pares que tenien algun fill jugant en les categories infantil i juvenil per tal que fessin una aportació mínima -no cal dir la quantitat perquè ens sembla ridícula- per ajudar a pagar una colla de serveis dels quals el seu fill en gaudia gratuïtament alhora que practicava un esport que li agradava. No vàrem rebre més de dues respostes positives.

Amb aquesta perspectiva, admetem que se'ns tracti d'il.lusos que perdem temps i diners formant part de juntes directives. Quan aquesta nota surti publicada ja s'haurà celebrat una assemblea de socis (a la qual, previsiblement, no en vindran més de mitja dotzena) i, potser, haurem corregit aquesta situació deplorable i no pas en benefici del futbol. En tot cas, l'època dels triomfalismes ja ha passat i aquestes són les cartes que hi ha damunt la taula. Tothom és extremadament crític -i això és positiu- a l'hora de reclamar l'ascens, però sovint s'oblida que hom és absolutament indispensable. I l'econòmic, també!

Si trobem un sentit encara a continuar treballant pel futbol és, fonamentalment, per aquestes dues raons: s'està fent una bona tasca en les categories inferiors on una bona colla de nens i adolescents practiquen un esport que els plau i els educa i, en segon lloc, ells són la base d'un futur primer equip que tingui capacitat competitiva dins la categoria que correspon a un club de l'historial del C:E: Sant Hilari.

La Junta Directiva

Alevins federats.

Equip infantil que va quedar campió de la categoria.

El juvenil que juga a la 2.ª divisió.

Guanyadors del Concurs Literari Escolar

Tema: Els hiverns a Sant Hilari han canviat

ELS HIVERNS A SANT HILARI HAN CANVIAT

Era hivern, quin fred!

-Mare, si us plau, posa-hi més llenya a la calefacció.

-Que tens fred, Olga?, digué l'avi estranyat.

-Sí i molt, em congelo.

-Au va! Això no és fred. Que te'n recordes Margarida (la meva àvia) de les nevades i del fred que feia quan èrem petits?

Vine Olga, t'ho explicaré.

Hi vaig anar molt decidida i l'avi em va dir:

-Arbres grans i blancs per la neu. A l'herba ni el vent la feia moure perquè estava glaçada. Tot blanc semblava seca. El prat era ben blanc, s'hi podia patinar. Sí Olga, sí, aquest és el paisatge que hi havia al meu carrer quan era com tu. Eh! però no sempre nevava, també feia fred i agafàvem uns costipats...

-Oh! avi, que bonic.

-Ja ho sé ja. Mira quan jo era petit... espera, tinc un foto a dalt. Vine!

Vaig anar amb l'avi i em va ensenyar un àlbum de fotos.

-Mira Olga, això...

-Però avi, si aquesta bola de neu és més gran que tu.

-I és clar, abans cada hivern nevava i feia fred, no com ara (digué burlant-se dels temps que fa ara).

-En aquesta altra foto neva. Sembla, sembla, no ho sé.

-Doncs aquest hivern vam estar quinze dies sense poder sortir de casa com si fóssim presoners.

-No m'enganyes?

-No filla -digué l'àvia. Ara quan neva no és res, . La neu en aquell temps en queia tanta de cop que semblava aquells paperets que ara tiren en les festes. Però era tan bonic que fins i tot anàvem al carrer a veure-ho. I llavors venien els costipats, les grips i tot. Això no es pot comparar amb els hiverns d'ara: I a més no sé pas per què et varen regalar els ''descansos'', ja et deuen anar petits i encara no els has estrenats, em penso que ja ni els estrenaràs. Mare de Déu quin temps!

Aquella nit, me´n vaig anar a dormir i vaig somniar que jo vivia en aquell temps dels avis, va ser fantàstic, però em vaig costipar. M'hagués agradat viure-hi de veritat. Els hiverns a Sant Hilari han canviat i molt.

Lema: Vaixell de Grècia.

Olga López i Castell
1r. premi de 6è. d'EGB

La Font del Ferro nevada.

ELS HIVERNS A SANT HILARI HAN CANVIAT

Hola! Jo sóc un roure que fa més de 100 anys que visc a Sant Hilari. La meva llar és un bosc, on al costat hi neix un rierol.

Cada matí, quan el sol està a punt de sortir, veig una colònia d'orenetes, que marxen cap al sud perquè s'acosta l'hivern. Avui el sol llueix com mai. Ha plogut. Al cim d'un turó, neix l'Arc de Sant Martí, com si fos un pont ple de coloraines. Tot està en calma. El rierol canta el seu preciós cant d'aigua, acompanyat pel xipolleig dels peixos de colors.

Les meves fulles es desprenen i cauen conduïdes pel vent, àgils com plomes, van de tort i de dret. Ara que hi penso! Falta poc per l'hivern! Per ser més exactes, tan sols falta un dia!

Però estic segur que tothom sap com són els hiverns a Sant Hilari. El que potser no sabem molts, és com eren abans les hivernades. Jo us ho contaré. Sempre feia una nevada gran. Al matí em despertava en sentir el quiquiriquí d'un gall. Mirava l'herba i les flors. Les gotes de rosada, fresques, lliscaven per les seves fulles. Elles, mandroses, es despertaven i em saludaven dient-me bon dia.

Jo, respirava l'aire pur de les muntanyes, que a més, net per l'anterior caiguda de neu era fresc i agradable. L'aigua del rierol baixava neta, cristal.lina, clara. A les vores del rierol sempre s'acumulava una mica de gebre.

Els altres arbres tenien neu a les seves branques. Jo també. Semblàvem unes núvies vestides de blanc, esperant-nos al peu de l'altar.

Al cap d'una estona, sortia el sol, la neu es fonia i tot tornava a ser com abans. Era com el paradís. Bé. I ara si em perdoneu, me'n vaig a fer una migdiada. Fins aviat!!!

Montse Mir i Buxalleu
1r. premi de 7è. d'EGB

CRÒNICA DE L'ANY

1989

AGOST

- VIII baixada de carretons, amb més de dos-cents vehicles.
- Nou fulletó de promoció turística editat per l'Ajuntament.
- XXX Concurs de Tallada de Troncs i exhibició de treballs bosquerols.
- Estatge de Valvi Girona a Sant Hilari amb partits contra Cirsa Hospitalet i TDK Manresa.
- Pregó de Festes per ''El Màgic Andreu''. Actuació del Ballet Folklòric de ''Maxcala'', de Mèxic.
- Concert de rock al camp de futbol amb els grups ''Excess'', ''Locura de Amor'' i ''Àspid''.
- Audicions de sardanes cada dijous al vespre.
- Concert de Festa Major amb ''Kairo's'' i Orquestra Maravella.
- Futbol entre el C. E. Sant Hilari i U. E. Vic.
- ''Ball de Gegants'' en les audicions de sardanes de Festa Major.
- Xocolatada matinera amb acompanyament de xarangues.
- Exposició dels cartells participants al concurs de portades per al programa de Festes.
- Cantada d'havaneres pel grup ''Oreig de Mar''.
- Cinema, espectacles infantils, cercaviles.
- Presentació dels cinc equips federats del C. B. Sant Hilari.
- El C. E. Sant Hilari es presenta per afrontar la Tercera Regional.
- Final de bàsquet de 1ª ''B'' entre l'Andorra B.C. i el Cirsa Hospitalet al Pavelló.
- Festa de l'Estiuejant, amb concentració a la Roca d'en Pla, cafè - tertúlia, missa, concert i piscolabis amb aigües i infusions del país.
- Inauguració de la Font del Parc, amb botifarrada popular.
- Open de Tennis Sant Hilari amb triomf d'en Xavi Clos.
- Concurs de tir al plat al camp de tir Sant Hilari, tirada especial de Festa Major.
- Diverses exposicions d'artistes a la Biblioteca de la Caixa.

SETEMBRE

- Rally internacional de cotxes vells.
- Diada Nacional de Catalunya. Ofrena floral al monument al General Moragues, concert i sardanes.
- Festa Major del Pla de les Arenes, amb ball al Mas Collell i als Cortals.
- Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de Vallclara.
- Al Casal dels Avis, ball cada diumenge per a la gent gran.
- Recaptació de sang per la Germandad de Donadors de l'Hospital de Girona.

OCTUBRE

- L'Associació d'Empresaris d'Hostaleria organitza unes jornades gastronòmiques amb l'slogan ''Els fogons a la tardor''. Concurs gastronòmic i gran festa. Hi hagué molta animació i participació.
- Cinema per la mainada al Cinema Catalunya per l'A.P.F.
- V Festa de l'Estel al Pla de les Arenes amb el lema ''Un Estel per a la Pau''. Xocolatada.
- Festa del Bosc. Dinar, missa i ball popular a la Font de l'Arç.
- Festa del C. Tennis Sant Hilari a Camplà
- Inauguració de l'Escola d'Educació d'Adults i de la de Belles Arts.
- Conferència de Joan Solà i Peracaula sobre ''L'origen de l'Univers'', a la sala d'actes de l'Ajuntament.

NOVEMBRE

- El marquès de Montsolís enderroca l'església de Mansolí Nou.
- Jordi Masó guanya a l'autocros de Llagostera amb un Lancia Delta 4WD.
- Dos-cents participants a la primera marxa ''Camins de les Guilleries'' de Sacalm-Exprés.

Exposició sobre el Via-Crucis Vivent

Cursa mundial d'ànecs.

Homenatge a la Vallesa.

Inauguració de la Font del Parc.

Actuació del Nois Alegres.

Cabalcada dels Reis d'Orient.

Guanyadors del Concurs de Cartells.

Curset de teatre infantil.

- Aplec a l'església de Sant Andreu de Balcells. Castanyada i botifarrada popular.
- Castanyada de la coral Els Petits Cantaires a Joanet, dels avis al Casal i dels centres escolars al pati del seu propi col.legi.

DESEMBRE

- Pastorets de Folch i Torres pels alumnes del Col.legi Sant Josep. Festival de Nadal.
- Participació del grup teatral ''Els Nois Alegres'' al Concurs de Teatre Amateur de Tàrrega on assoliren diferents premis.
- Torneig de tennis ''El Porró'' del C. T. Sant Hilari.
- Il.luminació nadalenca en diferents indrets i carrers de la població.
- Inauguració del nou Centre d'Assistència Primària i de les obres de reforma de l'Escola Pública.
- Presentació d'un nou pòster de les Guilleries. Assistència del Conseller de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat Sr. Alegre.
- Instal.lació de noves línies telefòniques.
- Exposició de felicitacions de Nadal i de treballs manuals elaborats pels escolars de la població.
- Butlletí informatiu de la Parròquia.
- Revetlla de cap d'any amb l'orquestra ''Kairo's''.
- Concert de Nadal dels ''Petits Cantaires'' i del ''Grup Instrumental de l'Escola de Música''.

1990

GENER

- Cavalcada dels Tres Reis d'Orient amb acompanyament de la Cobla Genisenca. S'estrenà vestuari i equipament de les carrosses.
- Celebració col.lectiva dels matrimonis que compleixen les Noces d'Argent amb diferents actes.
- Exposició sobre botànica catalana i els botànics de la comarca de la Selva.
- Actuació de la companyia ''La Tal'' al Cinema Catalunya.
- Concert dedicat als escolars de 5è. i 6è. d'EGB dins les audicions de ''Famílies d'instruments'' dedicat a la percussió - instruments Baschet. Patrocinat per l'Ajuntament.

FEBRER

- Conferència del biòleg Lluís Vilar Sais sobre botànica catalana. Referència a l'exposició presentada anteriorment.
- Carnaval-90. Arribada d'en Carnestoltes ''Eusebi Picalloques i Matagalls'' amb ''La Mami'' i ''Escarlata O'Hara''. Cercaviles, cucanya, xocolatada, àpat dels pobres i balls de disfresses.

MARÇ

- Setmana esportivo-cultural del Col.legi Sant Josep. Marxa, actes culturals i esportius.
- XVI competició de cants d'ocells en les modalitats de pinsà, passarell, verdum i cadernera.
- El Col.legi Sant Josep guanya el primer premi provincial al Concurs d'Educació Vial Escolar.
- Presentació a la biblioteca de ''Catalunya Lliure''.
- Donació de sang. Hospital de Girona.
- Concert de piano per a escolars a càrrec de Joan Rubinat dins les audicions ''Famílies d'instruments''.
- Tòmbola pro-Gabón del Col.legi Sant Josep. S'obtenen 262.000 ptes. que són enviades a la Germana Núria d'Àfrica.

ABRIL

- Via Crucis Vivent.
- Presència dels ''armats'' de Sant Hilari a la desfilada de soldats romans de Girona.
- Participació en el I Congrés Itinerant de Teatre Català.
- Publicació de butlletins del Col.legi Públic Sant Hilari i del Col.legi Sant Josep.
- Inauguració de les noves instal.lacions d'Arts Marcials Wing-Tsun, amb exhibició de diferents estils.
- Exposició dels treballs dels alumnes de l'Escola de Belles Arts Municipal.
- Cantada de caramelles per les corals ''Els Nois Alegres'' i ''Els Petits Cantaires'' de la localitat.
- Exposició i mostra fotogràfica d'autors hilariencs. Àudio-visual sobre la natura i conferència sobre ''Fotografia publicitària'' i reportatge sobre el Fitz Roi, tot a la biblioteca.
- La Cobla Infantil de Blanes va donar un concert sobre la cobla i els instruments de vent, dins les audicions de ''Famílies d'instruments''.
- Festa del C. B. Sant Hilari amb l'orquestra ''Santané''.
- Estatge a Sant Hilari de l'equip juvenil de bàsquet femení del GE i EG de Girona, que va ésser campió d'Espanya en la categoria.
- Exposició i venda de llibres i roses per Sant Jordi.
- Mostra de Teatre al Col.legi Sant Josep, amb les obres ''La flautista de Vilapoqueta'' i ''El vestit nou de l'emperador''.

MAIG

- Intercanvi de corals infantils entre Sant Hilari i Santa Coloma de Queralt.
- Inauguració d'una escola de Wing Tsun en dependències del Pavelló.
- Homenatge a Josep Carner a la biblioteca de la Caixa amb N. Candela i Carme Sansa.
- Participació en el Concurs de Teatre de Santa Coloma (obra ''El meu nano'').
- Trobada de corals infantils, amb l'Orfeó Infantil de Santa Coloma de Queralt, els Petits Cantaires i el grup instrumental de l'Escola de Música de Sant Hilari.
- Concert de primavera per Joan Rubinat i Santi Riera sobre Frederic Mompou, al local de la Música.
- Audició de sardanes per la cobla Genisenca amb motiu de la visita d'una nodrida presència de ciutadans alemanys.
- Obra infantil d'òpera, de Miquel Sunyer, per presentar-la als infants dins la campanya de divulgació musical patrocinada per l'Ajuntament.
- Fogarons de Sant Isidre la vigília, amb molta fressa i participació.

JUNY

- Festa Major de Sant Joan, amb revetlla, sardanes, cercavila i ball.
- 49è. Homenatge a la Vellesa amb missa, dinar de germanor, cercavila, sardanes i ball al Casal. Els Caparruts de Sant Hilari van inaugurar vestuari.
- Lliurament de premis del XIV Concurs Literari Escolar local.
- Aplec a l'ermita del Pedró. Arrossada, havaneres, missa i sardanes.
- II escalada lliure amb vint-i-quatre escaladors al Pont Gran. Ça-Calm Exprés.
- Festa del barri del Pla del Campaner. Ball i campionat del món de curses d'ànecs. Ball amb el grup Montecarlo.
- Festa de fi de curs dels col.legis Sant Josep i Col.legi Públic Sant Hilari.
- Cloenda del curset de teatre infantil amb representació de les obres ''La rateta que escombrava l'escaleta'', ''Història d'un arbre'' i ''Les entremaliadures d'en Till Olibaspill''.
- Foc de Sant Joan amb la flama del Canigó. Molta pólvora.
- Espectacle d'actors i ninots sobre ''Tirant lo Blanc'' per Marduix Titelles. Patrocinat per la Fundació ''La Caixa''.
- Exposició dels logotipus que es presentaren al concurs per escollir el del Consell Comarcal de la Selva.
- Concurs literari escolar sobre els avis. Lliurament dels premis durant l'Homenatge a la Vellesa.
- Excursió del ''Petits Cantaires'' a Calella de Palafrugell i actuació a l'església parroquial de Palafrugell amb altres corals.
- Butlletí del Col.legi Sant Josep.
- Marxa popular de Sant Hilari, organitzada per la Penya Barcelonista. Esmorzar popular.
- Festa de fi de curs a la Llar Infantil Les Cent Fonts.
- El Col.legi Sant Josep guanya el primer premi comarcal de teatre infantil.

Baixada carretons.

Tallada de troncs.

Les Xarangues.

XIIIè. Festival Internacional de Música.

JULIOL

- Sardanes cada dijous al vespre amb la cobla Genisenca.
- Exposició del logotipus del Consell Comarcal de la Selva.
- Festa popular al barri del Petrinxo.
- Festa del Donant amb arrossada i sardanes a la Font del Parc.
- XIII Festival Internacional de Música. Actuació de la Polifònica de Puig-reig i de l'Orquestra ''Des de Dins''. Homenatge a Mozart.
- Festa popular al carrer de l'Hospital.
- I Marxa Excursionista Internacional de Sant Hilari Sacalm.
- Setmana de la Joventut amb cucanya, wing sun i foc de camp.
- Teatre pel grup ''La Tabola'' de Breda, amb ''El marit de la Marina és mariner''.
- Edició d'un nou fulletó de turisme patrocinat per diferents cases comercials.
- Cinema a l'aire lliure. Setmana de la Joventut.
- Sessions de cinema de primera fila al Cinema Catalunya.
- Benedicció de vehicles per Sant Cristòfor. Cloenda de la festa amb l'orquestra Amoga i lliurament de premis als vehicles més ben guarnits.
- Curset de natació al Club Villaret i a les piscines municipals.
- Colònies parroquials a Joanet, en diferents tandes.
- Colònies dels ''Scolts'' a Camprodon.
- Convocatòria del concurs de cartells per al programa de festes.

AGOST

- XIII Festival Internacional de Música. Josep Mª Gironell, Grup Iris, Corals Joves de Sant Hilari i Arbúcies, Montserrat Aparici i Mac McClure, Albert Giménes Attenelle.
- Sardanes cada dijous per la cobla Genisenca.
- Festa popular a la plaça de Cal Ros.
- Festa popular al barri del Serrat.
- Festa popular plaça del Dr. Robert (de la Cooperativa).
- XXXI Concurs de Tallada de Troncs i exhibició de les activitats dels bosquerols, al camp de futbol.
- Torneig d'estiu de futbol sala al Pavelló d'Esports.
- Festa dels ''Quintos'' al Club Villaret, desfilada i ball amb l'orquestra ''Clandestina''.
- Diverses exposicions.
- Sessions de cinema al Cinema Catalunya.
- Bicicletada popular a les Fonts amb esmorzar per a tothom.
- Exposicions de diferents artistes a la sala de la biblioteca de la Caixa.
- Festa de l'estiuejant. Diversos actes i recordança al Dr. Josep Gravalosa.
- XIII Festival Internacional de Música. Actuació de la mezzo-soprano Montserrat Aparici, amb Mac McClure al piano.
- Cloenda del Festival amb el pianista Albert Giménez.
- Concurs de cartells per a la portada del programa de Festes. 1r. premi, Iolanda Claveras; 2n., Josep Mª Vila; 3r., Josep Puig.
- Violenta pedregada el dia 6, amb pedres com ous de gallina.
- Cursets de natació a Villaret i al Pavelló.

Ofrena floral al monòlit del General Josep Moragues.

Lliurament de premis del XIIIè. Concurs Literari Local Esolar.

El grup de Teatre ''Els Nois Alegres'' premiats a Sta. Coloma.

Concurs de xerrac manual femení.

"EL CURS QUE VE FEM QUINZE ANYS"

El temps passa com aquell qui res. Sembla que faci quatre dies que us parlàvem des d'aquestes mateixes pàgines i ara, quasi sense adonar-nos-en, ja hi tornem a ser. Ens arriba una altra vegada, i per a molts anys, la Festa Major de Sant Hilari, la Festa Major de la nostra vila... la nostra Festa Major.

Solem aprofitar aquesta avinentesa per explicar i fer un petit comentari o una mena de valoració del que ha estat aquest any per a la nostra entitat. Hem fet un munt d'activitats: concerts, excursions, trobades, intercanvis... Hem conegut nous pobles, hem fet nous amics, hem consolidat els llaços que ens unien amb els vells amics, hem cantat, hem rigut... I també, molts ens hem hagut de sacrificar; altres, no tant. Però d'això ja en parlarem més endavant.

Les activitats que hem dut a terme aquest curs són les següents:

-CONCERT DE NADAL. 24 de desembre.
-PARTICIPACIÓ A LA MISSA DE NADAL.
-TROBADA INTERCANVI A SANTA COLOMA DE QUERALT. 10 i 11 de març.
-CANTADA DE CARAMELLES PELS CARRERS DEL POBLE. Diumenge de Pasqua.
-TROBADA A JOANET. Dilluns de Pasqua.
-TROBADA INTERCANVI A SANT HILARI, AMB LA CORAL DE SANTA COLOMA DE QUERALT. 19 i 20 de maig.
-CONCERT A PALAFRUGELL. 27 de maig.
-JUGUEM CANTANT A RIPOLL. 3 de juny.
-HOMENATGE A LA VELLESA. 24 de juny.
-MISSA DE FESTA MAJOR. Agost.

La Coral Petits Cantaires de Sant Hilari Sacalm és formada per 100 cantaires, dels quals 28 són petits, 39 mitjans i 33 grans; 8 directors, tres secretàries i tres pares i la Presidenta que formen la Junta. En total som, per tant, 115 membres.

El proper curs 1990 - 91 la nostra Coral farà quinze anys i aquests quinze anys ens omplen de satisfacció per moltes raons: perquè hem visitat molts indrets nous, perquè hem fet molts amics, perquè hem alegrat molts actes i hem fet passar bones estones a molta gent, i perquè ens hem anat fent grans al compàs del cant i de la bona harmonia a tots nivells i això, no hi ha cap mena de dubte, és molt positiu per a tothom. Volem avançar-vos que, quasi amb tota seguretat, podrem celebrar aquest quinzè aniversari de la manera, potser, més sonada possible: tindrem l'honor i la joia d'acollir a la nostra població, després de més de dotze anys d'anar-hi al darrera, l'ESCOLANIA DE MONTSERRAT. Un fet realment memorable no solament per a la nostra Coral, sinó per a tots els afeccionats al cant i per a tot el poble en general.

No voldríem pas acabar sense escriure quatre ratlles sobre unes virtuts que considerem del tot imprescindibles, no solament per poder formar part de la nostra Coral, sinó per poder tirar endavant en qualsevol situació de la vida. Ens referim a la voluntat, la constància i el sacrifici. Sense aquestes qualitats no s'arriba mai enlloc, no podem ni cantar una bona cançó ni portar a terme una bona tasca. Durant aquest curs 89 - 90 ens hem trobat amb una manca generalitzada d'aquestes qualitats i això ha repercutit negativament en la marxa de la nostra Coral. Voldríem fer, doncs, una crida a tots els cantaires perquè anessin prenent consciència que la participació en la nostra Coral és una cosa totalment voluntària i per tant, quan un decideix prendre part en aquest grup és per complir i participar en totes les activitats: assaigs, concerts, trobades... També volem fer una crida als pares, principals responsables dels fills: demanar-los que ajudin els seus fills a ser responsables i que els exigeixin el compliment dels seus deures; recordar-los que la Coral desenvolupa una activitat educativa i de formació i que no es tracta d'una mena de guarderia perquè els fills passin unes estones fora de casa els dissabtes al matí. La Coral Infantil "Petits Cantaires" és quelcom més, i això ho demostren aquests quinze anys que complirem properament i molts més que pensem complir. Això sí, amb l'ajuda i la col.laboració de tots plegats.

I, ara sí, acabem i us desitgem una FANTÀSTICA FESTA MAJOR.

Coral Infantil "Petits Cantaires"

Actuació dels Petits Cantaires.

RETROBEM LA BICICLETA

A l'estiu a Sant Hilari hi ha ciclistes d'edats i modalitats diverses. Passejar-se pedalant relaxa i és confortable. Escapar-se en bicicleta fins a la Font Picant, a Can Calabrès o al Pla de les Arenes és una delícia; tenim indrets que són únics i que hi podem arribar caminant o amb la bicicleta de muntanya. Les Guilleries són encara una excepció dins de Catalunya, i arribar fins a aquell racó solitari i selvàtic, només cremant energia corporal, pot transformar-nos en enamorats de la natura.

Dins el cotxe ens aïllem i resulta fàcil evitar les salutacions. Es veu el món des d'una finestra i ens transformem en espectadors. La bicicleta, en canvi, és un bon remei per retrobar la salutació; pedalant assaborim fragàncies i olors, sentim fresses, veiem colors i tonalitats. Tot això forma part del paisatge i ens hi endinsem perquè la bicicleta fa veure i viure la vida sense pressa i els minuts es gaudeixen.

Qui no recorda quan va aprendre a anar amb la bici de dues rodes perquè de tres ja era massa petita? I la primera patacada?

Molts joves que s'afeccionen al ciclisme i en fan el seu esport, , no fumen per obtenir millors rendiments i arriben a adults sense ser fumadors. Assumeixen l'esforç i el sofriment i modelen la personalitat amb esperit de superació i treball continuat.

En acabar el treball, pedalar una estona fa sentir viu el cos, ajuda a cremar cabòries i a suar allò que val la pena perdre... I la dutxa de després, és massa!

Cada vegada és més freqüent veure persones de més de cinquanta anys mantenir-se en bona forma una volta diària amb bicicleta. Afeccionar-se al ciclisme pot ser un estímul per no estar a casa sense fer res.

Moltes ciutats europees no han oblidat mai la bicicleta i els seus carrers i places resten aptes per desplaçar-se fins a l'escola, el taller o l'esbarjo. S'utilitza un vehicle que no contamina, que no gasta carburant i que ajuda a mantenir la salut.

Ésser ciclista a Sant Hilari és perillós perquè hi ha un bon risc de ser atropellat; si de tant en tant deixéssim el cotxe i pedaléssim disminuïa la circulació i guanyaríem en tranquil.litat.

Cerquem un espai per la bicicleta dins la nostra societat atrafegada i que consti que l'Organització Mundial de la Salñut, recomana anar en bicicleta.

Joan Castells i Roca

LA JOGUINA DE SANT HILARI

Jaumet: joguina bonica;
t'endús un estol d'infants
i alegres el cor dels grans
tot fent-los plorar una mica,
sabedors que en aquest món,
en el fons de les monades
s'hi amaguen de vegades
secrets que no entén tothom.
Però tu ets d'una mena
que presenta la inconsciencia
com un esclat d'innocência
que fa molt més goig que pena.
Ets vellet i ets criatura
i abrigues amb barretina
un cervellet de cardina;
però est una gran figura
Jaumet: tu est el més gran.
Que si algú es creia que ho era
ja li pots anar al darrera
amb el flabiol sonant.
Si tens la llengua encongida
per el mot articulat,
Déu en canvi t'ha donat
en el mirar, tanta vida,
i en el gest tanta expressió
que si poguessis parlar
amb la feina d'escoltar
ens perdríem el més bo.
Jo he vist l'estampa més fina
del pas del nostre Jaumet
empenyent el seu carret;
i la noble barretina
onejant com la rosella
en un camp ple de quitxalla
que juga, riu i es baralla
per haver la flor més bella.
En Jaumet se'n va a la font
i tots els càntirs omplena
desafiant la mollena.
I abans de passar el pont,
s'atura, riu i saluda,
i va enfilant la pujada
tot voltat de la mainada
que l'estima i que l'ajuda
Jaumet per l'edat no es plany.
Ell és l'eterna joguina.
Sempre és nou. Ell és la nina
que ens porten els reis cada any.
Au, para la barretina
i et donaré una pesseta
però has de fer la nina
i has de fer la senyoreta.
I amarat de tendresa
fa la nina i el que es vol,
i amb tocades de flabiol
ell va espantant la pobresa.
Quan se t'acluqui l'ullet
tot aquest poble que et cuida
semblarà una gàbia buida.
No te'n vagis mai, Jaumet!
Sant Hilari t'ho demana.
Refila, vell rossinyol!
Que al so del teu flabiol
tot un poble s'hi agermana.

Juliol, any 1949

Joan Martí Morera

CURIOSITATS

ELS "TRAILERS D'ABANS"

"ELS BARRIS ABANS"

A. T. V. — 4088 - S. HILARI SACALM, Barri del Serrat

A. T. V. — 3892 - S. HILARI SACALM
Barri del Hospital

Agraïm profundament
la col.laboració
de totes aquelles firmes
industrials i comercials
que ajuden a
fer possible
l'edició d'aquest
programa.

NOTA: Aquesta llista de COL.LABORADORS està feta amb tota bona voluntat. Acceptem que hi hagin errors però són totalment involuntaris i demanaríem que aquests es comuniquessin a l'Ajuntament per tal d'esmenar-ho en propers Programes de Festes. S'entèn per col.laborador aquell que paga una quota.

ASSEGURANCES - AGÈNCIA
Mapfre - G. Assegurador
Miquel Suy
Francesc Vilabella Güell
Agència Guilleries
GESMAN

BARBERIA
Josep M.ª Rovira
Perruqueria Josmay

BARS
Snack-Bar «Aquari»
Bar Agustín
Bar Granja Tívoli
Bar Boada
Cafè Centre
Bar Club
Bar Fèlix
Bar «Líquid»
Ludoteca «El Glaç»
Bar Torrent
Bar L'Espelma
Bar Montseny
Bar del Serrat
Bar Pacheco
Bar «El Toc», Franckfurt
Bar El Grèvol
Bar «La Cabanya»
Bar Cristo
Bar Sant Hilari
Taverna d'en Mallol

BÀSCULA
Ll. Juanhuix Juanhuix

CAIXES DE CARTÓ
Embalatges Salvador

CARNISSERIES I CANSALADERIES
Jaume Busquets Güell
Marià Casas Clopés
Enriqueta Collbatallé Gros
Cansaladeria Boada
Cansaladeria Gil
Jaume Masó Rosquellas
Cansaladeria Porta
Jordi Puig Boada
Joaquim Valls Bonet

CENTRES D'ENSENYANÇA
Llar infantil «Les Cent Fonts»
Col.legi Sant Josep
Col.legi Públic de St. Hilari
Colònies Escolars
Escola Natura Guilleries
Escola de Belles Arts
Escola de Formació Professional
C. Rdes. M. Immaculada Concepció

COMESTIBLES
Josep Andreu Clopés
Dalmau Boada
Sabina Bruguera Busquets
Josep Cullell Taberner
M. Bayés Serradesanferm
Manuela Martínez
Autoservei «Tandy»
Pere Güell
Josefa Durán
Botigues «El Sigle»
Josefa García Carrillo
Pernils La Fuente
Àngels Homs Valls
Ramon Minó Planas
Ramon Molas Mollfulleda
Florenci Moragas Fontanet
Joan Rotllant Rovira
Joaquim Valls Bonet
Reyner
Martí Miralpeix
Joan Janot. Dietètica

COMPRA-VENDA DE COTXES
Guilleries - Citroën
Montseny - Peujeot-Talbot
Trima - Seat
Antoni Fauria - Renault
Casas-Güell - Opel

CONFITERIES
Amadeu
Fornés
Narcís Malet Torrent
Torrent
Pastisseria Fuguet

CONSTRUCTOR D'OBRES I PROMOTORS
Pere Bosch Cornellà
Construccions Lucfersa
Germans Prat
Miquel Molist Montalt
Construccions Carrillo-Sastre
Josep Pujol Canaleta
Xavier Rossell Terris
Construccions St. Hilari, S. A.
Jaume Collbatallé Rotllant
Construccions «La Selva»
Francesc Rojas Escobar
J. Busquets
Construccions Miralpeix, S. A.
Antoni Juvanteny
Antoni Brugué
Salvador Busquets
J. Verdaguer
Construccions Guilleries
Construccions Casas
Construccions J. Roura Gubau
Obres Molist Tarrats

CONSULTORIS DE BELLESA
Elvira Carrasco
Raquel Fuguet
Matilde Soler Tarrats
Carme Dalmau

ELECTRODOMÈSTICS
Joan Fauria Bosch
R. Fauria Miralpeix (Watt's)
Ramon Planiol
Antoni Rossell
J. Vilamala

ENTITATS BANCÀRIES
Banesto
Banco Popular Español
Caixa de Girona
Caixa de Pensions per la Vellesa i d'Estalvis

ESPECTACLES
Club Villaret
Cinema Catalunya

ESTANCS
Carme Duran Moner
Ramon Mimó Planas

FÀBRIQUES D'EMBOTITS
Embotits Hilariencs
Embotits Guilleries

FARMÀCIES
Ramon Broto Twose
Xavier Muntalt Brugués
Anàlisis R. Broto

FERRETERIA
Àngel Camó Juanola

FINQUES
Juvé, S. A.
A. C. S. A.
Residencial Cal Sastre
Immobiliària «Sant Hilari»
Disseny de Llars, S. A.
Noves LLars, S. A.
Promotora Hilarienca, S. A.
Finques Sant Jordi, S. A.
Fuari

FLEQUES
Can Castellà
La Garba - Reyner
Unió Panadera S. L.
Cal «Forner Nou»

FOTÒGRAF
Amadeu
Bosch
Rossell
Fina

FUSTERIES I MOBLES
Mobles Andreu, S. A.
Mobles Font
Fusteria i Mobles «JOVIS»
J. Jumbert Solé
Mobles Rosquellas, S. A.
Vidal Llopis
Antoni Pujol
Joan Muntalt
Nou Disseny
Joan Masó Pla

FUSTES
Fustacalm
Fustes St. Hilari, S. A.
Sara Corren

FERROS FORJATS
Art Català
Josep Fauria Miralpeix
Ganiveteria La Forja - Vila
Taller Nou
Serralleria Solà

GARATGES
Fàbrega
Hospitalet

HOTELS, HOSTALS, FONDES I RESTAURANTS
Hotel Suizo
Hotel Ripoll
Hostal Brugués
Hostal del Grèvol
Hostal Mimó
Hostal París
Hostal Canals
Hostal Fugarolas
Hostal Isidre
Hostal Torras
Hostal M.ª Verdolet
Hostal Sant Miquel
Fonda Rita
Restaurant «La Pedra Llarga»
Residència Roma
Residència Tarrés
Hostal del Sobirà
Restaurant «Ca la Marta»
Restaurant «La Bàscula»
Els Cortals
Cal Sastre

GRÀFIQUES
Impremta Johil
Ind. Gràfiques Duran, S. A.
Gràfiques Montseny

JARDINERS
Carles Godayol
Jardineria Masferrer
Joan Boix

LAMPISTES I MANYANS
Instal.lacions Carreras
Jaume Pallarols Bruguera
Rafael Tarrés (Calefacció)
Pla i Soler (Calefacció)
Josep Fauria Miralpeix
Josep Vilamala
Joan Moner
Josep Juvanteny
Porcel
J. Campeny

LLENYA
Lluís Juanhuix
Jordi Sala
Hilari Busquets

LLIBRERIES
Llibreria Deza
Esports Joan
La Lluna

MANANTIALS EN EXPLOTACIÓ
Font Vella
Font Picant
Aigües Potables de Saleta

MATERIALS CONSTRUCCIÓ
Jordi Masó Ripoll
Guilleries

MECÀNICS
Cayo, S. L.
Joan Cerver Coll
Antoni Fauria - Renault
Josep Malet Torrent - Motos
Taller Moca
R. Fauria (Elec. Autom.)
Taller Guilleries - Citroën
Taller Montseny - Peugeot
Taller «El Turó» - Fiat
Taller Casas-Güell - Opel

MERCERIES I CONFECCIÓ
Marta - Boutique
Can Candi
Goriot
Confeccions Masnou
Can Joan Ridaura
Temari
Confeccions Artola
Teresa Tort
Dolors Rotllant
Mercería «Nova»
Boutique Glòria Torrent

METGES
Joan Castells
M.ª Rosa Gorgot
J. Torres (Practicant)
Clínica Dental E. Arrú
Clínica Dental Dr. J. Miquel, O. Fernández

OBJECTES DE REGAL
Esports Joan
Casa Bosch
Objectes de Regal Brugarola
Joan Fauria Bosch
Antoni Rossell Suñer
La Vaixella
Watt's

PERRUQUERIES
Àngela Casas Clopés
Mensus
Carme Raset Bruguera
Carme Ramon
Cecília Rosquellas
Isabel Sorroche
Montserrat Mas
Conxita Rosquellas
Maria Estragués
Styl
M.ª Àngels
Carme Cullell

PEIXATERIES
Joaquim Permanyer Tarrats
Peixos «Pere»

PINTORS
Arteaga
Jaume i Josep Fàbregas
Miquel Cullell
J. Jiménez
Aradas

POLLERIES
Rotllant
Güell «Clotas»

SABATERIES
Calçats Pilar
Calçats Comas
Calçats Montse

SERRADORES
Salvador Fontané Plenacosta
Derivats Forestals Sala, S. A.

TORNERIES
Intermoble, S. A.
Lindenart
Artifusta, S. L.
Ramon Donadeu
Indústries Carri
Artesania Danés
Manufactures Sacalm
J. Vila Portet, S. L.
Fiam
T. Guilleries
Torneria i Mobles Font
Francesc Gol Busquets
Indústries Puigderrajols
Joan Ribas Bosch
Àngel Ripoll, S. A.
Pere Roura Gubau
Indústries Solà
Indústries Joaquim Ripoll
Indústries Sam
Indústries Oval
Hispartesania
Bell Moble, S. A.
Fustorn
Brugarola S. A. i M. D. C.
Salvador Auger
Il.luminació i decoració COTER

TAXIS
Josep Martínez
Cecilio Arboleas
Taxis La Selva
Taxis Guilleries

TÈXTIL
Tèxtils Sacalm

TRANSPORTISTES
Martí-Trans S. A.
Miralpeix
Transports Solé
Transport Moragas
La Hispano Hilariense, S. A.
Transport Coll
Transports Massaneda
Transports Floriach
Transports Ros
Transports Solà
Transports Güell
Transports Hospitalet
Transports Ruíz - Ruano
Transports Josep Elias

VARIS
Rellotgeria i Joieria Breix
Tapisseria Cuberta
Floristeria «Sant Hilari»
Estació Servei «Sant Hilari»
J. Estragués (Compra-Venda de patates)
Auto-Escola Font
Tintoreria E. Bosch
Ambulàncies Guilleries
Drogueria Jumbert
Plantes Masó
Garatge Trima - Seat
Òptica Sant Hilari
J. Valls Juvanteny (Patates i Cereals)
Adm. Finques Francesc Vilabella
F. I. T. E. R.
Vídeo Club Sant Hilari
Recanvis Fuguet
Francesc Ramon (serres)
Vídeo Club J. J.
Hípica «La Posta»
Rellotgeria J. Lleget
Perfumeria i Drogueria Can Torrent
Alimentació J. Mollfulleda
Excavacions Germans Pagès, S. L.
Parcosa

VINS I BEGUDES
Magatzem Duran - J. Mimó
Bodega Andreu Roig
Carbòniques Monsela
Joan Valls Juvanteny
Josep Donadeu Feliu

Informació Municipal

Davant la manca de publicacions periòdiques a la nostra vila, el Programa de Festes és des de fa temps una porta oberta a totes les opinions. L'Ajuntament dóna les gràcies a aquelles persones i entitats que amb els seus escrits han ajudat a confeccionar aquest programa.

Com que hi ha força participació, hi ha un Consell de Redacció per a fer una selecció dels escrits.

Cada any quan s'acosta la Festa Major, l'Ajuntament passa una comunicació a totes les entitats del poble per si volen donar el seu parer a través d'aquestes pàgines. Aquí hi teniu la col.laboració de totes les que ho han fet.

L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels col.laboradors en aquest programa.

SERVEIS SOCIALS D'ATENCIÓ PRIMÀRIA SERVEI "D'ASSISTENT SOCIAL"

Des del passat mes de maig Sant Hilari disposa d'una noia, la Sra. Antònia Canudas i Oliva, que farà les feines d'assistent social o treballadora social a la nostra població.

El seu objectiu és contribuir a aconseguir el nivell més alt possible de benestar social per a totes les persones, o sigui la població en general, de l'àrea territorial del municipi.

Aquesta noia té un camp de treball molt ampli, com tasques d'acció preventiva, educativa, assistencial i rehabilitadora, en contacte directe amb les persones, institucions i comunitats, i pot facilitar informació i orientació en diferents aspectes i matèries.

Tipus d'intervenció

Atenció individual i/o familiar (confidencial)

-Recepció i anàlisi demanda.
-Informar.
-Orientar i assessorar.
-Donar suport.
-Derivar a centres especialitzats.
-Detectar situacions d'alt risc.
-Rehabilitació.

Àrees d'actuació

-Famílies i menors.
-Joventut.
-Vellesa.
-Disminuïts.
-Toxicomanies.
-Delinqüència i reclusos.
-Discriminació per raons de sexe.
-Estrangers.
-Pobres i marginació en general.

El servei és totalment gratuït i és a l'abast de tots els vilatans.

Lloc: "Centre d'Assistència Primària" (dispensari) de Sant Hilari, despatx al primer pis.

Telèfon: 86 85 84.

Horari: Dijous de cada setmana. Cal demanar hora a la Sra. Montse, que atén el dispensari.

Aquest servei s'ha aconseguit gràcies a un conveni entre l'Ajuntament i el Consell Comarcal de la Selva i vol ser una manera de millorar l'atenció a persones que per diferents motius i raons necessiten una determinada assistència.

TELEFAX

Gràcies a un acord el Consell Comarcal de la Selva cedeix a l'Ajuntament un aparell de Telefax.

L'Ajuntament es fa càrrec dels costos de contractació de la línia telefònica necessària, del consum i del manteniment de l'aparell que es fixa en 13.000 ptes. anuals.

El telefax permet una agilització de diferents tràmits de comunicació i l'habilitació d'entrada de documents al Registre municipal, en connexió amb el Comarcal. Tanmateix permet la millor comunicació entre institucions, empreses i entitats. També és interessant fer saber que el servei està a disposició de qualsevol persona o entitat de la població que l'hagi d'utilitzar.

GUALS
(Reserva d'aparcament de vehicles)

Es recorda a tots els titulars de llicència de GUAL PERMANENT que, a més de pagar la corresponent taxa anual, han de tenir col.locada la PLACA OFICIAL, en la que hi figura l'escut de l'Ajuntament de Sant Hilari i el número de llicència.

Qualsevol altre model de placa no subministrat per l'Ajuntament no té validesa i permet la lliure ocupació de l'espai d'aparcament.

A partir del dia 1 d'agost de 1990, la Policia Municipal retirarà totes les plaques de la via pública que no reuneixin les condicions expressades i es donarà de baixa la llicència.

RECOLLIDA DE "TRASTOS VELLS"

L'Ajuntament té establert un servei gratuït de recollida de mobles i electrodomèstics vells i tot tipus de desferres domèstiques similars.

El camió passa el primer dissabte de cada mes a partir de les dues del migdia pel domicili de tothom qui ho desitgi. Només cal avisar prèviament a l'Ajuntament. Havent-hi aquest servei es recorda que no és permès de llençar trastos vells en altres llocs.

Deixalles a qualsevol lloc. Convindria que aquests fets no es repetissin.

PLAÇA DEL GENERAL MORAGUES

Dins del Pla d'Obres i Serveis de Catalunya, l'Ajuntament havia donat prioritat a la urbanització de la Plaça del General Josep Moragues i amb aquesta finalitat es va rebre una important ajuda

Per aquest motiu i mitjançant subhasta pública l'Ajuntament ha decidit contractar, després d'aprovar-se els plecs de condicions administratives i particulars que n'hauran de regir la seva realització. En el Ple de juny s'adjudicaren de manera definitiva les obres a l'empresa Josep Roura Gubau, de la localitat, pel preu de 30.449.682 ptes.

El finançament serà: el 50% a càrrec de la Generalitat i Diputació, amb una subvenció de 15.224.682 ptes. El 45% amb un préstec del Banc de Crèdit local, aconseguit a un 12% d'interès per valor de 13.702.214 ptes.; i el 5% restant, amb una aportació de l'Ajuntament per valor de 1.522.468 ptes.

La plaça tindrà una forma sensiblement quadrada (de 40x40 m.) i quedarà una mica enlairada seguint la cota intermèdia del desnivell existent.

El terra serà de formigó, amb uns quadres de 4 m. delimitats per llambordes de formigó.

Amb un rajol a sardinell es tancaran els murs corresponents i tot el recinte estarà envoltat de bancs i arbres.

A l'angle nord-occidental del recinte hi va un conjunt monumental dedicat a l'heroi de Catalunya i fill il.lustre de Sant Hilari Sacalm, Josep Moragues, obra del prestigiós artista gironí Domènec Fita.

L'escultura projectada va sobre un basament de 1,20 m. d'alçada que s'ha de perdre en un estany perimetral de 2 m. d'amplada. El monument pròpiament dit està constituït des d'un punt de vista volumètric per dos pòrtics, un d'ells invertit de 6 m. d'ample per 9 m. d'alçada, amb directrius divergents, de forma que suporten un element pesant metàl.lic del qual penja un cub que conté un cap, com a element simbòlic del conjunt.

La inauguració de la Plaça es preveu fer-la a principis de l'any que ve i permetrà obtenir un important espai d'ús públic al mateix temps que es recorda la memòria d'un hilarienc notable.

CASA DE LA VILA

S'han fet un seguit de reformes a l'exterior de la Casa de la Vila en la cara principal que dóna al Carrer de la Rectoria.

S'ha adecentat la façana amb un repàs a tot l'arrebossat i també les parets laterals i s'ha pintat tot de nou.

Dues petites àrees ajardinades flanquegen l'entrada a l'edifici de l'Ajuntament en substitució de les parets de tanca que hi havia fins no fa gaire.

Obres de remodelació de la façana de l'Ajuntament.

RELLOTGE DEL CAMPANAR

El rellotge del campanar ha passat a tenir un funcionament totalment electrònic, ja que abans era mecànic.

S'ha fet una inversió superior a les 600.000 ptes. i s'espera que tingui la fiabilitat i precisió necessària d'acord amb la seva utilitat.

DIMISSIÓ REGIDORS AJUNTAMENT

El dia 31 de març de 1990 el Sr. Francesc Rojas Escobar presentà la dimissió com a Regidor de l'Ajuntament de Sant Hilari, càrrec pel qual fou elegit el 1987 pel grup "Plataforma Progressista de les Comarques Gironines". Se'n donà compte en la primera sessió del Ple que es celebrà i la dimissió fou enviada a Madrid. El 25 de maig, la Junta Electoral Central comunicà el nomenament del nou regidor que el substituïa, el Sr. Miquel Solà i Pla. Abans de prendre possessió del seu càrrec el Sr. Miquel Solà.presentà també la seva dimissió el 19 de juliol, de la qual se n'informà en el Ple i ja ha estat enviada a la Junta Electoral Central perque`designi el següent substitut.

MILLORES AL PAVELLÓ

S'han col.locat quatre finestres practicables per facilitar l'airejament del pavelló, i s'ha instal.lat una escala mòbil d'accés a la pista per als dies en què s'hi celebra alguna festa; d'aquesta manera s'evita haver d'entrar per una porta secundària.

Un dels magatzems del recinte s'ha habilitat com una moderna sala per fer l'esport del Wit-Sun i Arts Marcials. No fa gaires mesos que es va inaugurar una escola municipal d'aquesta modalitat, ja que el local és perfectament equipat per a la pràctica d'aquestes modalitats esportives.

ELECCIONS GENERALS OCTUBRE 89

La tardor passada, concretament el dia 29 d'octubre, van celebrar-se eleccions a Corts Generals i s'elegiren senadors i diputats. A Sant Hilari les xifres i els resultats foren els següents:

Senat

N.º electors: 3.502.
N.º votants: 2.347.
Nuls: 69.
En blanc: 47.

Senadors

David Marca i Cañellas (CiU), 1.386 vots.
Narcís Oliveras i Terradas (CiU): 1.367 vots.
Ramon Sala i Canadell (CiU): 1.369 vots.
Francesc Ferrer i Gironès (PSC-PSOE): 514 vots.
Pere Jordi Piella i Vilaregut (PSC-PSOE): 508 vots.
Martí Sans i Pairuto (PSC-PSOE): 501 vots.
Joan Fontanet i Mateu (PP): 86 vots.
Enric Herranz i Masó (PP): 86 vots.
Enric Orri i Torrent (PP): 85 vots.
Josep Anarnius i Allué (ERC): 71 vots.
Miquel Giralt i Fernàndez (ERC): 64 vots.
J. Lluís Sastre i Brugués (ERC): 64 vots.
Joan Cusí i Forch (Iniciativa per Catalunya): 62 vots.
Joan Miró i Ametller: 61 vots.
Victòria Savado i Martín: 57 vots.

Congrés dels Diputats

N.º electors: 3.502.
Votants: 2.354.
Abstenció: 33%.
Nuls: 5.
En blanc: 12.
PP: 105.
CiU: 1.429.
PSC - PSOE: 561.
IC: 69.
ERC: 85.

Pòster sobre les Guilleries editat per la Generalitat.

ENTRADA CARRETERA D'ARBÚCIES (C/. LLIROIA)

L'any 1981 es varen cedir a l'Ajuntament els terrenys destinats a vials i zona verda del capdavall del carrer Jaume I fins a enllaçar amb la carretera d'Arbúcies. La cessió fou de 660,88 m2. pel carrer (futur c/. Lliroia) i de 924,89 m2. per zona verda, d'aquesta manera s'havia previst un carrer d'amplada normal i quedarà una faixa de terreny entre aquest i la carretera.

En fer-se les obres de la nova carretera Arbúcies-Sant Hilari i per tal de suprimir el contrarevol final a l'esquerra, la Generalitat expropià l'any 1986 els 560 m2. de propietat municipal, que necessitava. D'aquesta manera el nou carrer Lliroia ha passat a tenir una reduïda amplada -per això s'ha hagut de fer d'una sola direcció- i l'espai verd va desaparèixer tot en benefici de la nova via Arbúcies-Sant Hilari.

DEPURADORA I COL.LECTORS

El 30 de maig de l'any passat la Generalitat declarava urgent l'ocupació per part de l'Ajuntament dels béns i drets afectats d'expropiació pels projectes de construcció dels Col.lectors i la Depuradora d'aigües residuals del poble, d'acord amb l'article 52 de la Llei d'Expropiació Forçosa.

L'Ajuntament va prendre l'acord de procedir a l'ocupació immediata. Les finques a ocupar suposen un total de 24.884 m2.

l'1 de febrer de 1990 l'Ajuntament aprovava l'expedient per a l'establiment, obertura i funcionament de l'Estació Depuradora i Col.lectors d'Aigües Residuals de Sant Hilari. Es lliurà l'expedient a la Comissió Territorial d'Activitats Classificades de Girona que n'informà favorablement.

El propietari afectat per l'ocupació forçosa ha impugnat davant els tribunals, tant el projecte d'obres com l'expropiació. Per aquells terrenys de zona rústica, l'Ajuntament n'ofereix 711.639 ptes. (a 300.000 ptes./ha.) i el propietari en demana un total de 46.056.948 ptes..

Independentment dels processos judicials, els terrenys ja han estat ocupats i són de l'Ajuntament, les obres es faran igual i seguiran el seu curs. Pel que fa als col.lectors, les obres ja estan adjudicades i començaran el setembre d'enguany. La depuradora està a punt de sortir a contractació abans de fi d'any i es preveu que les obres es facin durant l'any vinent.

MILLORES

S'ha adequat l'enllaç entre el c/. Dr. Raventós, el de la Font i el que era l'antiga riera de Vallicrosa amb un emporlanat per evitar els xergais. Està previst fer l'enllumenat del Passeig 14 d'abril i reasfaltar els carrers Jaume I, Passeig Font Vella, Carreres Candi i carrer Est, que tindrà una millora en la zona que enllaça amb el de l'Hospital.

MODIFICACIÓ PUNTUAL DEL PLA GENERAL

Durant el ple del mes de juliol es va aprovar una modificació puntual del Pla General d'Ordenació Urbana de Sant Hilari. Es tracta de fer unes correccions de petits detalls que s'han observat al llarg del desenvolupament del Pla (data de 1982) i que afecten matitzacions d'usos, volums, etc.

L'aspecte més a destacar és l'ampliació de l'actual zona industrial i el fraccionament operístic de la que hi havia, ja que d'aquesta manera se'n facilitarà tot el procés d'urbanització.

L'ampliació ocupa des del capdamunt de la ctra. de Villavechia, en el trencant de Villaret fins a una perllongació del carrer Joan Serres, en una ampla franja a la dreta de l'esmentada carretera.

SOLAR CASERNA DE LA GUÀRDIA CIVIL

L'Ajuntament havia proposat un canvi d'ubicació de la caserna de la Guàrdia Civil oferint un solar al carrer Frederic Culí per a construir-hi una nova caserna. Es pretenia millorar les condicions d'habitabilitat de l'edifici de la Guàrdia Civil i recuperar pel municipi l'actual caserna, situada en lloc molt cèntric.

El Consell de Ministres va denegar el canvi i no es va poder fer ni una cosa ni l'altra.

Nova zona ajardinada a l'entrada de la població.

CRUÏLLA CARRETERA STA. COLOMA-ARBÚCIES

S'ha ajardinat una zona situada a la dreta de l'entrada de la població entre el Passeig de la Font del Ferro i la ctra. d'Arbúcies. S'hi ha fet un talús tancat amb peces blanques que anirà amb gespa i amb unes plantes que confeccionaran el nom de la població.

CARRER SOBRE LA RIERA DE VALLICROSA

Estan en fase de contractació les obres de construcció del nou carrer que ha d'ocupar l'espai per on passava descoberta la riera de Vallicrosa en el tram que va des del pont de Can Fuguet fins a l'escorxador municipal.

S'han rebut subvencions de la Generalitat i de la Diputació i no es tardaran gaires mesos a començar les obres.

CONCURS DE CARTELLS PER A LA PORTADA

A primers d'agost es va donar el veredicte sobre el Concurs de Cartells per a la portada del Programa de Festes. El jurat estava format per les següents persones: Jaume Andreu i Ricard Canela, arquitectes municipals, l'historiador A. Pladevall, la regidora de cultura A. Nevado i els professors C. Marín i A. Serradesanferm.

Va obtenir el primer premi dotat amb 18.000 ptes., la jove Iolanda Claveras; el segon premi de 10.000 ptes. per Josep M.ª Vila i el tercer, de 5.000 ptes. per Joan Puig i Pujol.

El premi al millor treball de menors de 18 anys, per estimular els joves, va ser per M. Sala.

S'hi presentaren un total de 17 obres i s'exposaran durant els dies de la Festa Major a la sala del Museu de les Guilleries.

HORARIS DEL DISPENSARI

Dr. Castells: visites de 9 a 11. Receptes de 9 a 11. Dia festiu, dimecres.
Dr. Gorgot: visites de 3 a 5. Receptes de 3 a 5. Dia festiu, dijous.

Practicant: Cada dia de 4 a 2/4 de 7 i dissabtes de 3 a 4.

Assistència a desplaçats
Dr. Ricard Torregrossa: Avisar domicili, personalment o a través del telèfon 868584 de 9 a 12 i de 3 a 6.

Dissabtes: El metge de guàrdia visitarà les urgències al dispensari a les 11 del matí i a les 6 de la tarda.

Diumenges i festes: El metge de guàrdia atendrà les urgències al dispensari a les 12 del migdia i a les 6 de la tarda.

Per qualsevol URGÈNCIA a partir de les 10 del vespre cal trucar al telèfon 86 81 23.

Serveis de LLEVADORA. Dimecres de 9 a 10 del matí.

PISTA POLIESPORTIVA

L'Ajuntament, d'acord amb el Patronat Municipal d'Esports, té en projecte la construcció d'una pista poliesportiva descoberta ubicada a la dreta de l'aparcament actual, segons s'arriba.

Ampliarà l'oferta d'activitats esportives i descarregarà l'actual pavelló de les moltes funcions que avui exerceix.

La pista tindrà 44x22 m. i permetrà la pràctica de l'handbol, futbol sala, bàsquet i voleibol i el paviment serà de formigó. Disposarà d'enllumenat elèctric i el seu cost previst és de 8.574.589 ptes. Sembla que l'inici de les obres es podria fer abans d'acabar l'any actual. Les obres estan subvencionades en un 50% per la Generalitat.

ARRANJAMENT DE CAMINS DE TERRA

Al llarg de l'any s'han arranjat diferents carreteres i camins de terra dels voltants de la població i també de la ctra. de Villavechia. L'Ajuntament va rebre per a tal fi una subvenció de la Diputació de Girona de 200.000 ptes.

RECOLLIDA D'ANIMALS

L'Ajuntament va acordar delegar el Consell Comarcal de la Selva, les competències que sobre el tema de la recollida d'animals tenia.

La tasca es fa en col.laboració amb l'Associació Protectora d'Animals i Plantes de Tossa i costa 161.680 ptes. anuals.

Aquest servei passa un cop al mes i cal avisar a les oficines de la Casa de la Vila per a poder gaudir particularment d'aquest servei.

Inauguració del Dispensari.

CENTRE D'ASSISTÈNCIA PRIMÀRIA

El dia 17 de desembre es va inaugurar el que es coneix com a "dispensari" de Sant Hilari, el centre d'Assistència Primària (C.A.P.) i que s'ha de convertir en l'Àrea Bàsica de Salut compartida entre Sant Hilari i Arbúcies.

Hi assistí el delegat del Departament de Sanitat de la Generalitat a Girona, Sr. Pompeu Pascual.

No fa gaire s'ha proveït de material sanitari considerat imprescindible dins el programa d'equipaments dels C.A.P. i que permet una millor atenció a l'usuari. També s'ha comprat material d'oficina, cortines i persianes i s'ha contractat amb caràcter de mitja jornada la Sra. Montserrat Timoneda com a auxiliar administrativa.

Val a dir que el cost total de l'edifici destinat a la salut pública és de 37.570.000 ptes. quantitat que inclou les obres, el mobiliari, material mèdic...

Des de no fa gaires setmanes, funcionen els serveis de treballadora social i de llevadora.

Es creu que abans d'acabar l'any es posarà en marxa i de manera definitiva l'Àrea Bàsica de Salut, que ha de suposar una gran ampliació dels serveis mèdics i assistencials. Se'n donarà una informació puntual més endavant.

SANT JORDI

Enguany durant el cap de setmana de Sant Jordi els escolars d'ensenyament primari i secundari de la població varen organitzar parades de llibres i roses a la Placeta.

També l'Ajuntament, com ja ve essent tradicional, va regalar llibres als col.legis de la localitat per a la seva corresponent biblioteca.

SUBVENCIONS DE LA COMUNITAT EUROPEA

L'Ajuntament s'ha acollit a la política de subvencions de la Comunitat Europea pel creixement de zones industrials.

Solament dos municipis de la comarca, Riudellots i St. Hilari, han aconseguit ajuts.

En el nostre cas, la subvenció és de 7.700.000 ptes. per a promoure la urbanització de zones industrials.

PROGRAMA D'ACTUACIÓ URBANITZACIÓ C/. SANT JORDI

L'Ajuntament va admetre a tràmit la sol.licitud d'incorporació dels terrenys qualificats al Pla General com a urbanitzables no programats del sector del c/. Sant Jordi al procés d'urbanització mitjançant la formulació d'un Programa d'Actuació Urbanística.

Abastaria els terrenys compresos entre el c/. Gaudí, la pujada als Campaments fins al c/. Verge de Montserrat, i l'actual c/. Sant Jordi. Tot resta pendent, però, de la tramitació dels corresponents expedients i projectes.

ÀREA FORESTAL RECREATIVA DE LA FONT DEL PARC

L'any passat s'inaugurà un espai destinat a l'esbarjo i pic-nic, amb una font i un sistema de graelles. És l'actual Font del Parc.

Actualment s'han millorat aquests serveis amb la instal.lació de sanitaris en un extrem de l'àrea forestal i d'esbarjo.

Convé ressaltar que no s'hi permet l'accés amb vehicles, i encara menys l'estacionament.

SUBHASTA SOLARS PATRIMONI MUNICIPAL

L'Ajuntament, el 16-III-89 aprovà l'alineació mitjançant subhasta dels solars municipals situats al c/. Avets i F. Culí per un tipus de licitació de 3.000.000 i 7.000.000 ptes. respectivament, però no hi hagué cap proposició de compra.

Amb data 16-XI-89 s'acordà una nova subhasta amb uns preus inferiors. El del c/. Avets amb una licitació fixa de 2.200.000, amb la limitació de construir-hi dues vivendes com a màxim, i el de F. Culí per 6.800.000 ptes.

La subhasta novament va quedar deserta.

Senyalització de llocs d'interès públic.

SENYALITZACIÓ

S'ha fet una total renovació de la senyalització dels diferents indrets de la població i dels llocs que presenten un interès per a la comunitat.

S'han emprat uns models que són internacionalment homologats pel que fa a colors i mides, i s'aconsegueix una unitat estètica.

També s'han hagut de renovar senyals de trànsit davant la lamentable campanya d'arrencament d'aquests importants indicadors.

El pressupost entre material i col.locació s'apropa al milió de pessetes. Apel.lem al sentit comú dels ciutadans per evitar aquestes situacions.

AGRUPACIÓ SECRETARIES JUTGES DE PAU

Davant la possibilitat d'unificar diverses secretaries de Jutjats de Pau per aconseguir que els assumptes siguin atesos per personal del servei d'Administració de Justícia, l'Ajuntament de Sant Hilari va adherir-se al d'Arbúcies per promoure un expedient d'agrupació de les respectives secretaries dels jutges de pau en una de sola. Es demana que aquesta nova secretaria sigui atesa per un oficial i el personal necessari.

Va delegar-se el Consell Comarcal com a òrgan representatiu per a tramitar l'expedient davant els organismes públics competents.

CONTENIDORS

S'han adquirit sis contenidors per facilitar la recollida d'escombraries en llocs una mica apartats del casc urbà. Se situaran en punts estratègics que permetin accedir-hi des de zones més o menys allunyades de la població.

Es prega que se'n facin ús i que s'eviti el llançament incontrolat de deixalles.

ADQUISICIÓ D'UN QUADRE D'EN JAUMET

Per un import de 300.000 ptes. l'Ajuntament va adquirir una obra d'en Jaumet de l'any 1950 del pintor valencià Lluís Garcia i Oliver.

Garcia i Oliver, Lluís *(Manises, Horta 1907). Pintor. Fill i deixeble de Lluís Garcia i Falgàs, aprengué també amb el seu oncle Pasqual Capuz. Format a Llotja, a Barcelona, el 1949 visità París, Suïssa i Itàlia. Ha exposat a París (1949) i diverses vegades a Barcelona. És representat al Museu d'Art Modern de Barcelona i en diverses col.leccions del país i dels EUA (Colúmbia, Boston, San Francisco i Filadèlfia). El Museu de Manises i el Nacional de Ceràmica de València tenen sales monogràfiques dedicades a ell. Els seus retrats, realistes i acadèmics, però d'una notable personalitat, es beneficien d'una sòlida construcció i d'una acusada penetració psicològica.* ***(E.C.)***

Adquisició d'un quadre d'en Garcia Oliver sobre en Jaumet.

RESIDÈNCIA D'AVIS

En el programa de l'any passat es manifestava que de moment es veia lluny la construcció d'una residència d'avis, i enguany podem dir que ja s'ha aprovat la realització de la inversió municipal de la construcció de la residència d'avis de Sant Hilari per al present exercici de 1990, però han sorgit algunes dificultats.

L'import de l'obra seria de 172.605.600 ptes. amb el següent pla financer: ICASS: 126.766.088 ptes., Ajuntament, 45.839.520 ptes.

S'ha demanat a l'Institut Català d'Assistència i Servei Social una subvenció per aquest import.

La residència projectada ocuparia una superfície de 1.424 m2 amb tres plantes sobre rasant i una per sota; s'ubicaria al c/. Pau Picasso i tindria una capacitat de 36 llits.

L'edifici constaria de les dependències i els equips adequats a les necessitats d'aquest tipus de centres.

Als soterranis hi hauria dependències per rentar i magatzem, i a la planta baixa àrea d'assistència, cuina, bar i zona d'administració. A les plantes primera i segona, 18 dormitoris individuals amb bany complet, zona d'estar, sala de TV, etc.

Darrerament sembla que han sorgit algunes dificultats al costat de noves propostes. Es tractaria d'ampliar la capacitat de la residència a 50 o 60 llits i que pogués funcionar com a Centre de Dia -poder atendre gent a mitja pensió-, i per a això seria insuficient el solar fins ara proposat del c/. Pau Picasso.

Fa uns dies va venir el Conseller de Benestar Social de la Generalitat, Sr. Comas, i va manifestar que s'haurien d'estudiar diferents propostes i cercar noves solucions. Sembla que l'obra podria entrar als pressupostos de la Generalitat de l'any 92.

CORREUS

Les dependències del servei de Correus a Sant Hilari són lamentables. Per solucionar-ho es feren diverses gestions amb els serveis provincials de Correus, els quals aconsellaren a l'Ajuntament el lloguer d'un local de 50 m2. i, efectivament, es llogà l'antic dispensari del c/. Joan Serras.

Dies més tard, i després d'un canvi de càrrecs, el nou cap provincial de Correus de Girona va comunicar la no autorització de l'ús de l'esmentat local per part del Ministeri, ja que es preveu que Sant Hilari entri en el programa d'inversions de l'exercici de 1991 i tingui unes instal.lacions d'acord amb el tipus de població que és.

Amb aquestes perspectives, l'Ajuntament està cercant un local de planta baixa d'uns 150 m2 per llogar o comprar, que albergaria els serveis de Correus i Telègrafs. Els interessats us podeu adreçar a les oficines municipals.

CARRER AVETS

L'Ajuntament aprovà l'actualització del pressupost d'urbanització del tram que quedava del c/. Avets per un import de 2.627.716 ptes. Aquest carrer s'ha pogut fer arribar en línia recta fins a la ctra. de la Font Picant després d'haver-hi hagut un acord amb els propietaris implicats.

S'han fet totes les obres de serveis i també s'ha il.luminat el c/. Alzines, que enllaça el Verge dels Dolors amb el c/. Avets.

UNITAT D'ACTUACIÓ N.º 10

Amb data 12-IX-89 s'aprovà definitivament el projecte de la Unitat d'Actuació n.º 10 (zona de sota el camp de futbol) del Pla General, amb un pressupost proper als nou milions de pessetes.

Actualment ja s'ha acabat el pont que travessa la riera del Torrent d'en Serres, i s'aniran enllestint les diferents obres d'urbanització.

Pont que ha d'enllaçar el carrer Busquets i Punset amb el de Santa Margarida.

CANVI D'ARBRES AL PASSEIG DE LA FONT DEL FERRO

Degut al mal estat d'alguns dels arbres que hi havia al passeig de la Font del Ferro i a la brutícia que produïen els altres, es va decidir tallar-los tots i plantar-ne de nous. Es recorda la prohibició de passar-hi cap tipus de vehicles, excepte els dels veïns.

Canvi d'arbres al Passeig de la Font del Ferro.

XIV CONCURS LITERARI LOCAL ESCOLAR

El concurs és orientat als escolars del cicle superior d'EGB i de FP. Es va convocar el mes de maig amb el tema "Els hiverns a Sant Hilari estan canviant".

Els guanyadors foren:

6è. d'EGB:
- **1r.** Olga López i Castell.
- **2n.** Emma Colon i Bosch.
- **3r.** Jordi Vilavella i Recondon.

7e'. d'EGB:
- **1r.** Montse Mir i Buxalleu.
- **2n.** Rosa Hernàndez i Garriga.
- **3r.** Ester Masip i Donadeu.

8è. d'EGB:
- **1r.** Raul Herranz i Maideu.
- **2n.** Àngels Garriga i Llopis.
- **3r.** Gemma Raset i Busquets.

1r. FP:
- **1r.** Lourdes Masó i Subirats.
- **2n.** Mercè Busquets i Pallarols.

2n. FP:
- **1r.** Aurora Còrdova.

Els premis es lliuraren el dia 8 de juny en la cloenda del curset de teatre infantil.

CONCURS LITERARI ESCOLAR "CASAL DELS AVIS"

L'organitza el Casal dels Avis per a escolars del Cicle Superior, o sigui 6è, 7è i 8è d'EGB. El tema fou "L'avi i el seu entorn" i en foren guanyadors:

6è.:
- **1r.** Emma Colon i Bosch.
- **2n.** Sílvia Brugués i Timoneda.

7è.:
- **1r.** Josep Güell i Riera.
- **2n.** Núria Malet i Duran.

8è.:
- **1r.** Gemma Raset i Busquets.
- **2n.** Montse Solà i Masó.

Els premis es lliuraren durant l'acte d'Homenatge a la Vellesa el dia 24 de juny i consistiren en llibres.

URBANITZACIÓ CARRER DE SANT MIQUEL

El 12 de setembre de 1989 s'aprovà per l'Ajuntament la redacció del Pla Parcial i els documents pel desenvolupament del sector del carrer Sant Miquel. Una vegada redactats, varen ser aprovats inicialment el 16 de novembre del mateix any, provisionalment el 15 de març de 1990 i posteriorment va ser aprovat definitivament per la Comissió d'Urbanisme de Girona amb data 13 de juny d'enguany.

Tots els terrenys ordenats per aquest Pla, situats entre els carrers Pisicina, Santa Margarida i Mossèn Palà tenen una extensió de 35.280 m2. S'hi faran set nous carrers, els principals dels quals seran els ja projectats, Pintor Vayreda, Joan XXIII i Sant Miquel.

D'aquella superfície total, els promotors han de cedir a l'Ajuntament 6.971 m2. destinats als futurs vials, que urbanitzarà la mateixa empresa promotora i evidentment al seu càrrec, 2.411 m2. destinats a equipaments públics, 3.620 m2. destinats a zones verdes, que es distribueixen en dues zones de 1.620 i 2.000 m2. respectivament i 1.890 m2. en solars de cesió obligatòria a l'Ajuntament.

Les obres d'urbanització del Pla Parcial estaran acabades en un termini de dos anys.

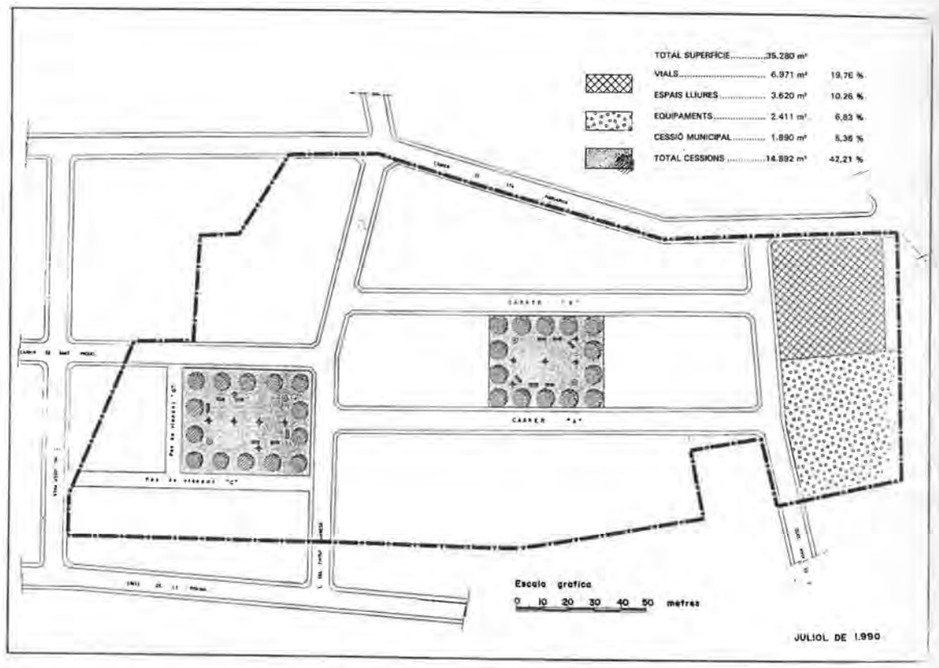

A l'acte, celebrat al Saló de Sessions, hi assistiren els Alcaldes dels pobles esmentats, el president del Consell Comarcal, Sr. Puig, el Cap dels Serveis Turístics del Departament a Girona i altres personalitats.

El cartell mostra una vista del cim més alt de les Guilleries, Sant Miquel de les Formigues, de 1.204 metres.

RECTIFICACIÓ DEL PADRÓ D'HABITANTS

Homes: (1). Dones: (2). Total: (3).

Població de dret a 1-I-89: (1) 2.350. (2) 2.284. (3) 4.634.
Altes: (1) 55. (2) 55. (3) 110.
Baixes: (1) 48. (2) 37. (3) 85.
Població de dret a 1-I-90: (1) 2.357. (2) 2.302. (3) 4.659.

Com es pot veure, hi ha un gairebé imperceptible augment de la població en un total de 25 habitants.

NOU PÒSTER DE LES GUILLERIES

Amb la presència del Conseller de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat, Sr. Alegre, el dia 8 de desembre es va fer la presentació d'un nou cartell turístic de la Mancomunitat de les Guilleries, integrada pels Ajuntaments d'Osor, Viladrau, Espinelves i Sant Hilari, editat per la Generalitat.

Visita del Conseller de Turisme, Ramaderia i Pesca de la Generalitat, Sr. Alegre.

CASA DE CULTURA

El 15-III-90 s'aprovà definitivament el projecte de la Casa de Cultura, situada a la Placeta, de la qual ja s'ha fet l'estructura i el cobriment d'aigües. El cost és de 67.231.116 ptes.

L'edifici constarà de soterranis, on hi haurà magatzem, garatge i Museu de Ciències Naturals; planta baixa, tres plantes i àtic. A la planta baixa hi haurà l'entrada principal, sala d'exposicions i dependències del Museu de Ciències Naturals.

El primer pis albergarà el Museu d'Arts i Oficis i una àmplia terrassa exterior. El segon pis disposarà de tres aules i despatxos. AA la tercera planta hi haurà la biblioteca, sala de reunions, despatx i arxiu; finalment, a l'àtic s'hi instal.larà l'emissora municipal Ràdio Sant Hilari.

Aviat es farà la segona fase de les obres ara ja iniciades.

CASAL DE MÚSICA I DEL JOVENT

Enguany s'han acabat les obres d'estructura i cobriment d'aigües de l'antic solar del carrer de la Rectoria, que l'Ajuntament va adquirir a la família Huix. El cost s'aproxima als 5.000.000.

La fase següent es farà durant l'any 1991, encara que depèn de les subvencions que es puguin aconseguir.

L'edifici consta de planta baixa i dos pisos, amb una superfície aproximada de 270 m2.

Les dependències aniran destinades a ús de les entitats musicals i corals i, dintre de les seves possibilitats, al jovent en general.

PROGRAMA SIMEC

Subvencions a inversions per a la modernització de l'empresa comercial. Programes per preparar el teu comerç per al futur.

Ajuts a la informatització

A fi de millorar la gestió comercial i dels punts de venda, la Generalitat ajuda el comerç amb subvencions que poden arribar al 20% (amb un límit de mig milió) del cost d'adquisició d'equipaments informàtics o de comunicació, i també dels programes i les despeses d'instal.lació corresponents.

Ajuts a la retolació en català

Per a la normalització dels rètols, pots sol.licitar subvencions a fons perdut que cobreixin fins el 35% de l'import total, amb un límit de mig milió de pessetes per establiment.

Ajuts a la formació

Per tal de millorar el grau de professionalitat del nostre comerç cal ampliar els coneixements dels empresaris i del personal del sector. La Generalitat, amb la col.laboració de les Cambres de Comerç i de les Associacions de Comerciants, promou i patrocina un ampli programa de formació i reciclatge. D'aquesta manera posem al teu abast un conjunt de cursos, seminaris i jornades informatives a fi que el teu comerç sigui cada dia més competitiu.

Ajuts a la modernització dels mercats i a la creació d'illes de vianants

La Generalitat col.labora amb els Ajuntaments en la modernització dels mercats municipals i en la creació de zones de vianants. Aquesta classe de subvencions arriba al 50% de les obres que es realitzin en equipaments de comerç col.lectiu.

Ajuts a la modernització del comerç

Si vols preparar el teu comerç per al futur, la Generalitat t'ajuda a modernitzar el teu establiment mitjançant un ampli programa de subvencions. T'ofereix ajuts a fons perdut que, en tots els casos, cobreixen fins el 15% de la inversió, amb un màxim de dos milions de pessetes. I si el teu comerç és d'alimentació o es troba en una zona de vianants, l'ajut pot arribar al 20% i a tres milions. Fins i tot, si el teu comerç és en un municipi de muntanya, l'ajut pot arribar al 25% (cas de Sant Hilari Sacalm).

Obre el teu comerç al futur. La Generalitat t'ajuda. Informa-te'n, **(93) 427 63 61.**

ESCOLA DE BELLES ARTS

A l'Escola Municipal de Belles Arts s'han impartit diferents cursos d'arts plàstiques, i el mes d'abril s'exposaren els treballs realitzats.

Cal destacar que en Joan Mir i Pasqual, responsable de l'Escola des de la seva fundació, ho ha deixat. Des d'aquí li agraïm sinceralment la dedicació i l'esforç durant aquests anys.

Alumnes seus continuen les tasques que ell havia iniciat.

CURSET DE TEATRE

L'Ajuntament va contractar el grup de teatre Inteatrex per organitzar uns segons cursets de teatre infantil.

Al llarg de l'any i un cop per setmana, escolars del poble segueixen aquests cursets que tingueren l'acte de cloenda el mes de juny amb la representació de tres petites i divertides obres.

PROJECTE ENTRADA SUD A LA POBLACIÓ

Estan pendents d'adjudicació les obres d'arranjament de l'entrada a la població pel cantó sud, que va des de la Plaça del Mil.lenari (acabament Ctra. d'Arbúcies) fins a l'Oficina de Turisme.

Era una obra prioritària però s'ha retardat perquè s'esperava una subvenció de la Generalitat, sense la qual l'obra no era a l'abast del municipi i afectats. Finalment l'obra, enguany, ha entrat en els pressupostos de la Generalitat amb una subvenció de 37.500.000 ptes.

Descripció de l'obra: *1r. tram fins al c/. Dr. Marañón.*

La llargada de les obres és de 465 m. La disposició de la planta ha estat condicionada per una doble fila d'arbres, essent necessària, per tant, la disposició següent: d'una banda, la situació d'un carril de 4,05 m entre les fileres d'arbres en el sentit d'Arbúcies a Sant Hilari, i d'altra banda la situació de dos carrils de 3,50 m cadascun i zona d'aparcament de 2,75 m d'amplada en sentit Sant Hilari - Arbúcies, desembocant el carril del costat dret en una rotonda que comunica amb els carrers laterals.

Es preveu començar les obres passat l'estiu.

2n. tram des del c/. Dr. Marañón fins a l'Oficina de Turisme.

Queda com fins ara, d'un sol carril en cada sentit, donat que hi ha les edificacions que no permeten l'eixamplament. Es refaran les voreres i el sistema de desguassos.

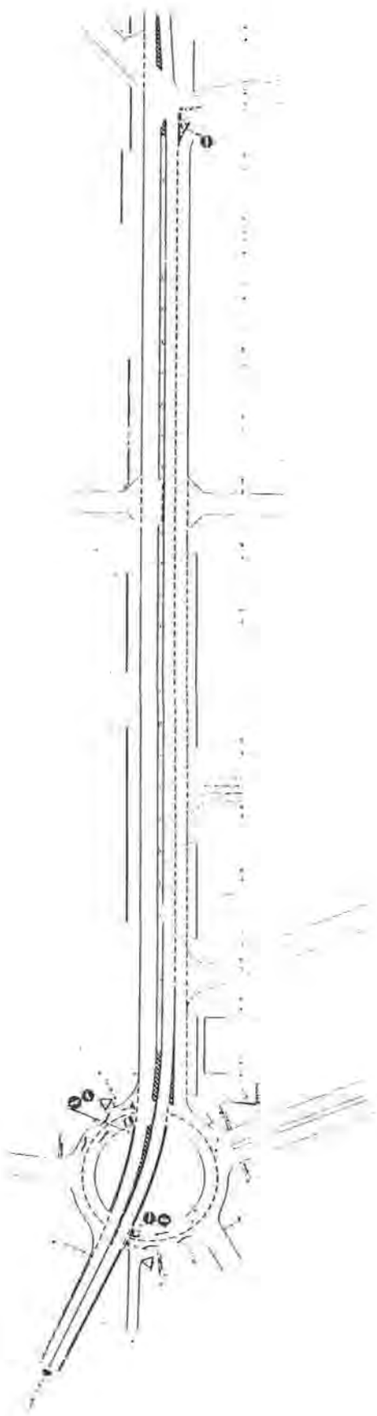

MOCIÓ AUTODETERMINACIÓ NACIÓ CATALANA

Atesa la Resolució del Parlament de Catalunya sobre el dret d'Autodeterminació de la Nació Catalana, considerant-la una declaració de voluntat cabdal per als principis informadors de l'actuació política del nostre país i a proposta conjunta dels grups de CiU i P. P. C. G. S. H. S., els reunits per unanimitat adopten el següent

ACORD

Adherir-se i donar ple suport a la Resolució 98/III del Parlament de Catalunya, sobre el Dret d'Autodeterminació de la Nació Catalana, que literalment diu:

"El Parlament de Catalunya:

1.- Declara, solemnement, que Catalunya forma part d'una realitat nacional diferenciada en el conjunt de l'Estat, fet que el poble català ha sostingut en tot moment, tant des de les seves forces polítiques, de les institucions culturals i civils del país, com des de la consciència de la majoria dels seus ciutadans i ciutadanes.

2.- Manifesta que l'acatament del marc institucional vigent, resultat del procés de transició política des de la dictadura a la democràcia, no significa la renúncia del poble català al dret a l'autodeterminació, tal com estableixen els principis dels organismes internacionals i es dedueix del preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 1979.

3.- Afirma, com a conseqüència, que en el moment en què ho cregui oportú, i a través de les actuacions previstes en el mateix ordenament constitucional, podrà incrementar les cotes d'autogovern fins allà on cregui convenient i, en general, adequar la regulació dels drets nacionals a les circumstàncies de cada moment històric."

ESTAT DE COMPTES PRESENTAT PEL CASAL D'AVIS "CAN BLAT" CORRESPONENT A L'ANY 1989

COBRAMENTS	
Quotes socis	262.600
Interessos de capital	8.050
Subvencions i donatius	690.208
Remanents activitats	141.615
Homenatges a la Vellesa	162.400
Excursions	1.115.344
Diversos	321.309
Total cobraments	2.701.526
PAGAMENTS	
Personal	360.000
Calefacció, gas-oil, llenya	64.000
Material oficina	--------
Obres i reparacions	64.310
Excursions	1.115.344
Homenatges a la Vellesa	227.131
Diversos	405.641
Total pagaments	2.236.426
Diferència en més	465.100
Existència en caixa a 31 de desembre de 1988	392.135
Diferència en més	465.100
Existència a la fi de l'any 1989	857.235
Saldo a les llibretes a 31 de desembre del 1989	
Banc Popular Espanyol (a la vista)	130.631
Banc Espanyol de Crèdit (a la vista)	75.773
Caixa de Girona (a la vista)	264.918
Caixa de Girona (compte corrent)	74
Caixa de Pensions (a la vista)	385.849
Total existència (31-XII-89)	857.235

SANT HILARI SACALM, a 31 de desembre de 1989

RÀDIO SANT HILARI

"La Veu de les Guilleries" 99.0 FM

ESTAT DE COMPTES ANY 1989

INGRESSOS

1 Publicitat		382.950
Des. 88	53.775	
Gen. - Feb. 89	57.850	
Març - Abr. 89	78.975	
Maig - Juny 89	83.525	
Juliol - Agost 89	57.000	
Set. - Oct. 89	57.825	
2 Interessos bancaris		146
3 Loteria Nadal		35.700
Total ingressos		418.796

DESPESES

1 Discografia	181.530
2 Mobiliari i instal.lacions	191.736
3 Material tècnic	136.264
4 Reparacions	2.576
5 Neteja	9.900
6 Impostos - Interessos bancaris	34
7 Diversos	1.900
Total despeses	523.940
Saldo a 1-I-90	153.133
Ingressos	418.796
	571.929
Despeses	523.940
Saldo a 31-XII-89	48.989

Les despeses han estat superiors perquè s'ha fet i equipat una nova cabina d'enregistrament i nou mobiliari.

PRESSUPOST MUNICIPAL 1990

INGRESSOS

IMPOSTOS

- Contribucions rústica i urbana, llicències fiscals, plusvàlues i impostos sobre vehicles 59.666.830
- Llicències d'obres 9.000.000
  68.666.830

TAXES, PREUS I CONTRIBUCIONS ESPECIALS

- Cementiri, clavegueres, escombraries, ambulància, escorxador, instal.lacions esportives, festes, parades mercat, Festa Major i taxes generals 25.200.000
- Ocupació via pública, Enher i Telefònica 6.225.000
- Contribucions especials per obres 27.406.776
  58.831.776

ALTRES

- Interessos bancs i altres ingressos eventuals 3.253.036
- Préstec Plaça General Moragues 13.702.214
  16.955.250

SUBVENCIONS I TRANSFERÈNCIES

- Transferències de l'Estat 36.000.000
- Subvenció Plaça General Moragues 15.224.682
- Subvenció c/. sobre Riera 6.995.033
- Subvenció Casa Cultura 10.000.000
- Subvenció Pista Poliesportiva 4.000.000
- Subvenció Residència d'Avis 126.766.080
- Altres subvencions Diputació 12.000.000
- Altres subvencions Generalitat 12.000.000
- Altres subvencions 350.000
- Donatius Residència d'Avis 45.839.520
  269.175.315

DESPESES

- Personal i Seguretat Social 33.765.950
- Despeses generals: Manteniment carrers i instal.lacions municipals, despeses d'oficina, enllumenat, vehicles, festes, recollida escombraries i neteja 59.906.000
- Interessos préstecs 6.341.202
- Subvencions a entitats 2.200.000
- Capital préstecs 6.832.603

Total despeses ordinàries 109.045.755

INVERSIONS

- Cobertura riera 3.067.034
- Carrer sobre riera 23.316.778
- Pista Poliesportiva 8.574.589
- Zona verda Pedra Llarga 1.000.000
- Paviment carrer Est. Jaume I, Pg. Font Vella i Carreres Candi 11.155.674
- Enllumenat Passeig 14 d'Abril 2.919.000
- Dispensari 5.000.000
- Nínxols cementiri 1.587.600
- Casa Cultura 34.478.798
- Residència d'Avis 172.605.600
- Façana Ajuntament 750.000
- Plaça General Moragues 35.629.229
- Pujada Serrat i Dr. Raventós 1.500.000
- Font del Parc 500.000
- Casa carrer Rectoria 1.000.000
- Altres inversions 1.499.144

TOTAL 304.583.416

SISTEMA TRIBUTARI

En el Ple de 12-IX-89 s'aprovà l'Ordenança Fiscal General de Gestió, Recaptació i Inspecció Tributària i l'Ordenança Fiscal General de Contribucions Especials.

Després d'haver estat exposats sl públic durant trenta dies quedaren fixats de la següent manera:

Clavegueram
- Vivenda ..... 1.000 ptes.
- Local comercial ..... 2.000 ptes.
- Local industrial ..... 2.500 ptes.

Escombraries
- Habitatges ..... 3.000 ptes.
- Bars, restaurants ..... 7.500 ptes.
- Hotels, bancs ..... 9.500 ptes.
- Indústries i tallers ..... 8.000 ptes.
- Locals comercials ..... 4.500 ptes.

Impost de circulació

Ciclomotors i motocicletes
- Fins a 125 cc. ..... 980 ptes.
- Fins a 250 cc. ..... 1.680 ptes.
- Fins a 500 cc. ..... 3.360 ptes.

Turismes
- 8 cavalls fiscals ..... 2.000 ptes.
- 8 - 12 ..... 5.400 ptes.
- 12 - 16 ..... 11.400 ptes.
- Més de 16 ..... 14.200

Camions
- Menys de 1.000 kg. c.u. ..... 6.700 ptes.
- Fins a 3.000 ..... 13.200 ptes.
- Fins a 10.000 ..... 18.800 ptes.
- Més de 10.000 ..... 23.500 ptes.

Gual: 2.000 ptes. / any.
Entrada vehicles: 1.500 ptes. / any.
Immobilització de vehicles, motocicletes i automòbils: 3.000 ptes.

L'Estat ha apujat obligatòriament l'Impost de Circulació de Vehicles, fixant uns mínims i màxims dels quals l'Ajuntament no pot sortir. Veient l'augment que suposava, l'Ajuntament ha decidit aplicar el mínim permès que, tot i això, ha estat superior al que es cobrava fins ara.

Tenint en compte això, l'Ajuntament ha decidit suprimir els arbitris que gravaven els balcons i les tribunes, les canaleres, els aparadors, etc. Sobre la Contribució Urbana per a l'any 1990 l'Estat ha canviat totalment el càlcul de l'impost i l'Ajuntament va intentar mantenir un criteri que fos semblant al d'anys anteriors, la qual cosa ha motivat que hi hagi hagut augments en alguns casos.

RECORDATORI.

Fem de Sant Hilari un poble net.

L'Alcaldia recorda alguns aspectes sobre:

Neteja de les vies públiques.

-Que no s'han de llençar ni papers ni deixalles al carrer.

-No es pot tirar aigua, ni bruta ni neta, a la via pública.

-Els propietaris d'establiments comercials estan obligats a agençar convenientment l'espai anterior a l'establiment abans de l'obertura del local.

-No es poden malmetre ni maltractar els arbres que hi ha a les vies públiques.

-Cal que els edificis que tinguin les façanes en mal estat de conservació les arreglin degudament.

Ocupació de la via pública.

-Cal demanar permís per posar qualsevol anunci imprès o cartell, o repartir propaganda impresa. És totalment prohibit posar anuncis fora de les columnes publicitàries o dels llocs degudament autoritzats per l'Ajuntament.

-Igual s'ha de fer per ocupar la via pública amb cadires, taules o qualsevol altre objecte aterial.

Deixalles i trastos vells.

Bosses de deixalles, electrodomèstics i mobles vells envaeixen els boscos i voreres de la carretera de l'entorn del poble.

Papers, peles de pipes, burilles de cigarreta, etc., embruten els carrers i les places del poble.

Entre tots podem evitar-ho, hi ha els mitjans perquè estigui més net. Col.laboreu-hi.

-Cada dia de l'any, excepte els dissabtes, passa el servei de recollida d'escombraries a domicili.

-Cal que les bosses d'escombraries no siguin al carrer fins el vespre, mitja hora abans de la recollida.

-El primer dissabte de cada mes passa un camió de recollida a domicili de mobles, electrodomèstics i trastos vells. Només cal avisar per telèfon a l'Ajuntament i el servei és gratuït.

-Ben segur que hi ha una paperera ben a prop. Fem-la servir. L'Ajuntament actuarà contra aquelles persones que no respectin les més elementals normes d'higiene pública i abandonin deixalles o qualsevol objecte en llocs no permesos.

Es col.locaran contenidors de deixalles a les entrades del poble. Utilitzeu-los.

No embrutem ni deixem que els altres ho facin. Sant Hilari és de tots.

Gràcies

AVÍS

A aquelles persones que estiguin interessades en l'adquisició de solars o parcel.les per edificar se'ls recomana que abans de fer cap tracte, s'adrecin a les Oficines de l'Ajuntament, on se'ls informarà de la qualificació urbanística del solar o la parcel.la que vulguin comprar. Aquest servei és gratuït. El **telèfon d'urgències** per a la nit és el **86 81 23**, el qual és permanentment atès per la Policia Municipal.

Així mateix, segons indica el servei de Correus, cal tenir present que en totes les cartes i trameses adreçats a Sant Hilari s'hi ha de fer constar el nou Codi Postal, que és el **17403**, juntament amb el nom del municipi, tal com s'indica: **"17403 Sant Hilari Sacalm".**

TELÈFONS D'URGÈNCIA

Caserna de la Guàrdia Civil: **86 80 32.**

Oficines de l'Ajuntament: **86 81 01 - 86 89 76.**

En cas d'incendis cal trucar a alguns d'aquests números i també al **085** o al **23 33 80.** Darrera la porta de la Casa de la Vila hi ha una alarma.

Servei d'ambulàncies municipal, **86 81 23.** També es pot trucar a Ambulàncies Guilleries (servei privat), **86 84 57.**

El servei d'ambulàncies de la Creu Roja és el **86 04 04.**

Ràdio Sant Hilari	**86 83 87.**
Dra. Rosa Gorgot	**86 89 56.**
Dr. Joan Castells	**86 84 76.**
Farmàcies:	
Ramon Broto	**86 80 93.**
Xavier Muntalt	**86 90 49.**
Practicant, Joan Torres	**86 89 42.**
Serveis de grua,	
Trima	**86 83 28.**
A. Fauria	**86 82 31.**
Montseny	**86 84 64.**
Guilleries	**86 88 73.**
Pavelló Poliesportiu	**86 89 89.**
Dispensari Municipal	**86 85 84.**

ÍNDEX

Portada	Iolanda Claveras
Salutació	F. Xavier Rossell i Terris
Crida de la Festa Major 1989	''Màgic Andreu''
Amor i humor	Mn. Joan Coma
L'últim roder	Àngel Serradesanferm i Valls
Club Bàsquet St. Hilari	C. B. St. Hilari
S'acosta el desè aniversari	Agrupament Escolta
Silvicultura i medi ambient	Josep Mª Ribot i Mundet
Racó poètic	Carme Timoneda, M. Ruiz, Quim Fàbregas, Rosa Huguet, J. Josep Mestres
Classes d'alfabetització	Germana Modesta Viñas
Avis amics dels ocells i ocells amics dels avis	Josep Mª Vila i Bassols
L'Avaluació en l'educació infantil	Equip educatiu ''Llar infantil Cent Fonts''
Serveis socials d'atenció primària	Antònia Canudas
Vi-Crucis Vivent 1990	La Junta
Associació d'Empresaris d'Hostaleria de St. Hilari Sacalm	Associació d'Empresaris d'Hostaleria
Bon retorn a St. Hilari	J. M. Alimbau i Argila
Notes de Societat	
Sant Hilari	Antoni Pladevall i Font
Fotos que fan història	Recull d'Àngel Serradesanferm
Crònica de l'any	
El voluntariat de la parròquia de St. Hilari	Joan Tuneu i Mir
Actes religiosos i cívics	
C. E. Sant Hilari	La Junta Directiva
Guanyadors del Concurs Literari Escolar	A. Garriga, Raül Herranz, O. López, M. Mir
Concurs literari del Casal dels Avis	G. Raset, J. Güell, J. Vilamala, E. Colom, N. Malet
Club Tennis Sant Hilari	La Junta
Cantant i divagant que és gerundi	''Els Nois Alegres''
Crida del Grup de Teatre	La Junta
Amics de la Música	Francesc Danés
Vint-i-cinc anys del Col.legi Sant Josep	Àngel Serradesanferm i Valls
La Soledat ens ha deixat	
Retalls de premsa	A. Cuéllar i Bassols
Quan els estius portaven barret de palla	Jaume Amat
Traçat de l'Eix Transversal	
El curs que ve fem 15 anys	Coral ''Petits Cantaires''
Retrobem la bicicleta	Joan Castells i Roca
La joguina de St. Hilari	J. Martí Morera
Curiositats	
Col.laboradors	
Informació Municipal	

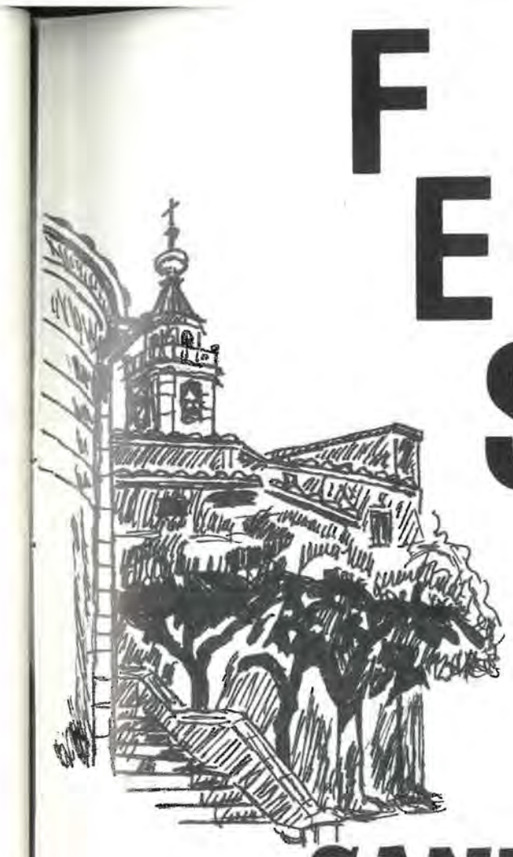

FESTA MAJOR
1.990

SANT HILARI SACALM

DONATIU:
MIQUEL GISBERT

23, 24, 25, 26 D'AGOST

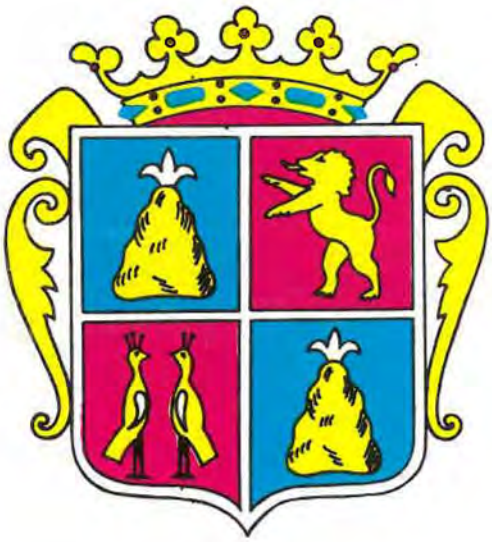

Fotografies: AMADEU, FINA, ROSSELL, BOSCH i arxius À. SERRADESANFERM
Impressió i Fotocomposició: IND. GRÀFIQUES DURAN, S. A.
Edita: COMISSIÓ DE FESTES
Coordinador: ÀNGEL SERRADESANFERM i VALLS
Dip. Legal Gl. 812 - 1990

Portada de: IOLANDA CLAVERAS